Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

Emberközpontú vidék az Őrségtől Kőszeg-hegyaljáig

Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület

2013.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

TARTALOMJEGYZÉK

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ 3

1.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe 3

1.2. Főbb célkitűzések 3

1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja 3

1.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők 3

1.5. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során elfogadott módosítások 4

2. HELYZETELEMZÉS 5

2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése 5

2.1.1. A térség általános jellemzői 5

2.1.2. A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok 5

2.1.3. Demográfiai helyzet 6

2.1.4. Gazdasági környezet 8

2.1.5. Társadalmi környezet 9

2.2. A Leader Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség 9

2.3. A Leader megvalósítás során elért eredmények áttekintése 10

2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága 12

2.5. SWOT elemzés 12

3. HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIA 14

3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez 14

3.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései 15

3.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései 15

3.4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratéiában megjelenő környezeti, gazdasági és társadalmi szempontok 51

3.5. Forrásallokáció 54

4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések 55

4.1. Nyilvánossági intézkedések, projektötlet gyűjtés 55

4.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása 56

5. Mellékletek 58

5.0. Leader intézkedési terv 58

5.1. A HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek 82

5.2. Forrásallokáció 83

5.3. A nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok 84

5.4. Térképek 91

5.5. Táblázatok 92

5.6. A térségre vonatkozó egyéb stratégiák listája 94

5.7. Fenntarthatósági alapelvek 101

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

1.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A Vasi Őrtorony Helyi Akciócsoport Vidékfejlesztési Stratégiájának jövőképe egy olyan területi egységet jelenít meg, ahol a hagyományos vidéki gazdaság dinamikus fejlődése növekvő életszínvonalat, javuló életminőséget eredményez. A növekvő életszínvonal a jövedelemszerzési képesség növekedésében, a javuló életminőség a vonzó, tiszta és jó minőségű környezetben, az egészséges és teljesebb életben ölt testet.

1.2. Főbb célkitűzések

Vidékfejlesztési Stratégiánk felülvizsgálata során arra a megállapításra jutottunk, hogy a térség számára az előző programalkotási időszakban mutatkozó problémák kezelése, mint a népességmegtartó erő, az életminőség és életszínvonal megőrzése jelentik továbbra is a legfőbb kihívásokat. A Stratégia négy fő célkitűzésében e probléma kör megoldására teszünk intézkedéseket.

1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja

A Helyi Akciócsoport területén felhasználható fejlesztési források jelentős része az előző időszakban már lekötésre került. Számos projekt már megvalósult és vannak olyanok is, amelyek most még megvalósítás alatt állnak. A Stratégia elfogadása óta eltelt időszak elsősorban gazdasági, de nem elhanyagolható mértékű társadalmi változások új kihívásokat jelentenek a közösségünk számára. Az elért eredmények számbavétele mellett időszerű az új kihívásokra válaszokat találni, hiszen csak így érhető el, hogy a következő időszakra fennmaradt források a közösség számára kiemelten fontos célok megvalósítására legyenek felhasználhatók.

1.4. A HVS felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők

A HVS felülvizsgálat folyamata során széles társadalmi párbeszéd megteremtésére törekedtünk. Honlapunkon (www.vasiortorony.kx.hu) létrehoztuk a HVS felülvizsgálat 2011-2013 menüpontot, ahol elhelyeztük a HVS felülvizsgálatáról szóló IH közleményt és a projektötletek benyújtására szolgáló adatlapot. Honlapunk nyitólapján hívtuk fel a figyelmet a HVS felülvizsgálatára, melynek menetéről, a projektötletek benyújtásának módjáról és végső benyújtási határidejéről szóló tájékoztatást akciócsoportunk tagjai, 82 települési önkormányzat, térségi vállalkozók és civil szféra képviselői számára e-mailen keresztül is megküldtünk. A LEADER pályázatok III. körének meghirdetésével, valamint a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatával-, projektötletek benyújtásáról tájékoztató fórumot tartottunk két helyszínen tartottunk. A fórumokon a LEADER támogatások III. körének meghirdetésével, a HVS felülvizsgálatával, projektötletek benyújtásával kapcsolatos tudnivalók kerültek ismertetésre. A fórumokon tájékoztattunk arról, hogy a jövőben nagyobb lesz a helyi döntési kompetencia, egyszerűbb lesz az eljárás, továbbá kétfordulós pályázati kör valósul meg. Személyes konzultációs lehetőséget biztosított ügyfélszolgálatunk, amely lehetőséggel számos ügyfél élt.

Tervezést Koordináló Csoport nem került felállításra. Két alkalommal tartott az elnökség tanácskozást a munkaszervezet részvételével, amelynek során megismerték a korábbi intézkedéseket, pályázati eredményeket, megosztották javaslataikat és megfogalmazták a követendő irányokat. A közgyűlés megvitatta, majd elfogadta az összeállított HVS-t.
HVS felülvizsgálat kommunikációjának köszönhetően a március 31-i benyújtási határidő előtt 114 db projektötlet érkezett. 72 db- e-mailen keresztül, 42 db-ot pedig személyesen nyújtottak be a projektgazdák.
Vállalkozások részéről 22 db, önkormányzatok részéről 40 db, civil szervezetek részéről 48 db, az egyházak részéről 4 db projektötlet érkezett.

1.5. A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások

HVS elfogadása óta eltelt időszakban elért eredmények számbavétele, a gazdasági-, társadalmi helyzet változásainak felmérése és elemzése során levont következtetések szerint fő célkitűzéseiben nem, csak intézkedéseiben módosul. A korábbi HVS négy fő célkitűzésében megfogalmazott 11 intézkedését az alábbiak szerint 13-ra bővítettük és pontosítottuk.

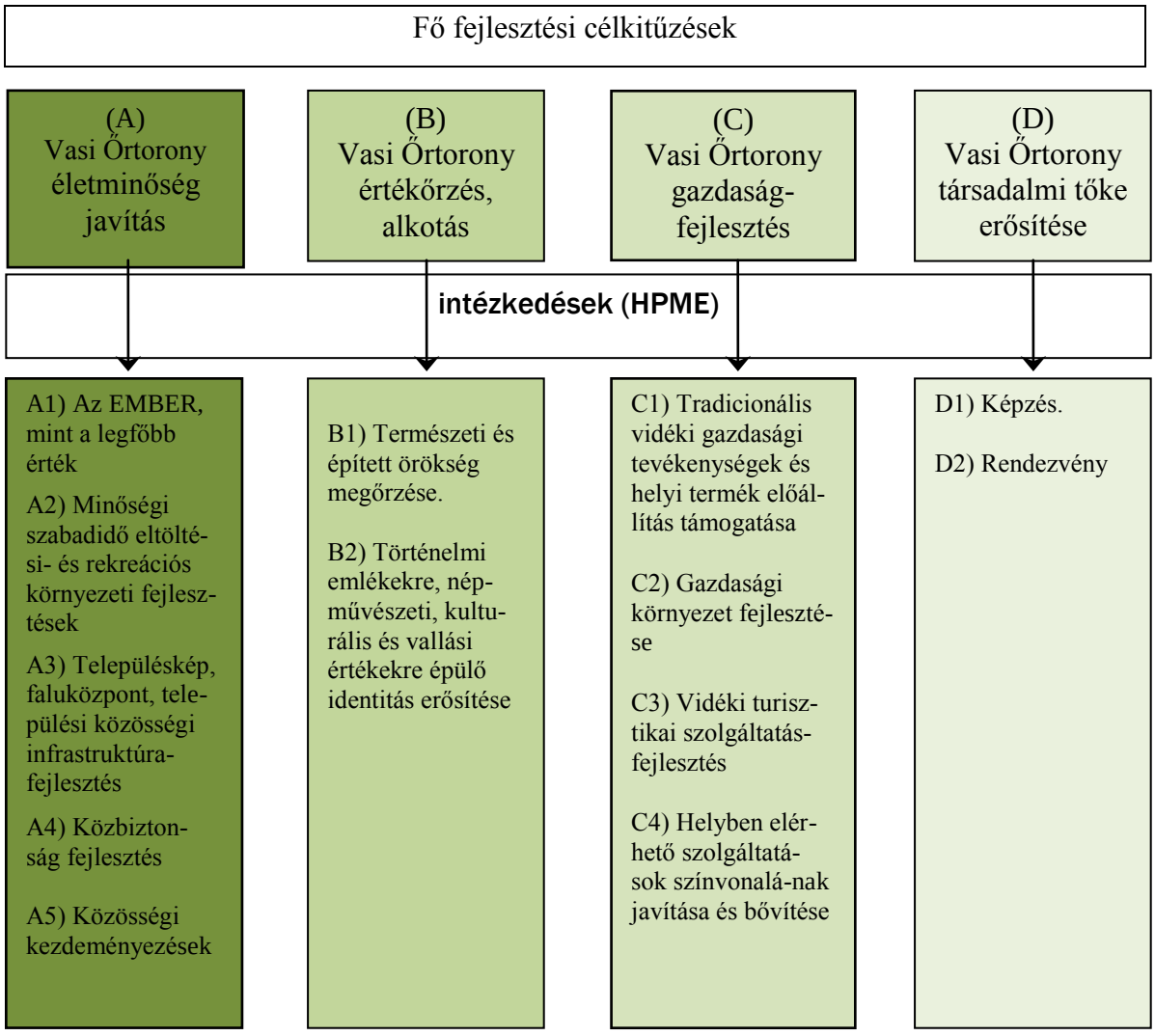

2 HELYZETELEMZÉS

2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése

Terület, lakosságszám, főbb környezeti, gazdasági, társadalmi problémák, kihívások, tendenciák

A Vasi Őrtorony Leader Akciócsoport a Nyugat-dunántúli régióban található, területe Vas megye 82 települését fedi le. Ez a települési együttműködés összesen 1.051 km^2 területet ölel fel. Az érintett települések öt statisztikai kistérséget képviselnek, ezzel együtt két városi centrum hatása is érvényesül.

A terület összességében átlagon felüli fejlettségűnek mondható. Az itt képződő összes jövedelem mintegy 5%-kal magasabb az országos vidéki átlagnál. Ezen általános minősítés mögött jelentős észak-dél különbség rejlik, míg a legtehetősebb községek zöme Szombathely közvetlen környezetében fekszik, addig a legalacsonyabb jövedelműek döntő hányada a Körmendtől délre fekvő területen található. A Szombathely környéki jól megközelíthető agglomerációs településeken élő kvalifikáltabb népesség életfeltételei jelentősen kedvezőbbek a Körmendtől délre eső elöregedett aprófalvakban élőkénél.

A helyi közösség legfontosabb problémája, hogy a lokális adottságok - elsősorban a szükséges finanszírozási háttér és az ezzel összefüggő térségi szintű stratégiai horizontú együttműködések hiányában – erősen alulhasznosítottak, így a települések többségében, illetve a térség egészében a foglalkoztatási és demográfiai folyamatok egymást erősítő negatív spirálja miatt a fenntartható fejlődés veszélyeztetett.

A térség legfontosabb lehetősége, hogy a külső környezetből származó pozitív energiák által formált erőtérben az erőforrások - elsősorban turisztikai, történelmi és kulturális motívumokra alapozottan - kooperatív módon hasznosítva stabilizálják a helyi gazdaságot, s ezzel egyre vonzóbb életstratégiáknak teret biztosító vonzó térségi-települési környezet teremthető meg, és a kívánatos pozitív demográfiai és társadalmi változások megindulhatnak.

A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok

Elhelyezkedés

A Vasi Őrtorony Leader Helyi Akciócsoport a Nyugat dunántúli Régióban, azon belül Vas megye nyugati határvidékén helyezkedik el. Ausztriával közvetlenül határos.

A térség jellege, település szerkezete

A Kőszegi-hegységtől az Őrségig húzódó Vasi Őrtorony Helyi Közösség területe az ország természeti értékekben egyik leggazdagabb és legváltozatosabb vidéke. Történelmi, kulturális, és település-földrajzi szempontból egyaránt sokrétű. Tájszerkezete is sajátos, az Őrségi részen kifejezetten egyedülálló, számos egyedi táji elemmel, értékkel.

A térség alapvetően apró-, sőt törpefalvas vidék, hiszen a 82 településből az aprófalvak (1000 fő alattiak) aránya 84 %, ezen belül a törpefalvaké (500 fő alattiak) 63 %. Az ezer fő feletti falvak mindössze 16 %-ot tesznek ki (13 db), melynek nagy része (10 db) a szombathelyi kistérségben van. *lásd: 5.5 számú melléklet 1. ábra*

Védett területek

A Helyi Akciócsoport 17 őrségi és a körmendi kistérség négy településével összesen több mint 20 ezer hektár területen az Őrségi Nemzeti Park részét képezi. A térségben jelentős értéket képvisel a tucatnyi természetvédelmi terület (pl. 7 kastélypark, nárai sárgaliliomos rét, csörnöc menti égeres láprét, stb.). A térség 51 települését érinti a Natura 2000 hálózat. Az ún. „Élőhelyvédelmi Irányelv" nyomán a térségben kijelölt Közösségi Jelentőségű Területek (SCI) közül Kiemelt jelentőségű természet megőrzési terület pl. a Rába és Csörnöc-völgy, Őrség, Pinka, Kerka mente, Váti-gyakorlótér, Sárvíz-patak mente,) és Különleges természet megőrzési terület a Köles-tető. Különleges madárvédelmi területként (SPA) van kijelölve az Őrség teljes területe. A Vasi-hegyhát és a Kemeneshát tövében a Rába völgysíkján kanyarog hosszú kilométereken át a Csörnöc-Herpenyő. A Rába baloldali mellékágai közül a legbővízűbb a Pinka (egykor egymást érték a vízimalmok, kisebb vízerőművek is épültek rajta).

Főbb környezeti problémák

Környezetterhelés elsősorban a nagy forgalmú főutak mentén tapasztalható. Problémát jelent az alacsony csatornázottság, amely egyes területeken a vízbázist veszélyezteti, illetve felszíni vízfolyásokat is szennyez. Sokat javult a helyzet a hulladékszállítás megszervezésével, de még mindig problémát jelent a térség egészében az illegális hulladék elhelyezés, veszélyeztetve a talajt, és a talajvizet.

Főbb területhasználati módok (pl. szántó, erdőgazdálkodás, ipari hasznosítású területek, egyéb.)

Az agráriumnak a vidék népességmegtartó képességében, a kultúrtáj fenntartásában van kiemelkedő szerepe. Jelentősége a megyei hozzáadott érték előállításában, a foglalkoztatásban kevésbé meghatározó.

Markáns jellemző a magas erdősültség, a megye területének több mint negyedét erdő borítja, ami közel másfélszerese az országos mutatónak. Az erdőterületek fele az alacsony termőértékű őrségi és hegyháti területeken fekszik. A szőlő- és gyümölcsös ültetvények kiterjedése annak ellenére alacsony, hogy a megye adottságai kiválóak e kultúrák számára. A megye mezőgazdaságának gerincét a szántóföldi növénytermesztés, a kevésbé igényes extenzív kultúrák, a gabonafélék és az ipari növények termelése képezi.

Legnagyobb területen a búza, a kukorica és az árpa terem, elvétve mutatkozik csak törekvés a változó piaci igényeket követő, jövedelmezőbb profilok kialakítására. A munkaigényes zöldségtermesztés szerepe csekély, jellemzően a megyeszékhely környékére koncentráltan, magángazdaságokban zajlik. Számottevő szőlészet Vaskeresztesen folyik. A gyümölcsültetvények hatvan százaléka intenzív művelésű almáskert. A gyümölcs feldolgozott állapotban való értékesítése területén az utóbbi 1-2 évben előrelépés tapasztalható.

Az erdőgazdálkodás jelentősége a térségben jóval országos átlag fölötti, s a faállomány minőségére utaló fajlagos mutatók is meghaladják azt. Az erdőállomány uralkodó fafaja a fenyő és a tölgy. Az utóbbi évtized erdőtelepítései nyomán viszont egyre gyarapodik az értéktelenebb, gyorsan növő fajok (akác, nyárfa) jelenléte.

A művelés alól kivont ipari hasznosítású területek aránya 1990-hez képest megduplázódott, jelenleg 16%.

Demográfiai helyzet
lakosságszám, korszerkezet, aktív népesség, lakosság összetételének, számának változása, lakosság a városokban, községekben, hátrányos besorolású településeken, kisebbségek

A térségben 2010. január elsején 49132 fő lakott, ebből 34043 fő a szombathelyi, 9407 fő a körmendi, 4047 fő az őriszentpéteri, 1057 fő a szentgotthárdi és 551 fő a vasvári kistérséghez tartozó településeken. A HACS területéhez egy város tartozik. Vép 2010-ben kapott városi rangot, lakosságszáma: 3461 fő. *lásd: 5.5 számú melléklet 2. ábra*
A térségen belül nagy különbségek vannak. A szombathelyi kistérség településeiben növekedett valamelyest a népesség, ugyanakkor a többiben, de különösen az Őrségben csökkent. Összességében a HACS népességszáma 2006-hoz viszonyítva 328 fővel csökkent. A népességszám csökkenés mögött elsősorban a negatív természetes szaporodás áll, hiszen többen halnak meg, mint amennyien születnek. Különösen igaz ez a megállapítás az őrségi és a Körmend környéki apró falvakra. A két legkisebb népességszámú településen a népességcsökkenés 2006. évhez viszonyítva elérte a 8%-ot, de van olyan határ menti nemzetiségi település, ahol ez a szám 10%. *lásd: 5.5 számú melléklet 4. ábra*
Az akciócsoport területének népessége, hasonlóan a megyéhez, az elmúlt évtizedek során folyamatosan elöregszik. Napjainkban az időskorúak aránya már 16,88 %, több mint a gyermekkorúaké (13,68 %). Az elöregedési folyamat elsősorban az őrségi és a körmendi kistérség falvait jellemzi, leginkább az 500 fő alatti törpefalvaknál ölt veszélyes mértéket.
lásd: 5.5 számú melléklet 3. ábra
A térség demográfiai szempontból nagyon heterogén, nagy különbségek vannak a városkörnyéki agglomerálódó falvak és a városoktól távoli apró- és törpefalvak között. Amíg az első csoportba tartozókban növekszik a népesség, a nemi arány kiegyenlítettebb, egészségesebb a korösszetétel, addig a másik csoporthoz tartozók népessége erősen csökken, nagy a nőtöbblet és veszélyes mértékű az elöregedés.
A társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet szerint az akciócsoport területén négy község, Halogy, Pankasz, Kondorfa és Nagykölked minősül hátrányos helyzetűnek. Közülük Halogy és Nagykölked a „társadalmi gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott települések” közé, Pankasz az „országos átlagot legalább 1,75-szörösen meghaladó munkanélküliségű települések” közé tartozik, míg Kondorfa minkét csoportba bekerült. A négy község mindegyike a térség kedvezőtlenebb pozíciójú déli felén fekszik.
A két fenti kategóriába eső községek esetében különösen nagy problémát okoznak a térség nagyobb részén megfigyelhető demográfiai és gazdasági problémák, különösen az elöregedés, az alacsony születésszámmal és elvándorlással összefüggő népességfogyás, az átlag alatti iskolázottsági szint és a munkahelyek hiánya.
Problémát jelent, hogy a hivatalosan hátrányos helyzetűnek minősített falvak mellett további hasonló vagy rosszabb helyzetű községek is találhatók a területen: a de jure „elmaradott”

Halogy például további 15 települést előz meg az egy lakosra jutó jövedelemszint helyi közösségen belüli rangsorában.
A 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet 2. melléklete szerinti besorolásban „hátrányos helyzetűnek" minősített kistérségek közül kettőt (Őriszentpéteri, Vasvári) érint a helyi közösség összesen 17 településén.
A lakosság döntő többsége magyar, a kisebbségek aránya elenyésző (2,1 %), közülük ki kell emelni a német kisebbséget, akik elsősorban a szombathelyi kistérség határ menti falvaiban élnek (pl. Pornóapáti, Vaskeresztes), a horvátokat szintén a határ menti falvakban (Felsőcsatár, Horvátlövő, Narda, Szentpéterfa) és a cigányokat (Halogy, Torony, Vép). Ezen kisebbségek a fenti településeken kisebbségi önkormányzatokat működtetnek. A lakosság legnagyobb mértékben a hit előírásai szerint élő római katolikus. Ezen kívül az Őrségben élnek jelentős arányban protestánsok, elsősorban evangélikusok.

Gazdasági környezet
Fő gazdasági ágak, tevékenységek, foglalkoztatók, infrastruktúra
A gazdasági helyzetet is egy erős kettősség jellemzi: az országon belüli földrajzi helyzet, a megyeszékhely jelentős iparral bíró centrum hatása miatt számos térségi mutató kedvező, de az érintett települések többsége belső perifériának számít, a „fejlettség" jelei és a dinamikus folyamatok alig érezhetők. A perifériás lét jellemzői közül a falvak többségében leginkább kézzelfogható módon a munkahelyek, az intézmények és szolgáltatások hiánya, illetve leépülése érzékelhető. A komoly potenciált rejtő turizmus mutatói is alacsonyak, átlagon felüli dinamizmust csak a falusi turizmus mutat. A turizmus kínálta lehetőségek terén különösen fontos területet jelentenek a természeti adottságok (különösen a nemzeti parki és Natura 2000 területek révén) és a helyi kulturális örökség.
A térség jövője szempontjából fontos a centrum települések fejlődési pályájának alakulása is, de kulcsfontosságú, hogy a helyben foglalkoztatás előmozdítása érdekében minél több olyan kezdeményezés induljon, mely a mikrotérségi-települési sajátos adottságoknak megfelelő tevékenységekkel, elsősorban a helyi adottságokra építve, fenntartható módon tudjon helyben megélhetést kínálni a lakosság egyre nagyobb hányada számára.
A jelentős súlyú gazdasági szereplők száma, ezáltal a munkahelyek mennyisége csekély (a 10 legnagyobb foglalkoztató mindösszesen 1914 munkahelyet biztosít), a vállalkozási aktivitás összességében gyenge, a gazdasági szerkezet a térség déli részén különösen egyoldalú.
A térségben alapvetően kiépült a közlekedési infrastruktúra. Vasúti fővonalak azonban döntően a szombathelyi kistérség területén sűrűsödnek, a város vasúti csomópont jellegéből adódóan, ugyanakkor a térség déli részén, különösen az Őrség ide tartozó részén csak Nagyrákos és Pankasz rendelkezik vasúti vonallal. A térségben igen sűrű a közúti hálózat, hazánkban itt jut a leghosszabb közúthálózat 100 km^2-re. A közutak közül azonban hiányoznak a gyorsforgalmi utak (autópályák és autóutak), sőt az elérhetőségük is nagyon rossz, távoli. A nemzetközi főutak közül az E 65-ös és az E 66-os halad át a térségen, e kettő Körmend határában keresztezi egymást. A hazai főutak közül áthalad a térségen a 76-os, 87-es és a 89-es út, melyek közül az utóbbi kettő Szombathelyen találkozik. Az egyéb, úgynevezett összekötő utak hálózata gazdag, az állaguk, minőségük azonban nagyon sok kívánnivalót hagy maga után. Mindez a közúti szállításban és a települések elérhetőségében jelent komoly problémát. Kerékpárutat keveset találunk, azok többsége a megyeszékhelyről indul.

A térség kommunális infrastruktúrája a megyei átlagnál jobban kiépült. Az áramellátás teljesnek tekinthető. A vezetékes gáz ellátottság már nem teljes, különösen a térség déli részén hiányos. A vezetékes víz ellátottság teljes, már az 1980-as években teljesen kiépült. Gazdagok és megbízhatóak a térségi vízbázisok. Sokkal rosszabb a helyzet a közcsatornázás tekintetében. A rendszeres hulladékszállítás a teljes térségben megoldott, az összegyűjtött hulladékot Harasztifaluba, Zalaegerszegre vagy Szombathelyre szállítják.
A piacgazdaság kiépülésével átalakult a keresők foglalkozási szerkezete. Erőteljesen lecsökkent az agráriumból élők aránya, amely most hét százalék körüli, ugyanakkor kismértékben nőtt az iparban, és nagymértékben a szolgáltatásban foglalkoztatottak aránya. Az iparban foglalkoztatottak aránya különösen magas a szombathelyi agglomeráció településein, míg a Hegyhát és az Őrség falvaiban jóval magasabb a mezőgazdaságból élők aránya.
Térségünkben a munkanélküliség 1993-ban volt a legnagyobb, valamivel 11 százalék alatti. 2009. III. negyedévében és jelenleg is ezt az értéket meghaladó mértékű (11,2 %). Ez az érték a regisztrált munkanélküliekre vonatkozik. Pontos számukat nem tudjuk, de nagy számban élnek emberek, akik hosszú ideje kikerültek a munka világából és már nem is jegyzik őket sehol. Általánosságban megállapítható, hogy a városokhoz közeli, kvalifikáltabb és fiatalabb populációjú településeken alacsonyabb, másutt magasabb a munkanélküliség.

Társadalmi környezet
Civil szervezetek, közösségi élet
A térségben élénk a nonprofit szervezeti aktivitás. A 304 szervezet célját és tevékenységét illetően meglehetősen heterogén, a civil kezdeményezések számos területre kiterjednek. Legnagyobb számban a sportegyesületek (94), kultúrával, hagyományápolással, faluszépítéssel (67), a polgárvédelemmel, önkéntes tűzoltó tevékenységű egyesületek (55) képviseltetik magukat. A térség kulturális hagyományainak erős voltát tükrözi a 67 hagyományőrző, faluszépítő és kulturális szervezet működése, örvendetesen nőtt az gyermekekkel és ifjúsággal foglalkozó civil szervezetek száma (24) és nőtt a területfejlesztési szervezetek száma is. A 304 bíróságon bejegyzett szervezet a Vasi Őrtorony 72 településén működik, 10 településen az önkormányzatok szervezik a közösségi életet. A nonprofit szervezetek aránya a közösség tagságában is leképeződik. Az egyesületnek 45 civil szervezet lett a tagja.
A tevékenység szerinti besorolás mindamellett nem ad reális képet a helyi civil aktivitás tartalmáról, hisz az aprófalvas településszerkezetből adódóan 1-2 jelentős egyesület jut minden településre, melyek többnyire többféle tevékenységi besoroláshoz is illeszkednek (pl. kultúra, hagyományőrzés, településfejlesztés, sport egy egyesületen belül). Ezek többségének szerepe jóval nagyobb egy község életében, mint amit a statisztika ki tud mutatni. A település aktív lakosságának összefogása, tevékenységeinek szervezése, a közösség különböző fórumain történő képviselete vagy a település legtöbb problémájával összefüggő pályázati aktivitás egy néhány százfős faluban döntő jelentőségű. A humán szférában - az egészségfejlesztés, prevenció, ismeretterjesztés területei mellett - hangsúlyosan megjelennek a művészeti tevékenységek (szobrászat, művészeti alkotóház, népművészeti és hagyományőrző programok) melyek számos fejlesztési elképzelést fogalmaztak meg a térség számára. A sportok között jellemző a helyi szintű futball, egyre jelentősebb a teke, a lovassport és az íjászat. Az utóbbiak egyben rendszeres hagyományőrző programok szervezői is.

2.2. A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

Helyi Akciócsoportunk által végzett komplex tevékenység során települési, térségi szinten a fenntarthatóság kritériumait figyelembe véve avatkozunk be a vidéki területek fejlődési folyamatába. Működésünk alatt arra törekszünk, hogy az itt élő embereknek, közösségeknek esélyt adjunk a térség gazdasági és társadalmi fejlődésének előmozdítására. Közösségünk tisztában van azzal, hogy életképességének bebizonyítása érdekében meg kell mutatnia magát, mint sajátos identitást képviselő csoportot, amelyben vannak valódi közösségi kezdeményezések a gazdaság, a kultúra, az életmód, a környezetvédelem, a hagyományok terén. Önként vállalt társadalmi funkciónkat csak ezzel tudjuk betölteni. E szempont szerint végzett munkánkban a partnerség kifejeződése jelen tervezési folyamatban érte a legmagasabb szintet, és egy olyan „termelő" erőforrás jött létre, ami lehetővé tette egy - a térségért tenni akaró - széles kör számára a részvételt az új Stratégiánk megalkotásába. Az így elkészült Stratégiai program eleget tesz a LEADER legfontosabb alappillérei által kifejezett filozófiának, és a széles helyi társadalom támogatását élvezi.

Partnerek	Tevékenységek	Eredmény
Széles helyi társadalom	Projektötletek benyújtása, nagy érdeklődés.	114 db projektötletben megfogalmazott tervezett tevékenységek, fejlesztési elképzelések irányt szabtak a HVS fő célkitűzéseinek meghatározásához.
Tagság	Döntéseivel a HVS felülvizsgálat folyamatát tette zökkenőmentessé, továbbá javaslatokat, kérdéseket fogalmazott meg, amelyek megoldása javítja pályázati tevékenységek eredményességét	A HVS felülvizsgálat általános részéhez szóban és projektötlet formájában tett javaslataik irányt szabtak a HVS fő célkitűzéseinek meghatározásához. Döntésekben való részvétel lehetővé tette a HVS felülvizsgálat megkezdését és a HVS dokumentum elfogadását, arra alapuló intézkedések meghirdethetőségét.
Munkaszervezet	A széles társadalom és egyéni érdeklődők közvetett és közvetlen tájékoztatása a HVS felülvizsgálatának jelentőségéről, a HVS kialakításban való részvétel lehetőségéről, mikéntjéről, a projektötletek benyújtásának fontosságáról. A HVS felülvizsgálat előkészítő és dokumentációs munkájának elvégzése. Elektronikus kommunikáció. Projektötlet gyűjtés és rendszerezés.	Nagy érdeklődés, 114 db határidőben benyújtott projektötlet. Véleményezések, ötletek kezelése, rendszerezése, az időben elkészült munkaanyagok, tervezetek és a döntésképes tagsági-, munkacsoport-, döntéshozó testületi ülések mind hozzájárultak a széles körben megismert és elfogadott HVS megalkotásához, a benne foglalt fő célkitűzések kialakításához.

Partnerek	Tevékenységek	Eredmény
Tervező csoport	Jelen felülvizsgálati körben nem került felállításra, feladatát az elnökség és a munkaszervezet közösen látta el.	Az elnökséget alakító tagság (3 fő önkormányzati szféra, 4 fő vállalkozói szféra, 4 fő civil szféra) valamint a szakmai tapasztalatokkal rendelkező munkaszervezet a teljes tevékenységi terület igényeit számba vette és megfogalmazta a prioritásokat.
Döntéshozó testület (elnökség)	Közvetlen személyes tájékoztatásban való részvétel, tanácskozás a munkaszervezettel szoros együttműködésben, HVS dokumentum tervezet véleményezése	Nagy érdeklődés a HVS felülvizsgálat iránt. Az érintett szférák megfelelő érdekképviselete és igényeiknek intézkedésekben való megjelenése. HVS dokumentum közös egyetértésben való elfogadása.

2.3. A LEADER megvalósítás során elért eredmények áttekintése

A programozási időszaknak a vége felé közeledünk. A III. tengelyes jogcímekhez rendelt forrásaink 2013. év májusában 100 %-ban lekötésre kerülnek**.** III. tengely négy jogcímének előző köreiben 117 db kérelem összesen ~ 1 874 millió Ft támogatást nyert el.
A IV. tengely LEADER pályázatok utolsó körének meghírdetése előtt a felhasznált forrás mértéke 63,3 %. Leader programon belül a két körben együttesen 97 db pályázat kapott ~ 424 millió Ft támogatást

Leader
1. kör

	Nyertes projektek száma	Támogatás összege
Közösségi célú fejlesztések	13 db	72 037 642 Ft
Vállalkozási célú fejlesztések	1 db	6 519 709 Ft
Leader rendezvény	1 db	1 932 500 Ft
	15 db	80 489 851 Ft

Leader
2. kör

	Nyertes projektek száma	Támogatás összege
Közösségi célú fejlesztések	30 db	230 392 007 Ft
Vállalkozási célú fejlesztések	21 db	46 877 000 Ft
Leader rendezvény	31 db	66 265 410 Ft
82	82 db	343 534 417 Ft

III. tengely

Mikrovállalkozások fejlesztése jogcím		
1 kör	11 db	349 830 082
2 kör	9 db	43 382 957
3 kör központi	0 db	-
4 kör	24 db	398 022 849
		791 235 888

III. tengely Turisztikai tevékenységek ösztönzése		
1 kör	13 db	354 435 228
2 kör	7 db	74 544 225
3 kör központi	0 db	-
4 kör	nem került meghirdetésre	-
		428 979 453

III. tengely Falumegújítás és fejlesztés		
1 kör	13 db	189 730 546
2 kör	24 db	263 608 017
		453 338 563

III. tengely Vidéki örökség megőrzése		
1 kör	6 db	89 527 964
2 kör	10 db	111 161 936
		200 689 900

2012 év végén Falumegújítás és fejlesztés valamint Vidék örökség megőrzése III. tengelyes jogcímekre összesen 63 támogatási kérelem érkezett be, amelyből 46 Falumegújítás és fejlesztés, 17 db Vidéki örökség témában került benyújtásra. A feldolgozás jelenlegi állapota szerint 43 db kérelem állítható rangsorba.

Jogcím	Beérkezett kérelmek darabszáma	Elutasított kérelmek darabszáma	Rangsorba állítható kérelmek darabszáma	A rangsorba állítható kérelmek támogatási igénye	Rendelkezésre álló keret
Falufejlesztés	46	12	34	353 236 596 Ft	204 290 005 Ft
Vidéki örökség	17	8	9	108 975 424 Ft	65 146 314 Ft

A 2011. évi stratégia alapján nyertes pályázatok és támogatási összegei célterületenként az alábbiak szerint alakultak.

Vasi örökség bemutatóhelyei célterületre beérkezett projektek közül 7 nyertes pályázat támogatási összege 44.637.333 Ft.

Köztisztasági fürdők és mosodák létrehozása, működtetése célterületre 2 nyertes pályázó összesen 8.829.444 Ft-ot nyert el.

Közösségi helyek és szolgáltatások fejlesztése célterületen 18 nyertes pályázathoz 165.859.867 Ft támogatási összeg párosul.

Települési és településeket összekötő gyalogos túraútvonalak felújítása, új útvonalak kialakítása elnevezésű célterületen a 3 nyertes pályázó támogatási összege összesen 11.065.363 Ft

Tradicionális vidéki gazdasági tevékenységek és helyi termék előállítás támogatása célterületen 3 nyertes pályázó támogatási összege 9.965.319 Ft
Helyi vállalkozások kisértékű fejlesztései célterületen belül 13 nyertes pályázathoz rendelt támogatási összeg 8.173.514 Ft.
Helyi turisztikai, vendéglátó és kereskedelmi szolgáltatások fejlesztése célterületen 5 nyertes pályázó támogatási összege: 28.738.167 Ft
Programok a minőségi szabadidő eltöltés és az életminőség javítás érdekében célterület 31 nyertes pályázatának támogatási összege: 66.265.410 Ft.
A 8 célterületen összesen 343.534.417 Ft támogatási összeggel számolhatunk.

2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia elkészítése óta a Helyi Akciócsoport területén felhasználható fejlesztési források jelentős része az előző időszakban már lekötésre került. Számos projekt már megvalósult és vannak olyanok is, amelyek most állnak megvalósítás alatt. A Stratégia elfogadása óta eltelt időszak elsősorban gazdasági, de nem elhanyagolható mértékű társadalmi változások elemzése során feltárt kihívások is új válaszokat követelnek. Időszerű tehát ezek megfogalmazása és az elért eredmények számbavétele, annak érdekében, hogy a következő időszakban a fennmaradó források közösség számára fontos célok megvalósítására legyenek felhasználhatók.

2.5. SWOT elemzés

Erősségek	Gyengeségek
- Aktív civil szféra - Faluszépítő csoportok, egyesületek - Hagyományőrző csoportok, egyesületek - Sportegyesületek nagy száma - Gazdag helyi történelem és hagyományok - Kulturális sokszínűség - Védett természeti és épített értékek - Jelentős turisztikai vonzerők (Ják, Kám, Őrség, Savaria karnevál…) - Élő vizek (Vadása, Dörökei tó, Rába folyó) - Fejlett úthálózat, egy és két számjegyű főutak léte - Viszonylag ismert hegyközség (Kőszeg-Vaskeresztes), településekhez tartozó szőlőhegyek, gyümölcsösök - Környezetükért tenni akaró, szorgalmas	- Gyenge az együttműködés a különböző társadalmi csoportok között: civil-civil, civil-önkormányzat, vállalkozók-önkormányzat, vállalkozók-vállalkozók - Térségi szemlélet, település-település közötti együttműködés gyenge - A szabadidő hasznos eltöltésében a tömegsport, mint lehetőség nem elterjedt - Kevés a helyben elérhető kikapcsolódási, művelődési és sportolási lehetőség - Képzett fiatalok elvándorolnak, jobb lehetőségeket kínáló nagyobb településekre - Zömében kis önkormányzatok, amelyeknek szűkösek a lehetőségei a tele-

emberek - Kedvező földrajzi elhelyezkedés - Magas erdősültség (Őrség) - Megfelelő közbiztonság - Jelentős vállalkozói aktivitás a térségen belül - A térség területe élelmiszer előállítás (alapanyag és feldolgozott termék előállítás adottságai jók) - „Parasztpiac” működése - Kéktúra útvonal, Szent Márton Európai Kulturális Útvonal - Helyi turisztikai útvonalak	püléskép javításában - A térség természeti és kulturális adottságainak kiaknázására nem elegendő turisztikai infrastruktúra, helyi tudásszint - Kevés a helyi termék, a helyi termék előállítók között nincs összefogás, elszigeteltek, a közvetlen értékesítés hálózata kialakulatlan - Meglévő turisztikai szálláshelyek, szolgáltatások kihasználtsága alacsony - Turisztikai és település marketing hiánya - Turisztikai programkínálat idényszerű és összehangolatlan - Bizonytalan tőkemegtérülés - Bizalmatlanság - Hiányoznak azok a találkozási pontok, ahol a generációk találkozhatnak egymással - Kevés a magasan képzett szakemberek számára a megfelelő munkalehetőség - Utak rossz állapota - Autópálya, gyorsforgalmi utak hiánya - Külterületi utak, sétáló utak, kiránduló útvonalak és környezetük elhanyagoltsága - Meglévő vendéglátóhelyek alacsony színvonala
Lehetőségek	Fenyegetések
- Támogatott vidékfejlesztési és területfejlesztési beruházások - A térségben elindult, tervezett hagyományerősítő kezdeményezések, rendezvények, civil összefogás - A térség településein jellemző önkéntes munka, kezdeményezések - Növekvő belső piaci igények a helyi előállítású élelmiszerekre - A közeli nagyvárosok, mint felvevő piac szerepének erősödése	- A LEADER pályázatokkal kapcsolatos csökkenő pályázói aktivitás - A fiatalok elvándorlása a térségből folytatódik - A biodiverzitás csökkenése - Földterületek termelésből való kiesése (gazdálkodók felhagynak a termeléssel, nincs gazdaságátadás) - A hagyományok, hagyományos falusi életforma eltűnőben van - Kistelepülések szellemi kiüresedése

- Fejleszthető fesztiválok, rendezvények - Határközeliség - Települési arculat, fejlesztési lehetőségei (virágos falu, tiszta udvar rendes ház)	- Elöregedő lakosság - Kommerszializálódás - Sok a megüresedett, lepusztulóban lévő porta

3 HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A Vasi Őrtorony Helyi Akciócsoport Vidékfejlesztési Stratégiájának jövőképe egy olyan területi egységet jelenít meg, ahol a hagyományos vidéki gazdaság dinamikus fejlődése növekvő életszínvonalat, javuló életminőséget eredményez. A növekvő életszínvonal a jövedelemszerzési képesség erősödésében, a javuló életminőség a vonzó, tiszta és jó minőségű környezetben, az egészséges és teljesebb életben ölt testet.

3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

A Leader közösség településeit az elmúlt másfél évtizedben számos fejlesztési terv érintette, azok hatásának értékelése komplex feladat és szerteágazó következtetésekre ad módot. Az érintett települések öt statisztikai kistérséghez tartoznak így azokat öt – egymástól jelentősen eltérő hangsúlyokkal készült - kistérségi stratégia érinti. A korábbi programozási folyamatok és az azok eredményeként megfogalmazottak számos eredményt hoztak, de sok tekintetben kívánnivalókat is hagytak maguk után.

E rendkívül fontos, de gazdasági tekintetben kevéssé konkrét következmények mellett természetesen fontosak azok a kézzelfogható eredmények is melyek az érintett területen megvalósultak. A 82 település területén felhasználható fejlesztési források jelentős része az előző időszakban már lekötésre került. Számos projekt már megvalósult és vannak olyanok is, amelyek most még megvalósítás alatt állnak. A Stratégia elfogadása óta eltelt időszakban történt gazdasági, társadalmi változások elemzése során megerősítést nyert, hogy az előző időszakban mutatkozó kihívások, mint a népességmegtartó erő, az életminőség és életszínvonal megőrzése jelentik továbbra is a legfőbb kihívásokat. A Stratégiában lefektetett célkitűzéseken belüli intézkedésekkel, ezekre a régi- új problémákra próbálunk hatékony megoldást kínálni.

3.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

A meghatározott fő célkitűzések, és azokon belül tervezett intézkedések megvalósulása a garanciája a jövőképből levezetett hosszú távú, stratégiai célok elérésének.

A Vasi Őrtorony Leader Helyi Akciócsoport a HVS felülvizsgálata során az alábbi négy fő fejlesztési célkitűzést határozta meg:

1. Vasi Őrtorony életminőség fejlesztése
2. Vasi Őrtorony értékőrzés, alkotás
3. Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés
4. Vasi Őrtorony társadalmi tőke erősítése

A Vasi Őrtorony életminőség fejlesztése néven azonosított célkitűzés a térség egyik legjelentősebb problémájának a kistelepülések elöregedésének, elnéptelenedésének megállítását, a folyamat megfordítását célozza. A kitűzött cél elérésének eszközét minőségi szabadidő eltöltési lehetőségek, hiányzó települési szolgáltatások, biztonságos, egészséges, tiszta, szép települési környezet létrehozásával, meglévő települési szolgáltatások fejlesztésével képzeljük el. Stratégiánk jelmondata szellemében, az emberre, mint a legfőbb értékre, kiemelt figyelem irányul, amely a Stratégiában a gyermekvállalást, nevelést segítő közösségi szolgáltatások fejlesztésében, a generációk közti kapcsolat erősítésében, az emberi méltóság megőrzésének segítésében nyilvánul meg.

Intézkedések: A1) Az EMBER, mint a legfőbb érték
A2) Minőségi szabadidő eltöltési- és rekreációs környezeti fejlesztések
A3) Településkép, faluközpont, települési közösségi infrastruktúra-fejlesztés
A4) Közbiztonság fejlesztés
A5) Közösségi kezdeményezések

Vasi Őrtorony értékőrzés, alkotás célkitűzés a térségi identitás szempontjából kiemelkedően fontos terület, amely az életszínvonal és életminőség alakulására közvetlenül és közvetetten is befolyással bír. Természeti és épített örökség megőrzése mellett, szükséges a történelmi emlékekre, népművészeti, kulturális és vallási értékekre épülő identitás erősítése.

Intézkedések: B1) Természeti és épített örökség megőrzése.
B2) Történelmi emlékekre, népművészeti, kulturális és vallási értékekre épülő identitás erősítése

Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés célkitűzésben megfogalmazott intézkedésekkel a térség fejlődésének kulcsszereplőit a turisztikai szolgáltatókat, az egyéni vállalkozókat, mikro-, kis- és középvállalkozásokat szeretnénk erősíteni, annak érdekében, hogy új munkahelyeket legyenek képesek teremteni, ezzel hozzájárulnak a térségi életszínvonal emelkedéséhez. Számuk, gazdasági súlyuk és tevékenységük jellege meghatározza nemcsak a jövedelmeket, a foglalkoztatás szintjét, a helyi szükségletek számára helyben rendelkezésre álló termékek és szolgáltatások körét és az önkormányzatok normatíván felüli bevételeit, de a környezet állapotát és számos közösségi-kulturális körülményt is. Gazdaságfejlesztés célkitűzésen belül kerül sor a térség turisztikai potenciáljának fejlesztésére irányuló intézkedés megfogalmazására is.

Intézkedések: C1) Tradicionális vidéki gazdasági tevékenységek és helyi termék előállítás támogatása
C2) Gazdasági környezet fejlesztése
C3) Vidéki turisztikai szolgáltatás-fejlesztés
C4) Helyben elérhető szolgáltatások színvonalának javítása és bővítése

Vasi Őrtorony társadalmi tőke erősítése célkitűzés a belső kohéziót, társadalmi összetartozást erősítő intézkedéseivel a kistelepülések szellemi kiüresedésének megakadályozását szolgálják.
Az intézkedések alapját a civil szektor széles spektrumban végzett aktív tevékenysége, más szférákkal való együttműködési hajlandósága adja. Számíthatunk arra, hogy e pozitív sajátság indikátorként gyorsítja fel a szférák közti párbeszédet és összefogást.

Intézkedések: D1) Képzés.
D2) Rendezvény

3.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései

A Stratégia négy fő célkitűzéséhez több stratégiai intézkedés tartozik, a négy fő célkitűzéshez összesen tizhárom darab. A stratégiai intézkedésekben fogalmazzuk meg részletesen, hogy a célkitűzések milyen módon teljesülhetnek.

A Vasi Őrtorony életminőség fejlesztése célkitűzés intézkedései:

Az EMBER, mint a legfőbb érték
Az intézkedés a gyermekvállalást, gyermeknevelést segítő közösségi szolgáltatások fejlesztésére, a generációk közti kapcsolat erősítésére, az emberi egészség és méltóság megőrzésének segítésére irányuló tevékenységeket támogatja.

Minőségi szabadidő eltöltési- és rekreációs környezeti fejlesztések
Az intézkedés minőségi szabadidő eltöltési lehetőségek létrehozását, meglévők fejlesztését, hiányzó települési szolgáltatások létrehozását, meglévő települési szolgáltatások fejlesztését tartalmazza.

Településkép, faluközpont, települési közösségi infrastruktúra fejlesztése
Az intézkedés a településképet javító fejlesztésekre irányuló tevékenységeket támogatja.

Közbiztonság
Az intézkedés a térség és települések közbiztonságának javítását célzó tevékenységek támogatását tartalmazza.

Közösségi kezdeményezések
Az intézkedés olyan kezdeményezéseket kívánt támogatni, amelyek egy konkrét célcsoport felkarolását, összefogását célozzák meg.

Vasi Őrtorony értékőrzés, alkotás célkitűzés intézkedései:

Természeti és épített örökség megőrzése
Az intézkedésen belül a településeken található természeti és épített örökség megőrzésére tett fejlesztések támogatását célozza.

Történelmi emlékekre, népművészeti, kulturális, vallási értékekre épülő identitás megteremtése
Az intézkedés a történelmi emlékek, népművészeti, kulturális és vallási értékek megőrzését szolgáló, nem kizárólagosan, de kiemelten az összefogással, partnerségben megvalósított, az egész térségre hatást gyakorló programok támogatását tartalmazza.

Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés célkitűzés intézkedései:

Tradicionális vidéki gazdasági tevékenységek és helyi termék előállítás támogatása
Az intézkedés tradicionális vidéki gazdasági tevékenységek fejlesztéséhez, és helyi termékek előállításához kapcsolódó fejlesztéseket, tevékenységeket támogat.
Gazdasági környezet fejlesztése
Az intézkedés a helyi gazdaság környezeti fejlesztéseit támogatja.
Vidéki turisztikai szolgáltatásfejlesztés
Az intézkedés a térség turisztikai potenciáljának fejlesztésére irányuló tevékenységeket támogatja.
Helyben elérhető szolgáltatások színvonalának javítása és bővítése
Az intézkedés helyben elérhető szolgáltatások, és a helyi vállalkozók népszerűségének javítását szolgálja.

Vasi Őrtorony társadalmi tőke erősítése célkitűzés intézkedései:

Képzések
Az intézkedés más intézkedések része elemeként jelenik meg.
Rendezvények
Az intézkedésen belül olyan rendezvények, nyári táborok, rendezvény sorozatok megrendezését támogatja, amelyek programjai kulturális-, történelmi-, természeti-, népművészeti-, gasztronómiai- és vallási értékek megőrzése és bemutatása, sport, egészségmegőrzés, életvezetési tanácsadás, készségfejlesztés témákban valósulnak meg, vagy térségi összefogást kezdeményeznek.

3.3.1. Forrásallokációban forrással párosított HPME-k

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(A) Vasi Őrtorony életminőség javítás
LEADER témakör	411 versenyképesség / 412 környezetgazdálkodás / 413 életminőség javító
HVS intézkedés	(A5) Közösségi kezdeményezések támogatása
HPME	1. Közösségi kezdeményezések támogatása
Helyzet/adottság	Az elmúlt években nyújtott támogatásoknak köszönhetően a Vasi Őrtorony LEADER Helyi Akciócsoport 82 tagepülésén a közösségi szolgáltatásokat nyújtó ingatlanok nagy számban újultak meg illetve új szolgáltató helyek, közösségi szolgáltatások jöttek létre. Az akciócsoporthoz tartozó települések egy része forrás hiányában nem volt képes fejleszteni azon köz- és egyéb szolgáltatásokat, melyeket a lakosság, az ide látogatók a 21. század elején természetesnek vehetnek, elvárnak, ezért ennek is következtében az amúgy is negítív demográfiai jellemzők szinte az összes érintett kisetelepülésen erősödtek.
Probléma/lehetőség	A települések népességfogyatkozásának csökkenését a helyi fiatalok és új lalók letelepedési kedvének növelésével érhetjük el. A letelepedés motivációja a megélhetési lehetőségeken felül elsősorban a helyi értékeit őrző közösség, a szabadidő minőségi eltöltési- és ismeretszerzési lehetőségek, egyéb települési alapszolgáltatások megléte. Sok településen a közösségi szolgáltatások hiányosak. A szolgáltatások befogadására alkalmas ingatlanok nagy számban várnak felújításra. Az épített infrastruktúra és az eszközállomány korszerűsítésével a kor emberének közösségi tevékenység iránti igényeit a kistelepülések is megfelelő szinvonalon kielégíthetik és egyúttal csökkenthető néppeségfogyás, fejlődik a köz- és civil szervezetek tevékenysége, új közösségi kezdeményezések indulnak el.
Megoldási javaslat	Támogatást kell nyújtani, olyan fejlesztések megvalósításához, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülésein működő aktív közösségeket magas színvonalú közösségi infrastruktúra szolgálja ki, ahol lehetőség teremtődik a közösség minden tagja számára a szabadidő hasznos eltöltésére, ismeretszerzésre, a közösség tagjaival való találkozásra, helyi értékek megőrzésére és bemutatására.
Eredmény	20 db közösség tevékenysége fejlődik, melyet 15 db közösséget szolgáló új eszköz, és 10 db felújított épített infrastruktúra szolgál.
Minimális projektméret	500.000 Ft
Maximális projektméret	5.000.000 Ft
Megoldási javaslat	100.000.000 Ft

összes becsült költsége	
Jogosult települések	Acsád, Balogunyom, Bozzai, Bucsu, Csákánydoroszló, Csempeszkopács, Daraboshegy, Dozmat, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőcsatár, Felsőjánosfa, Felsőmarác, Gencsapáti, Gyanógeregye, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentjakab, Hegyhátszentmárton, Horvátlövő, Ivánc, Ják, Kám, Katafa, Kemestaródfa, Kerkáskápolna, Kisrákos, Kisunyom, Kondorfa, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Meszlen, Molnaszecsőd, Nádasd, Nárai, Narda, Nagykölked, Nagymizdó, Nagyrákos, Nemesbőd, Nemeskolta, Nemesrempehollós, Őrimagyarósd, Pankasz, Perenye, Pinkamindszent, Pornóapáti, Rábagyarmat, Rábatöttös, Rádócskölked, Rátót, Rum, Salköveskút, Sárfimizdó, Sé, Sorkifalud, Sorkikápolna, Sorokpolány, Söpte, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Szentpéterfa, Szőce, Tanakajd, Táplánszentkereszt, Torony, Vasalja, Vasasszonyfa, Vaskeresztes, Vassurány, Vasszécseny, Vasszilvágy, Vát, Vép, Viszák, Zsennye

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	C) Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés
LEADER témakör	411 versenyképesség / 412 környezetgazdálkodás / 413 életminőség javító
HVS intézkedés	(C4) Helyben elérhető szolgáltatások színvonalának javítása és bővítése
HPME	2. Helyben elérhető szolgáltatások színvonalának javítása és bővítése
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony LEADER Helyi Akciócsoport 82 tagepülésén vállalkozási célú fejlesztések az elmúlt időszakban meghírdetett támogatások alapján elvárható mértékben nem valósultak meg. A térség gazdaságában a mikrovállalkozások jelentős túlsúlyban vannak jelen és elsősorban a szolgáltató ágazatban végik tevékenységüket. A térségben megtalálható szolgáltatási kínálat nem elégíti ki a helyi lakosság és az ide látogatók igényeit.
Probléma/lehetőség	A vállalkozásoknál egyáltalán nem, vagy csak kevés forrás áll rendelkezésre vállalkozási tevékenységüket szolgáló háttérinfrastruktúra (telephely, gép, eszköz, technológia, emberi erőforrás) fejlesztésére. A fejlesztések elmaradása piacvesztést jelent, ami csökkenti a jövedelemtermelő képességet, ezáltal a foglalkoztatási képességet, valamint a helyi lakosság által hozzáférhető szolgáltatási kínálatot is. A vállalkozások helybeni aktivitásának fejlesztése, növeli a térségben elérhető szolgáltatások számát, és minőségét, hozzájárulva ez által a gazdasági helyzet javításához.
Megoldási javaslat	Támogatást kell nyújtani a helyi vállalkozások piacképességének erősítése érdekében tevékenységük végzéséhez szükséges eszközök beszerzéshez, infrastruktúrájuk- és telephelyük fejlesztéshez, a vállalkozás széles körű megismertetését, piacszerzést célzó marketing tevékenységhez és rendezvényekhez.
Eredmény	A támogatás 5 db építésjellegű telephelyfejlesztés, 10 db gép, eszköz beszerzést és kapcsolódó marketing tevékenység és/vagy rendezvény megvalósulását teszi lehetővé.

Minimális projektméret	200.000 Ft
Maximális projektméret	15.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	225.000.000 Ft
Jogosult települések	Acsád, Balogunyom, Bozzai, Bucsu, Csákánydoroszló, Csempeszkopács, Daraboshegy, Dozmat, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőcsatár, Felsőjánosfa, Felsőmarác, Gencsapáti, Gyanógeregye, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentjakab, Hegyhátszentmárton, Horvátlövő, Iváncsa, Ják, Kám, Katafa, Kemestaródfa, Kerkáskápolna, Kisrákos, Kisunyom, Kondorfa, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Meszlen, Molnaszecsőd, Nádasd, Nárai, Narda, Nagykölked, Nagymizdó, Nagyrákos, Nemesbőd, Nemeskolta, Nemesrempehollós, Őrimagyarósd, Pankasz, Perenye, Pinkamindszent, Pornóapáti, Rábagyarmat, Rábatöttös, Rádóckölked, Rátót, Rum, Salköveskút, Sárfimizdó, Sé, Sorkifalud, Sorkikápolna, Sorokpolány, Söpte, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Szentpéterfa, Szőce, Tanakajd, Táplánszentkereszt, Torony, Vasalja, Vasasszonyfa, Vaskeresztes, Vassurány, Vasszécseny, Vasszilvágy, Vát, Vép, Viszák, Zsennye

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	C) Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés
LEADER témakör	411 versenyképesség / 412 környezetgazdálkodás / 413 életminőség javító
HVS intézkedés	C3) Vidéki turisztikai szolgáltatásfejlesztés
HPME	3. Vidéki turisztikai szolgáltatásfejlesztés
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony HACS tagtelepüléseinek - különösen a Hegyhát és az Őrség településeinek - turisztikai vonzerejét elsősorban a változatos táj, erdők, ligetes területek, patak és folyó völgyek harmonikus környezete, valamint a térség sokszínű kulturális kínálata adja. A kereslethez képest kevés és nem megfelelő minőségű szálláshely-, és egyéb turisztikai szolgáltatás áll rendelkezésre. A meglévő helyi turisztikai, vendéglátó és kereskedelmi szolgáltatásokat nyújtó ingatlanok egy részének állapota nagyon leromlott.
Probléma/lehetőség	A Vasi Őrtorony HACS területén található helyi turisztikai, vendéglátó és kereskedelmi szolgáltatásokat nyújtó épületek állaga felújításra szorul. Ezen egységek korszerűsítése, valamint új szolgáltatásokkal való megtöltése is szükségszerű. A jelenlegi turisztikai termék kínálat hiányos. A turisztikai tevékenységre épülő vállalkozási kedv javuló tendenciát mutat.

Megoldási javaslat	A térség turisztikai potenciáljának fejlesztése érdekében támogatást kell nyújtani olyan fejlesztések megvalósításához, amelynek köszönhetően a szálláshelyek száma, minősége, valamint a kapcsolódó szolgáltatások száma és minősége emelkedik.
Eredmény	Legalább 4 új szolgáltatás és 1 db szálláshely jön létre.
Minimális projektméret	200 000 Ft
Maximális projektméret	15 000 000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	100.000.000 Ft
Jogosult települések	Acsád, Balogunyom, Bozzai, Bucsu, Csákánydoroszló, Csempeszkopács, Daraboshegy, Dozmat, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőcsatár, Felsőjánosfa, Felsőmarác, Gencsapáti, Gyanógeregye, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentjakab, Hegyhátszentmárton, Horvátlövő, Iváncsa, Ják, Kám, Katafa, Kemestaródfa, Kerkáskápolna, Kisrákos, Kisunyom, Kondorfa, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Meszlen, Molnaszecsőd, Nádasd, Nárai, Narda, Nagykölked, Nagymizdó, Nagyrákos, Nemesbőd, Nemeskolta, Nemesrempehollós, Őrimagyarósd, Pankasz, Perenye, Pinkamindszent, Pornóapáti, Rábagyarmat, Rábatöttös, Rádóckölked, Rátót, Rum, Salköveskút, Sárfimizdó, Sé, Sorkifalud, Sorkikápolna, Sorokpolány, Söpte, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Szentpéterfa, Szőce, Tanakajd, Táplánszentkereszt, Torony, Vasalja, Vasasszonyfa, Vaskeresztes, Vassurány, Vasszécseny, Vasszilvágy, Vát, Vép, Viszák, Zsennye

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(D) Vasi Őrtorony társadalmi tőke erősítése
LEADER témakör	411 versenyképesség / 412 környezetgazdálkodás / 413 életminőség javító
HVS intézkedés	D2) Rendezvény
HPME	4. Térségi rendezvény megvalósítása
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület Vas megye 82 települését foglalja magába. A 82 településről 159 tagot számlál. Jelentős igény mutatkozik a térség szereplőinek felkarolására, tevékenységeik bemutatására, valamit a közösség összekovácsolásának megerősítésére.
Probléma/lehetőség	A helyben elérhető szolgáltatások, szervezetek ismertsége nem megfelelő, a tényleges együttműködések száma csekély. Az összefogás kezdeményezésével az érintettek bemutathatják egymás számára a tevékenységeiket, megismerhetővé válnak a jó gyakorlatok, közös gondolkodás ösztönözhető.

Megoldási javaslat	Támogatást kell biztosítani a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület területén megvalósított programhoz a LEADER HACS számára, amely lehetővé teszi a helyi vállalkozások termékeinek, szolgáltatásainak, a civil szervezetek tevékenységének, turisztikai látványosságok, közösségi helyek és szolgáltatások, valamint egyéb helyi értékek szélesebb körben való megismertetését a közösségépítés, az identitástudat erősítés, az értékőrzés, a tudásátadás, valamint a gazdaságösztönzés érdekében.
Eredmény	1 nagy térségi rendezvény valósul meg.
Minimális projektméret	500 000 Ft
Maximális projektméret	6 000 000 Ft
Megoldási javaslat becsült költsége	6 000 000 Ft
Jogosult települések	Acsád, Balogunyom, Bozzai, Bucsu, Csákánydoroszló, Csempeszkopács, Daraboshegy, Dozmat, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőcsatár, Felsőjánosfa, Felsőmarác, Gencsapáti, Gyanógeregye, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentjakab, Hegyhátszentmárton, Horvátlövő, Ivánc, Ják, Kám, Katafa, Kemestaródfa, Kerkáskápolna, Kisrákos, Kisunyom, Kondorfa, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Meszlen, Molnaszecsőd, Nádasd, Nárai, Narda, Nagykölked, Nagymizdó, Nagyrákos, Nemesbőd, Nemeskolta, Nemesrempehollós, Őrimagyarósd, Pankasz, Perenye, Pinkamindszent, Pornóapáti, Rábagyarmat, Rábatöttös, Rádóckölked, Rátót, Rum, Salköveskút, Sárfimizdó, Sé, Sorkifalud, Sorkikápolna, Sorokpolány, Söpte, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Szentpéterfa, Szőce, Tanakajd, Táplánszentkereszt, Torony, Vasalja, Vasasszonyfa, Vaskeresztes, Vassurány, Vasszécseny, Vasszilvágy, Vát, Vép, Viszák, Zsennye

3.3.2. *Forrással nem párosított, de tartalmilag a HVS szempontjából fontos HPME-k*
(korábbi kiírásokhoz kapcsolódó HPME-k)

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(A) Vasi Őrtorony életminőség javítás célkitűzés
LEADER témakör	413 Életminőség/diverzifikáció
HVS intézkedés	(A1) Az EMBER, mint a legfőbb érték Köztisztasági fürdők és mosodák létrehozása, működtetése célterület
HPME kódja	1019100; 820a01
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony Helyi Közösség területén lévő településeken élők között jelentős számban élnek alacsony jövedelműek, munkanélküliek, idős, beteg egyedülálló emberek, akik a helyi társadalomtól egyre inkább elszigetelődnek.
Probléma/lehetőség	Az emberek ezen csoportja nem a XXI. századi elvárások szerinti lakáskörülmények között él, nincs korszerű tisztálkodási lehetőség, és a ruházatuk tisztítása sem megoldott, ugyanakkor több településen rendelkezésre állnak olyan épületek, ahol kis ráfordítással létrehozható, olyan szolgáltatási hely, ahol ez a probléma kezelhető.
Megoldási javaslat	Olyan közfürdőket és mosodákat kell létrehozni, amelyek elsősorban a szociálisan rászoruló emberek részére ruházatuk tisztítására és rendszeres tisztálkodásukra szervezett módon lehetőséget biztosít.
Eredmény	A támogatásnak köszönhetően a Vasi Őrtorony HACS területén 3 db közfürdő és mosoda jön létre.
Minimális projektméret	500.000 Ft
Maximális projektméret	5.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	15.000.000 Ft
Jogosult tlepülések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(A) Vasi Őrtorony életminőség javítás célkitűzés
LEADER témakör	413 Életminőség/diverzifikáció
HVS intézkedés	(A2) Minőségi szabadidő eltöltési- és rekreációs környezeti fejlesztések Közösségi helyek és szolgáltatások fejlesztése célterület
HPME kódja	1019117; 820a02
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony Közösség területén kizárólag 5000 fő alatti

	kistelepülések találhatók, melyeken sok a funkció nélküli, vagy fejlesztendő ingatlan. A településeken kevés önkormányzati és magánforrás áll rendelkezésre azon köz- és egyéb szolgáltatásokra, melyeket a lakosság, az ide látogatók természetesnek vehetnek, elvárnak. Ugyanakkor letelepedésük, itt maradásuk motivációja: a szabadidő minőségi eltöltése, több helyi szolgáltatás igénybevétele.
Probléma/lehetőség	Hiányoznak a szabadidő minőségi eltöltését biztosító közösségi szolgáltatások. Funkció nélküli ingatlanok közösségi szolgáltatásokkal való megtöltése a fiatalság letelepedési kedvét erősíti, a látogatók térségünkben eltöltött napjainak számát is növeli, a helyben lakók életminőségét javítja. Fejlődik a köz- és civil szervezetek tevékenysége.
Megoldási javaslat	Kistelepüléseken hiányzó, szabadidő hasznos eltöltését lehetővé tevő, lakosság életminőségét javító közösségi szolgáltatás nyújtásához alkalmas helyek kialakítása, meglévők fejlesztése.
Eredmény	A támogatásnak köszönhetően a Vasi Őrtorony HACS 9-10 db fejlesztés valósul meg.
Minimális projektméret	300.000 Ft
Maximális projektméret	8.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	80.000.000 Ft
Jogosult tlepülések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(A) Vasi Őrtorony életminőség javítás célkitűzés
LEADER témakör	412 Környezet/földgazdálkodás
HVS intézkedés	(A3) Településkép, faluközpont, települési infrastruktúra fejlesztés. Rendezett helyi porták célterület
HPME kódja	1019124; 820a03
Helyzet/adottság	Vasi Őrtorony HACS tagtelepülésein lévő, egyes porták alkalmassá tehetők a helyi turisztikai skála kínálatatának szélesítésére, bemutatható értékeket rejtenek. A széles körben azonban ismertelenek, mivel a figyelem felkeltés nem történt meg irántuk.
Probléma/lehetőség	A figylemfelkeltés hiánya miatt az értékes bemutatható értéket rejtő porták széles körben ismertelenek. Figylemfelkeltéssel és kis fejlesztéssel ezek nyitott portákká alakíthatók, a helyi turisztikai termékkínálatot bővíthetik, ezzel a helyi jövedelemtermelő képesség is növelhető.
Megoldási javaslat	A Vasi Őrtorony HACS tagtelepülésein, helyi nonprofit szervezetek koordinálása mellett, olyan tevékenységeket kell támogatni, amelyek a lakossági aktív bevonásával nyitott porták parkosítására, az adott környezethez illeszkedő használati - és látvány térelem beszerzésére és elhelyezésére irányulnak.

	Nem cél olyan porták rendbetétele, amelyek esetében az ingatlan üzlethelyiséggel felszerelt.
Eredmény	Legalább 5 nyitott porta és udvar rendbetételére irányuló fejlesztés valósul meg
Minimális projektméret	100.000 Ft
Maximális projektméret	750.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	10.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(D) Vasi Őrtorony társadalmi tőke erősítése
LEADER témakör	413 Életminőség/diverzifikáció
HVS intézkedés	(D2) Rendezvény Programok a minőségi szabadidő eltöltés és az életminőség javítása érdekében célterület
HPME kódja	1019131; 820c04
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony Helyi Közösség területén élő gyermekek, fiatalok, aktív korúak és az idősek lelki-, szellemi-, testi egészsége nem megfelelő. Keveset sportolnak, nem táplálkoznak egészségesen, lelki-, egészségügyi-, életvezetési problémákkal küzdenek, szorakozási lehetőségeik elégtelenek.
Probléma/lehetőség	A Helyi Akciócsoport területén nincsenek megfelelő kulturális, gasztronómiai, hagyományőrző, vallási rendezvények, rendezvénysorozatok valamint táborok. Hiányoznak a sport-, egészségmegőrzési-, életvezetési-, készségfejlesztő programok, prevenciós szűrések, tanácsadások.
Megoldási javaslat	A Vasi Őrtorony HACS településeinek területén olyan rendezvények, nyári táborok, rendezvény sorozatok megrendezését kell támogatni, amelyek programjai a lakosság vagy a turisták pihenése, szórakozása, ismeretszerzése, testi és szellemi egészségének megőrzése és fejlesztése érdekében kulturális-, történelmi-, természeti-, népművészeti-, gasztronómiai- és vallási értékek megőrzése és bemutatása, sport, egészségmegőrzés, életvezetési tanácsadás, készségfejlesztés témákban valósulnak meg.
Eredmény	Legalább 10 rendezvény, 1 rendezvénysorozat, és 1 tábor megvalósulása válik lehetővé.
Minimális projektméret	300.000 Ft
Maximális projektméret	3.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült	41.000.000 Ft

költsége	
Jogosult tlepülések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései 6. melléklet szerinti jogosult települések

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(B) Vasi Őrtorony értékőrzés, alkotás
LEADER témakör	413 Életminőség/diverzifikáció
HVS intézkedés	(B2) Történelmi emlékekre, népművészeti, kulturális és vallási értékekre épülő identitás erősítése Vasi örökség bemutatóhelyei célterület
HPME kódja	1019148; 820a05
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony HACS területén számos olyan örökség (művészeti, helytörténeti, történelmi, vallástörténeti érték) található, melyek az itt élő emberek számára is feledésbe merültek, illetve megőrzésre kerültek, de állaguk, ismertségük nem megfelelő.
Probléma/lehetőség	A Vasi örökségnek számító értékek bemutathatósága érdekében szükséges fejlesztésekre eddig kevés forrás állt rendelkezésre, ezért feltárásuk, bemutathatóságuk nem volt nagy számban lehetséges. Művészeti, helytörténeti, történelmi, vallástörténeti értékeink feltárását, bemutatását szolgáló fejlesztésekkel megőrizhetjük örökségeinket, ezáltal erősíthetjük a helyben élők kötődését a térséghez és egyúttal szélesedik a térség turisztikai termékkínálata.
Megoldási javaslat	A Vasi Őrtorony HACS településeinek területén lévő művészeti, helytörténeti, történelmi, vallástörténeti örökség tárgyi értékeinek megőrzése érdekében olyan fejlesztéseket kell támogatni, melynek keretében a Vasi örökségnek számító értékek feltárása illetve felújítása történik meg.
Eredmény	Legalább 3 örökség méltó bemutatása válik lehetővé.
Minimális projektméret	200.000 Ft
Maximális projektméret	8.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	30.000.000 Ft
Jogosult tlepülések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(B) Vasi Őrtorony értékőrzés, alkotás
LEADER témakör	413 Életminőség/diverzifikáció
HVS intézkedés	(B2) Történelmi emlékekre, népművészeti, kulturális és vallási értékekre épülő identitás erősítése Települési és településeket összekötő gyalogos túraútvonalak felújítása, új útvonalak kialakítása célterület

HPME kódja	1019155; 820a06
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony HACS területén több rég meglévő túraútvonal leromlott állapota miatt a biztonságos használatra alkalmatlanná vált. Az útvonalak mentén számos bemutatásra érdemes helyi érték található.
Probléma/lehetőség	A túraútvonalak és környezetük leromlott állapota miatt nem vonzóak sem a helyi, sem a távolról érkező turisták körében. Ugyanakkor megfigyelhető, hogy egyre nő az igény természetben történő kikapcsolódási lehetőségek iránt. Az útvonalak mentén található számos helyi érték összekapcsolásával egybekötött útvonal felújítással és újabb települési, és településeket összekötő gyalogos túraútvonalak kialakításával lehetőség nyílik a Vasi Őrtorony településein fellelhető értékek széles körű megismertetésére.
Megoldási javaslat	A Vasi Őrtorony területén olyan gyalogos túraútvonalakat felújítását, újak kialakítását kell támogatni, amelyek központi témái a település/települések életében jelentős szereppel bíró értékek bemutatására irányulnak.
Eredmény	Legalább 3 örökség méltó bemutatása válik lehetővé.
Minimális projektméret	500.000 Ft
Maximális projektméret	4.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	13.000.000 Ft
Jogosult tlepülések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(C) Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés
LEADER témakör	411 Versenyképesség
HVS intézkedés	(C3) Turisztikai szolgáltatásfejlesztés Falusi szálláshelyek fejlesztése célterület
HPME kódja	1019162; 820b07
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony HACS tagtelepüléseinek turisztikai vonzerejét elsősorban a változatos táj, erdők, ligetes területek, patak és folyó völgyek harmonikus környezete adja. Megfelelő számú és minőségű szálláshely, valamint az ezekhez kapcsolódó szolgáltatás a kereslethez képest kevés számban áll rendelkezésre.
Probléma/lehetőség	A turisták igényeit nem tudja a jelenlegi turisztikai kínálat teljes mértékben kielégíteni. Megfigylehető, hogy a mai korban már nem csak a nagyvárosokban élők, de a helyben élők sem ismerik a hagyományos falusi életvitelhez kapcsolódó tevékenységeket. Az ilyen tevékenységeket folytató kis számú porta még fellelhető, illetve van a térségben ilyen tevékenységeket felelvenítő szándék. A turisztikai termék kínálati oldal mind számbeli, mind minőségi

	fejlesztésével lehetőség nyílik a falusi életvitelhez tartozó tevékenységek megismerésére, emellett a falusi vendégfogadással is foglalkozó emberek jövedelemkiegészítésére.
Megoldási javaslat	Olyan falusi szálláshelyek létrehozását kell támogatni, amelyek kialakítása a pályázók saját lakrészétől lehatárolt részen történik, úgy, hogy a vendégszobák száma legfeljebb három, az ágyak száma legfeljebb öt legyen. A szálláshelyhez kapcsolódó szolgáltatás a falusi életvitel bemutatására irányuljon, és az abban való aktív részvétel lehetővé váljon.
Eredmény	Legalább 3 db falusi szálláshely, jön létre, ahol a falusi életvitelhez kapcsolódó folyamatokat a vendégek megtekinthetik, illetve abban aktívan részt is vehetnek.
Minimális projektméret	500.000 Ft
Maximális projektméret	10.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	35.764.571 Ft
Jogosult tlepülések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(C) Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés
LEADER témakör	411 Versenyképesség
HVS intézkedés	(C1) Tradicionális vidéki gazdasági tevékenységek és helyi termék előállítás támogatása
HPME kódja	1019179; 820b08
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony településeinek területe természetben található alapanyagokban, vadon termő és termesztett növényi alapanyagokban gazdag. A növényi alapanyagok és az állati eredetű alapanyagok hagyományos és/vagy helyben jellemző technológiával történő feldolgozásához kapcsolódó épületek/építmények, a feldolgozáshoz kapcsolódó gépek, eszközök korszerűtlenek.
Probléma/lehetőség	A tradicionális vidéki gazdasági tevékenységek és helyi termék előállítására kevés forrás állt rendelkezésre. A források rendelkezésre állása komoly fellendülést hozhat ezen a téren, mivel az utóbbi időben megnőtt a kereslet a jó minőségű helyi termékek iránt.
Megoldási javaslat	Olyan gazdasági fejlesztések elindítását, illetve már működő vállalkozások fejlesztését kell támogatni, amelyek mikro térségi települési adottságokra épített tevékenységükkel, megélhetést, kiegészítő jövedelemforrást tudnak biztosítani a helyi lakosság egyre nagyobb hányada számára, valamint a helyi szükségleteket legalább részben a jó minőségű helyben előállított termékek kínálatának bővítésével ki tudják elégíteni.
Eredmény	Legalább 3 db helyi termék előállító kisüzem vagy bemutatóterem

	építése/fejlesztése és hozzá kapcsolódó kiállítás/rendezvény jön létre.
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	20.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	90.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(C) Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés
LEADER témakör	411 Versenyképesség
HVS intézkedés	(C2) Gazdasági környezet fejlesztése Helyi vállalkozások kis értékű fejlesztései célterület
HPME kódja	1019186; 820b09
Helyzet/adottság	A helyi vállalkozások telephelyei, valamint eszközállománya is fejlesztésre szorul, hogy fel tudják venni a versenyt az egyre élesedő gazdasági versenyben.
Probléma/lehetőség	Az egyéni vállalkozók, mikroválallkozások nagy része számára a működéshez szükséges források előteremtése is nagy kihívást jelent. Kevés a fejlesztésekhez szükséges tőke. Fejlesztési források bitosítása lehetőséget teremt telephelyeik és technológiájuk megujulásához.
Megoldási javaslat	Támogatni kell a Vasi Őrtorony HACS tagtelepülésein tevékenykedő mikrovállalkozások, egyéni vállalkozók, magánszemélyek, őstermelők tevékenységéhez kapcsolódó eszközbeszerzéseket, kis léptékű infrastruktúra- és telephelyfejlesztések.
Eredmény	Legalább 10 helyi vállalkozás eszközbeszerzése valósul meg és legalább 5 esetben telephelyfejlesztés is kivitelezésre kerül.
Minimális projektméret	100.000 Ft
Maximális projektméret	999.999 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	30.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	ÚMVP 5.3.4.1. Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
HVS fő célkitűzés	(C) Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés
LEADER témakör	411 Versenyképesség
HVS intézkedés	(C3) Turisztikai szolgáltatásfejlesztés

	Helyi turisztikai, vendéglátó és kereskedelmi szolgáltatások fejlesztése
HPME kódja	1019193; 820b10
Helyzet/adottság	A megnövekedett helyi és turisták által támasztott igényeknek, a helyi turisztikai, vendéglátó és kereskedelmi szolgáltatásokat nyújtó ingatlanok egy része már nem felelnek meg.
Probléma/lehetőség	A Vasi Őrtorony HACS területén található helyi turisztikai, vendéglátó és kereskedelmi szolgáltatásokat nyújtó épületek állaga leromlott, felújításra szorul. Ezen egységek korszerűsítése, valamint új szolgáltatásokkal való megtöltése is szükségszerű.
Megoldási javaslat	Támogatni kell a turisztikai, vendéglátó és kereskedelmi szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások épület felújításra, eszköz, berendezési tárgy beszerzésére irányuló fejlesztéseket.
Eredmény	Legalább 4 helyi vállalkozás telephelye újul meg, eszközei bővülnek.
Minimális projektméret	500.000 Ft
Maximális projektméret	10.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	40.000.000 Ft
Jogosult tlepülések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Falumegújítás és fejlesztés**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**(A3) Településkép, faluközpont, települési közösségi infrastruktúra-fejlesztés**
HPME kódja	**HPME 5 (6010) A3**
Helyzet/adottság	A települések nagy részén forráshiány miatt a parkok, zöldterületek rendezetlenek.
Probléma/lehetőség	Kevés önkormányzati forrás áll rendelkezésre a parkok, zöldterületek rendbetételére, ezért a nem megfelelően gondozott közterületek rontják a településképet.
Megoldási javaslat	A természeti értékek fenntartható hasznosítását szolgáló zöldterületek és parkok felújítása (park, sport- és szabadidős terület).
Eredmény	Az eredetileg kitűzött cél 15 db, ebből 8 db megvalósult. A továbbiakban 10 projekt megvalósulását tervezzük.
Minimális projektméret	500.000 Ft
Maximális projektméret	2.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	20.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Falumegújítás és fejlesztés**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**(A2) Minőségi szabadidő eltöltési- és rekreációs környezeti fejlesztések**
HPME kódja	**HPME 6 (6011) A2**
Helyzet/adottság	A településeken nincs lehetőség a szabadidő minőségi eltöltésére a szabadban. Nem áll rendelkezésre forrás az EU szabványoknak megfelelő játszóterek, parkok kialakítására.
Probléma/lehetőség	A lakosság minden csoportja körében megfigyelhető, hogy igényeik egyre inkább nőnek a települési szolgáltatások színvonalát illetően, illetve az a letelepedési döntéseiket is egyre inkább befolyásolja. Ezzel szemben a települési infrastruktúra, a településkép romlása figyelhető meg elsősorban az aprófalvakban.
Megoldási javaslat	Kis és közepes játszóterek és hozzájuk kapcsolódó parkok kialakítása az EU előírásoknak megfelelően a kistelepüléseken.
Eredmény	A településkép javulása mellett az esztétikus környezet nevelő hatása is érvényesül. A projektek eredményeként 16, EU szabványnak megfelelő játszótér már létrejött a kitűzött célnak megfelelően. További 4 fejlesztés megvalósítását tervezzük.
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	6.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	24.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Falumegújítás és fejlesztés**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**(A2) Minőségi szabadidő eltöltési- és rekreációs környezeti fejlesztések**
HPME kódja	**HPME 7 (6020) A2**
Helyzet/adottság	1000 fő feletti lakosságszámú településeken kevés a lehetőség szabadidő minőségi eltöltésére a szabadban. Nem áll rendelkezésre forrás az EU szabványoknak megfelelő játszóterek, parkok kialakítására.
Probléma/lehetőség	A lakosság minden csoportja körében megfigyelhető, hogy igényeik egyre inkább nőnek a települési szolgáltatások

	színvonalát illetően, illetve az a letelepedési döntéseiket is egyre inkább befolyásolja. Ezzel szemben a települési infrastruktúra, a településkép romlása figyelhető meg.
Megoldási javaslat	Játszópark kialakítása az EU előírásoknak megfelelően az 1000 fő fölötti településeken.
Eredmény	Az eredetileg kitűzött cél 6 volt, melyből 4 megvalósult. A projektek eredményeként további 3, EU szabványnak megfelelő játszópark kialakítását várjuk.
Minimális projektméret	5.000.000 Ft
Maximális projektméret	10.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	30.000.000 Ft
Jogosult települések	Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Falumegújítás és fejlesztés**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**(A3) Településkép, faluközpont, települési közösségi infrastruktúra fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 8 (6047) A3**
Helyzet/adottság	Kevés önkormányzati forrás áll rendelkezésre a települési infrastruktúra fejlesztésére, önkormányzati épületek felújítására.
Probléma/lehetőség	A lakossági igény nő a települési szolgáltatások színvonalát illetően. Ezzel szemben a települési infrastrutúra és a településkép romlása figyelhető meg.
Megoldási javaslat	Településképet javító, nem védett épületek, elsősorban középületek külső felújítása.
Eredmény	Az eredetileg kitűzött célt elértük, azonban a felmért igények alapján további 6 fejlesztés megvalósítását várjuk el.
Minimális projektméret	1.200.000 Ft
Maximális projektméret	15.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	90.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Falumegújítás és fejlesztés**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**(A3) Településkép, faluközpont, települési közösségi infrastruktúra- fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 9 (6044) A3**
Helyzet/adottság	A településeknek kevés forrás áll rendelkezésükre a településközpontok kialakítására, felújítására.
Probléma/lehetőség	Településközpontok kialakítása a pillanatnyilag rendelkezésre álló forrásokból valósul meg (csak részleges kialakítás vagy felújítás történik), így a településkép nem nyújt egységesen jó esztétikai képet.
Megoldási javaslat	Településközpontok komplex kialakítása, felújítása burkolattal, változatos növényekkel, utcabútorokkal.
Eredmény	2 projekt valósult meg, a továbbiakban továbbiakban 5 felújított településközpont jön létre.
Minimális projektméret	1.200.000 Ft
Maximális projektméret	6.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	30.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Falumegújítás és fejlesztés**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**(A3) Településkép, faluközpont, települési közösségi infrastruktúra fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 10 (6046) A3**
Helyzet/adottság	A településeken kevés forrás áll rendelkezésre a településkép javítására. A lakosság igénye a települési környezet színvonalát illetően megnőtt.
Probléma/lehetőség	A Vasi Őrtorony területén jelentős probléma a településképet rontó utcabútorok rossz állapota, esetleges hiányuk. Használati és látvány térelemek elhelyezésével jelentősen javulhatna a települések arculata.
Megoldási javaslat	Települési infrastruktúra fejlesztése egységes arculatú buszvárók építésével, utcabútorok, információs táblák elhelyezésével.
Eredmény	A kitűzött eredménycélt elértük, de a fejlesztésekre a térségen belül továbbra is igény mutatkozik. Tervezzük még 5 projekt megvalósítását.
Minimális	400.000 Ft

projektméret	
Maximális projektméret	2.500.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	12.500.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Falumegújítás és fejlesztés**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**C1 Településkép, faluközpont, települési közösségi infrastruktúra fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 11 (6017) A3**
Helyzet/adottság	Helyi kisgazdaságok piacképes, jó minőségű mezőgazdasági termékeket állítanak elő, amelyeket megfelelő értékesítési lánc kiépítése nélkül a vevők széles köréhez nem tudnak eljuttatni.
Probléma/lehetőség	A helyi termékek árusításához nem áll rendelkezésre a szabályoknak megfelelő infrastruktúra. A jó minőségű, de termelőnként kis mennyiségű mezőgazdasági terméket viszont nem éri meg térségen kívüli felvevőpiacokra juttatni. A helyi piacok kialakítása a térségben - az alacsony szállítási költség miatt - lehetőséget teremt a termékek versenyképes árú értékesítésére.
Megoldási javaslat	Helyi piac kialakítása a helyben termelt mezőgazdasági termékek értékesítésére (fedett és fedetlen elárusítóhelyek, üzlethelyiségek, szolgáltatáshoz szükséges helységek, raktárak, szociális és hatósági helységek, kiegészítő infrastruktúra kiépítése, szelektív gyűjtést biztosító hulladékgyűjtők, mérlegelést, ki-és berakodást segítő eszközök, gépek, berendezések beszerzése).
Eredmény	Eddig nem mutatkozott érdeklődés a projektre. A területünkön előállított termékek értékesítésének fórumai lehetnek a helyi piacok, a projekteknek köszönhetően létrejön 3 db jól kiépített infrastruktúrájú helyi piac.
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	7.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	21.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Falumegújítás és fejlesztés**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony értékőrzés, alkotás**
HVS intézkedés	**B1 Természeti és épített örökség megőrzése**

HPME kódja	**HPME 12 (6022) B1**
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony Helyi Közösség területén legendákhoz köthető források találhatók, melyek működőképesek, de környezetük rendezetlen.
Probléma/lehetőség	Források és környezetük rendezetlen, megközelítésük kiépítetlen, a túristák számára nem elérhető.
Megoldási javaslat	A források környezetének rendbetétele, kirándulóhelyek kialakítása, tájékoztató táblák elhelyezése.
Eredmény	3 forrrás megújulását várjuk.
Minimális projektméret	300.000 Ft
Maximális projektméret	1.500.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	4.500.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Falumegújítás és fejlesztés**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**Településkép, faluközpont, települési közösségi infrastruktúra fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 13 (6010) A3**
Helyzet/adottság	A települések egy részén forráshiány miatt a templomkertek, parkok, zöldterületek rendezetlenek.
Probléma/lehetőség	Kevés forrás áll rendelkezésre a templomkertek felújítására, ezért zek a területek rontják a településképet.
Megoldási javaslat	Nem védett templomkertek felújítása.
Eredmény	A projektek eredményeként 8 fejlesztés valósult meg a továbbiakban 6 projekt megvalósulását várjuk.
Minimális projektméret	500.000 Ft
Maximális projektméret	3.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	18.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.3. Vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony értékőrzés, alkotás**
HVS intézkedés	**Természeti és épített örökség megőrzése**
HPME kódja	**HPME 14 (6028) B1**
Helyzet/adottság	Több vallási felekezet található térségünkben, s ebből adódóan számos helyi, műemléki védettség alatt álló egyházi épület. Ezen

	épületek állaga leromlott, rontják a településképet.
Probléma/lehetőség	Az egyházi épületek rekonstrukcióra szorulnak, hogy minden felekezet egyformán, megfelelő környezetben gyakorolhassa vallását. Az így helyreállított épületek hozzájárulnak a rendezett településképhez, és növelhetik a települések turisztikai vonzerejét.
Megoldási javaslat	Műemlék és helyi védetséggel bíró egyházi épületek javítási munkálatainak és kisléptékű infrastruktúra feljesztéseinek támogatása (nem teljes rekonstrukció).
Eredmény	Eredetileg kitűzött célunkat (6 db) felülmúlva, 10 műemlék értékkel bíró templom és környezete újult meg. Célunk további 5 egyházi épület rekonstrukciója.
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	12.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	84.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.3. Vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony értékőrzés, alkotás**
HVS intézkedés	**(B1) Természeti és épített örökség megőrzése**
HPME kódja	**HPME 15 (6031) B1**
Helyzet/adottság	Az országos és helyi védettség alatt álló művészeti, helytörténeti, történelmi, vallástörténeti örökség tárgyi értékeinek megőrzését, bemutatását szolgáló épületek, építmények valamint középületek és környezetük leromlott állapotban van. Az ilyen építmények, épületek rontják a faluképet.
Probléma/lehetőség	Egyre kevésbé jut idő a hagyományőrzésre, így félő a szokások eltűnése, háttérbe szorulása. A művészeti, helytörténeti, történelmi, vallástörténeti örökség tárgyi értékeinek megőrzését, bemutatását szolgáló épületek, építmények jelenleg még megtalálhatók, azonban állapotuk leromlott. A helyi védett, műemlék védettségű középületek kihasználatlanok, funkció nélküliek.
Megoldási javaslat	Az országos és helyi védettség alatt álló művészeti, helytörténeti, történelmi, vallástörténeti örökség tárgyi értékeinek megőrzését, bemutatását szolgáló épületek, építmények valamint védett középületek felújítása, környezetük megújítása, revitalizációja, hogy azok a települések igazi értékeivé válhassanak. A funkció nélküli védett épületek tartalommal való megtöltése.

Eredmény	A projektek eredményeként 4 fejlesztés valósult meg. További 5 projekt megvalósulását tervezzük.
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	10.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	60.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.3. Vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony értékőrzés, alkotás**
HVS intézkedés	**(B1) Természeti és épített örökség megőrzése**
HPME kódja	**HPME 16 (6027) B1**
Helyzet/adottság	Térségünk sokszínű történelmi múltra tekint vissza, melynek során több vallási irányzat telepedett meg itt. Ennek nyomát őrzi a különböző vallási felekezetekhez valamint történelmi eseményekhez köthető számos emlékpark, emlékmű, egyházi építmény, kőkereszt. Az idők során állapotuk egyre inkább leromlott és környezetük is rendbetételre szorul.
Probléma/lehetőség	Forrás hiányában a szakrális és történelmi emlékek felújítása, környezetük rendbetétele nem megoldott. Az emlékparkok, emlékművek, kőkeresztek állagmegóvása viszont hozzájárul a rendezett településképhez, és növelheti a települések turisztikai vonzerejét.
Megoldási javaslat	Emlékparkok, emlékművek, szakrális emlékek felújítása, környezetének rendbetétele.
Eredmény	A projektek eredményeként 1 emlékhely újult meg, környezetének revitalizációja valósult meg. További 3 projekt megvalósulását várjuk.
Minimális projektméret	400.000 Ft
Maximális projektméret	5.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	25.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.3. Vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony értékőrzés, alkotás**
HVS intézkedés	**Történelmi emlékekre, népművészeti, kulturális, vallási értékekre épülő identitás megteremtése.**
HPME kódja	**HPME 17 (6049) B2.**
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony Helyi Közösség területe már a római korban jelentős átmenő forgalommal bírt, ma a szintén forgalmas 8-as, 86-os, 76-os úton könnyen megközelíthető. A Kék túra, a Borostyánkő út, a Katonák útja turisztikai tematikus útvonalak, a Szent Márton vallási út vagy a Rába és a Pinka nyomvonala is csaknem az összes községet érinti. A térségben számos bemutatásra érdemes megőrzött természeti, épített és kulturális érték található.
Probléma/lehetőség	A térségbe számos turista jut el pl.: a Kék túra vagy a Szent Márton útvonalon keresztül, azonban megállításukra, térségben tartásukra jelenleg nincsenek szervezett, közös erőfeszítések, de egyéniek is csak elvétve. A már bejáratott, illetve a jelentős potenciállal bíró, kialakulóban lévő (Borostyánkő út, Katonák útja stb.) tematikus útvonalakra, mint kivételes adottságokra jobban lehetne építeni a vidéki turizmus fejlesztése során.
Megoldási javaslat	Térségi összefogással tematikus útvonalak kijelölése (történelmi, vallási, természeti táj), útvonalak nyomvonalán tájékoztató táblák, pihenőhelyek, padok, szemetesek, esőbeállók elhelyezése, útvonalak népszerűsítése, kiadványok, prospektusok készítése.
Eredmény	Eddig nem mutatkozott érdeklődés a projekt iránt, a továbbiakban 4 tematikus útvonal kerül kialakításra
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	8.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	32.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**C2 Gazdasági környezet fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 18 (6017)**
Helyzet/adottság	Helyi kisgazdaságok piacképes, jó minőségű mezőgazdasági termékeket állítanak elő, amelyeket megfelelő értékesítési lánc kiépítése nélkül a vevők széles köréhez nem tudnak eljuttatni.
Probléma/lehetőség	A helyi termékek árusításához nem áll rendelkezésre a szabályoknak megfelelő infrastruktúra. A jó minőségű, de termelőnként kis mennyiségű mezőgazdasági terméket viszont nem éri meg térségen kívüli felvevőpiacokra juttatni. A helyi piacok kialakítása a térségben - az alacsony szállítási költség miatt - lehetőséget teremt a termékek versenyképes árú értékesítésére.
Megoldási javaslat	Helyi piac kialakítása a helyben termelt mezőgazdasági termékek értékesítésére (fedett és fedetlen elárusítóhelyek, üzlethelyiségek, szolgáltatáshoz szükséges helységek, raktárak, szociális és hatósági helységek, kiegészítő infrastruktúra kiépítése, szelektív gyűjtést biztosító hulladékgyűjtők, mérlegelést, ki-és berakodást segítő eszközök, gépek, berendezések beszerzése).
Eredmény	A területünkön előállított termékek értékesítésének fórumai lesznek a helyi piacok, a projekteknek köszönhetően létrejön 3 db jól kiépített infrastruktúrájú helyi piac.
Minimális projektméret	5.000.000 Ft
Maximális projektméret	15.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	45.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**C2 Gazdasági környezet fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 19 (5983)**
Helyzet/adottság	A térségben számos vállalkozás működik hiányzó, vagy rossz infrastruktúrálsi háttér mellett és ez versenyképességüket csökkenti.
Probléma/lehetőség	A hiányzó, vagy rossz infrastruktúrális háttér a vállalkozások versenyképességét csökkenti. Induló és már működő vállalkozások

	számára nyújtott támogatások lehetőséget adnak új vállalkozások indulásához, már működő vállalkozások piaci pozíciójának erősödéséhez.
Megoldási javaslat	Induló és már működő vállalkozások épített infrastruktúrájának fejlesztése. Új épületek építése, meglévők korszerűsítése, bővítése. Energiahatékony, környezetkímélő technológiák, minőségirányítási rendszerek alkalmazásának bevezetése.
Eredmény	Eddig 10 projekt valósult meg.Várhatóan 10 vállalkozás versenyképessége nő, munkakörülmények javulnak, növekszik a foglalkoztatás és a települések fejlesztési forrásainak alapját képező adóbevétel.
Minimális projektméret	1.500.000 Ft
Maximális projektméret	35.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	350.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**C2 Gazdasági környezet fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 20 (5994)**
Helyzet/adottság	A térségben számos vállalkozás működik. A technika és a technológia folyamatos fejlődésével a mikrovállalkozások nehezen tudnak lépést tartani. Tevékenységükhöz szükséges eszközparkjuk elavult, hiányos.
Probléma/lehetőség	Nincs megfelelő tőke a korszerű eszközpark beszerzéséhez, ami versenyképességük megőrzéséhez elengedhetetlenül szükséges. Korszerű eszközök beszerzéséhez nyújtott támogatásokkal az induló és már működő vállalkozások számára nyújtott támogatásokkal a vállalkozások gazdasági teljesítőképessége nő.
Megoldási javaslat	Gépek, eszközök, technológiák, szoftverek beszerzése
Eredmény	Eddig 8 projekt valósult meg. Az eszközök beszerzésével növekszik a mikrovállalkozások versenyképessége. 10 vállalkozás piaci részesedése nő a fejlesztésnek köszönhetően.
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	35.000.000 Ft
Megoldási javaslat	350.000.000 Ft

összes becsült költsége	
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**C2 Gazdasági környezet fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 21 (5985)**
Helyzet/adottság	A településen működő vállalkozások meghatározók a térség foglalkoztatásában és fejlődésében. A női munkaerő a háztáji gazdaságok, háttérgazdaságok és a gyermekvállalás miatt nem tud tipikus munkavállaló lenni. A vállalkozásoknak szükségük van a női munkaerőre
Probléma/lehetőség	A munkaerő munkavállalásának akadálya a kisgyermek elhelyezése, felügyelete. A klasszikus óvoda, bölcsöde nem a megfelelő, testre szabott megoldás, kihasználatlan és fenntarthatatlan lenne az önkormányzati finanszírozásban
Megoldási javaslat	A tipikusan női munkaerőt foglalkoztató vállalkozásoknál gyermekmegőrző és foglalkoztató létrehozása. A fiatal anyukák biztonságban és a közelükben tudhatnák gyermekeiket, és a felügyelet rugalmasan tud alkalmazkodni az üzem munkarendjéhez, így gazdasági haszna is realizálódik a projektnek a társadalmi haszon mellett.
Eredmény	Eddig nem valósult meg ilyen projekt. 2-3 gyermekmegőrző és foglalkoztató kerül kialakításra, melynek működtetése a későbbiekben együttműködés keretében történik meg. Javul a női hátrányos helyzetű munkaerő foglalkoztatása
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	35.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	105.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**C2 Gazdasági környezet fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 22 (6036)**
Helyzet/adottság	A kisiparban tevékenykedő vállalkozók nincsenek felkészülve a piaci változásokra, nem ismerik fel a tömegtermékek beáramlásának veszélyeit, nem képesek rugalmasan reagálni a piaci

	igényekre.
Probléma/lehetőség	Az egyedi, jó minőségű tartós termékek előállítása versenyképes lehet a piacon. Amennyiben ez a mai kor igényeinek megfelelő háttérinfrastruktúra és gépek állnak rendelkezésre. A helyi kisiparosok jelenleg nem képesek a termékeiket a piacra juttatni, a közös megjelenés azonban lehetőséget teremt nagyobb mennyiségű termékek értékesítésére is.
Megoldási javaslat	Helyi kisiparosok fejlesztéseit, gépbeszerzéseit, a piacon történő közös megjelenéseit, fellépését, szolgáltatásaik és termékeik együttes marketingjét a közös piackutatást versenyképességük javítása érdekében támogatni kell.
Eredmény	Eddig nem valósult meg ilyen projekt. 5 helyi kisiparos versenyképessége nő.
Minimális projektméret	500.000 Ft
Maximális projektméret	35.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	170.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

MVP jogcím	**5.3.3.2.2. Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**C2 Gazdasági környezet fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 23 (5988)**
Helyzet/adottság	Az elmúlt évtizedekben a magyar vidék energiaellátása, hasonlóan a nagyvárosokéhoz, jelentős részben a fosszilis energiahordozókra állt át. Mind a lakosság, mind a vállalkozások küzdenek az emelkedő energiaárakkal, érzékelik egy esetleges energiahiány fenyegetését.
Probléma/lehetőség	Az energia árak inflációt meghaladó emelkedése, az ellátás potenciális bizonytalansága problémát jelent, melyet saját anyagi és szellemi erőforrásaikból nem képesek a vállalkozások megoldani. Adott a lehetőség megújuló energiaforrások kisléptékű felhasználására.
Eredmény	Eredményként eddig 1 db projekt valósult meg. A továbbiakban 3-4 üzem megújuló energiaforrás felhasználásával oldja meg hő -és áramtermelését, kiváltva/ csökkentve ezzel a fosszilis energiahordozó igényt.
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	15.000.000 Ft

Megoldási javaslat összes becsült költsége	60.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Turiszisztikai tevékenységek ösztönzése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**C3 Turisztikai szolgáltatás fejlesztés**
HPME kódja	**HPME 24 (6012)**
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony Helyi Közösség településeinek egyik vonzerejét a változatos táj, erdők, ligetes területek, patak- és folyó völgyek harmonikus környezete adja. A Kék túra, a Borostyánkő út, a Katonák útja, a Szent Márton vallási út, a Rába csaknem az összes települést érinti. Jelentős a térségben az ifjúsági, családi és az aktív turizmus.
Probléma/lehetőség	Jóval az igény alatt van a szálláshelyek száma és minősége. Jobban lehetne építeni a térségben a két országos jelentőségű turisztikai célpontra (Rába, Őrség) és a kedvező adottságokra a szálláshelykínálat minőségi és mennyiségi növelésével.
Megoldási javaslat	Versenyképes vidéki turizmushoz kapcsolódó minőségi magán- és ifjúsági szálláshelyek kialakítása, a meglévő szálláshelyek komfortfokozat növelése, bővítése, újak kialakítása. Faluházak, önkormányzati épületek tetőtér beépítése, kialakítása turistaházzá.
Eredmény	Eddig 10 szálláshely fejlesztése valósult meg. A projektek eredményeként további 5 szálláshely minősége javul, bővül vagy kerül kialakításra.
Minimális projektméret	1.200.000 Ft
Maximális projektméret	10.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	50.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Turiszisztikai tevékenységek ösztönzése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**C3 Turisztikai szolgáltatás fejlesztés**
HPME kódja	**HPME 24 (5761)**
Helyzet/adottság	A tájegység az Alpok lábánál terül el, vizekben bővelkedő terület.

	Több bányató és horgásztó is található
Probléma/lehetőség	A vizek, vízpartok elhanyagoltak. Horgászatra alkalmatlan az infrastruktúra. Ezek fejlesztésével a tájkép, a környezet kialakítása, rendezése valósulhat meg. Egy-egy projekttel több probléma is kezelhető. Közvetett hatással van az árvízvédelemre, a flóra és fauna alakulására, a természetbeni aktív életmódra, egészségmegőrzésre
Megoldási javaslat	Kis tavak, élő környezet revitalizációja, fenntartható ökoturisztikai hasznosítása. A természetes vízivilág megteremtése, utak, stégek, szemetesek, tájba illeszkedő kisegítő épületek, esőbeállók létesítése. Iszaptalanítás, horgásztó kialakítása, megközelíthetőség kialakítása.
Eredmény	Eddig 1 fejlesztés valósult meg. A továbbiakban még 2 a környezetvédelmet, az öko- és horgászturisztikát erősítő projekt mefvalósulását várjuk..
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	10.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	20.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Turiszisztikai tevékenységek ösztönzése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**C3 Turisztikai szolgáltatás fejlesztés**
HPME kódja	**HPME 25 (6037)**
Helyzet/adottság	A Rába és a Pinka jelentős aktív víziturizmust és horgászatot szolgáló szakasza található a közösség területén. A folyó menti települések a Rábára és a Pinkára alapozzák programjaikat. Az igény jelentős a fejlődő víziturizmusra, de csak egy-két elhanyagolt camping található a partszakaszokon.
Probléma/lehetőség	A víziturizmust kiszolgáló szabadtéri elemek hiányosak vagy nincsenek, nincs tájba illően kiépítve a partszakasz sem. A folyók partja nem a helyiek tulajdonában van. A tulajdonossal együttműködve a turizmust szolgáló fejlesztések a tájképi elemekre alapozva, az állat- és növényvilággal harmóniában valósulhatnának meg, így jobban kiszolgálva az aktív víziturizmust.
Megoldási javaslat	Kikötésre alkalmas pár méteres partszakaszok kialakítása, csónak, kenu kiemelő szakaszok építése tájjal harmonizálva. Stégek, horgászhelyek kialakítása, azok megközelíthetőségének biztosítása.
Eredmény	Eddig nem valósult meg ilyen projekt. 2 projekt valósul meg, mely hozzájárul a rendezett, kiépített folyópartok kialakulásához és a minőségi víziturizmushoz

Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	5.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	10.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**5.3.3.2.2. Turiszisztikai tevékenységek ösztönzése**
HVS fő célkitűzés	**Vasi Őrtorony gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**C3 Turisztikai szolgáltatás fejlesztés**
HPME kódja	**HPME 26 (6014)**
Helyzet/adottság	A városkörnyéki agglomerációban igény és fogadókészség mutatkozik a lovas-, vadász-, öko-, erdei-, bor-, kerékpáros turizmusra. A kis településeken jelenleg megtalálható infrastruktúra nem a mai kor igényeinek megfelelő, így a vendégek fogadására sem alkalmas.
Probléma/lehetőség	A térség adottságai kiválóan alkalmasak a lovas-,vadász-, öko-, erdei-, bor-, kerékpáros turizmusra, de infrastrukturális fejlesztésre szorulnak.
Megoldási javaslat	A szolgáltatások fejlesztésével - lovas-,vadász-, öko-, erdei-, bor-, kerékpáros turizmus - a kiszolgáló infrastruktúra kiépítésével, korszerűsítésével, szükséges eszközök beszerzésével érhető el a kívánt cél.
Eredmény	1 projekt valósult meg a támában még további 5 projekt megvalósulását várjuk.
Minimális projektméret	600.000 Ft
Maximális projektméret	5.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	25.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**UMVP de nem LEADER (*Integrált közösségi és szolgáltató tér kialakításának és működtetésének támogatása)***
HVS fő célkitűzés	**Vasi életminőség fejlesztése**
HVS intézkedés	**Települési Infrastrúktúra Fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 27 (6976)**
Helyzet/adottság	A településeken funkció nélküli, leromlott álagú épületek találhatók, ezek többsége a közművelődést szolgálja/ta. Ezekben az épületekben szükség lenne a lakossági szolgáltatásokra.
Probléma/lehetőség	Az épületek kihasználása és üzemeltetése funkció bővítéssel meg valósítható lenne. Az épületek alkalmasak az integrált közösségi szolgáltató tér típusú funkciók ellátására.
Megoldási javaslat	IKSZT megvalósítása. A közösségi terek megújulása mellett az épületek funkció bővítésével a fejlesztést követően egy helyen elérhetővé válnak a helyi lakosság számára fontos szolgáltatások, és amely hozzájárul az egyes szolgáltatások fenntarthatóságához.
Eredmény	Az integrált közösségi és szolgáltató tér infrastrukturális kialakításának, valamint működtetésének kialakításával, hozzáférhetővé válnak a települések életminőségét javító közösségi, kulturális, közművelődési, szociális, egészségügyi, üzleti, információs, kommunikációs, adminisztratív és egyéb szolgáltatások. A felújított épületek által javul a falukép.
Minimális projektméret	10.000.000 Ft
Maximális projektméret	50.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	120.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései
ÚMVP jogcím	**UMVP de nem LEADER (*Vidéki gazd. és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében a közlekedés fejlesztése)***
HVS fő célkitűzés	**Vasi életminőség fejlesztése**
HVS intézkedés	**Települési Infrastrúktúra Fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 28 (6978)**
Helyzet/adottság	Falu -és tanyagondnok a köréjük épített kapcsolatrendszerrel, képzési háttérrel mindenkor a helyi igényekhez alkalmazkodó feladatokat lát el, a helyben felvetődő kérdésekre keresi a választ. A Vasi Őrtorony LEADER HACS 82 településének nagyrésze aprófalvas település, ennek is több mint fele törpefalu, így a falu -és tanyagondnok és a hozzá kapcsolódó kisbusz meghatározó a települési szolgáltatások nyújtásában.
Probléma/lehetőség	A falugondnok segítségével az aprófalvakban élők alapfokú szociális ellátását és a közösségi feladatok egy részét tudja megoldani a település. Az aprófalvas szerkezetből adódóan meghatározó tényezővé vált a településeken az elmúlt időszakban.

Megoldási javaslat	A kistérségi közlekedési szolgáltatások (a falu- és tanyagondnoki szolgáltatások,) fejlesztésének a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos kistelepülések esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése, a települések szolgáltatási funkciónak bővítése, közösségfejlesztés, valamint jobb életminőség elérése.
Eredmény	A projektek eredményeként az elöregedő települések hátrányos helyzetű csoportjai (idősek, nők, alacsony végzettségűek) körében a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés mutatóinak javulását várjuk.
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	10.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	40.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**Nem UMVP *(Környezet és Energia Operatív Program)***
HVS fő célkitűzés	**Vasi életminőség fejlesztése**
HVS intézkedés	**Települési Infrastrúktúra Fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 29 (6978)**
Helyzet/adottság	A szélsőséges időjárásnak köszönhetően egyre többször kell az árvíz és belvíz veszélyével számolnunk.
Probléma/lehetőség	A folyók partján (pl.: Rába, Pinka) nincs kialakítva megfelelő gátrendszer valamint a folyók medrét sem kotorják megfelelően, ezért a nagy esőzések alkalmával a folyók partjain elhelyezkedő településeknek évente szembe kell nézni az árvíz és belvíz veszélyével.
Megoldási javaslat	Árvízvédelmi vonalak kiépítése, belvízelvezető rendszerek kialakítása.
Eredmény	Árvízek idején is biztonságos lesz a településeken az élet. Megfelelő védelmi vonalakkal a mezőgazdasági károk is csökkenthetők.
Minimális projektméret	100.000.000 Ft
Maximális projektméret	250.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	320.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**Nem UMVP *(Gazdaságfejlesztési Operativ Program)***
HVS fő célkitűzés	**Vasi életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**Települési Infrastrúktúra Fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 30 (6957)**
Helyzet/adottság	Vasi Őrtorony LEADER HACS területén elenyésző számban találhatóak ipari parkok, logisztikai központok melyek segítségre lehetnek az aktív gazdasági élet kialakításában.
Probléma/lehetőség	Az ipari parkok/logisztikai központok kialakításához a környezet fejlesztése elengedhetetlen. A közművek fejlesztése, a kiszolgáló környezet kialakítása a településeken csak pályázati forrásból oldható meg, ugyanakkor a helyi munkahelyteremtés számos előnnyel jár. A települések bevételére és gazdálkodására is jó hatással van a gazdasági egységek kialakítása.
Megoldási javaslat	Az elhanyagolt, elhagyott ipari területek - elsősorban mezőgazdasági üzemekhez köthető nagy épületek átalakítása üzemek kialakítása raktárak létrehozása, ipari területek megközelíthetőségének, közmű ellátottságának a biztosítása kiugró pont lehet mind a vállalkozások mind a települések számára.
Eredmény	Munkahelyteremtés, munkahelymegőrzés, fejlődő helyi gazdaság, gazdasági ágak ezáltal nő a település bevétele és vonzereje is. A munkaerőnek nem kell elmennie a településről.
Minimális projektméret	10.000.000 Ft
Maximális projektméret	50.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	140.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**UMVP de nem LEADER *(Mezőgazdaság és erdészet fejlesztésével és korszerűsítésével összefüggő infrastruktúra)***
HVS fő célkitűzés	**Vasi életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**Települési Infrastrúktúra Fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 31 (6982)**
Helyzet/adottság	Külterületi és mezőgazdasági utak karbantartására nincs lehetőség. egyrészt az átláthatatlan tulajdonosi viszonyok miatt, másrészt anyagi forrás hiánya miatt.
Probléma/lehetőség	Karbantartásukra nincs forrás, s miután a tulajdonos sem érdekelt benne, így a külterületi utak nem gondozattak a zöld táj aggasztó képet mutat.
Megoldási javaslat	A külterületi utak karbantartása a település lakói által, munkájuk segítése kisebb gépekkel.
Eredmény	Az illegális szemétlerakás megszűnése mellett esztétikus környezet létrejötte.

Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	100.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	180.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**Nem UMVP (*Környezet és Energia Operativ program)***
HVS fő célkitűzés	**Vasi életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**Települési Infrastrúktúra Fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 32 (6963)**
Helyzet/adottság	Vasi Őrtorony LEADER HACS települések nagy részén nem megoldott a szennyvízelvezetés és a tisztítás.
Probléma/lehetőség	A csatorna hálozat hiánya és az abból eredő problémák mindhárom érintett kistérségben - szombathelyi, körmendi, őrségi - jellemzőek.
Megoldási javaslat	Uniós és a hazai jogszabályi előírásoknak megfelelő új közműves szennyvízelvezetési és -tisztítási rendszerek kiépítése, a meglévő szennyvízcsatorna rendszerek bővítése, illetve a szennyvíztisztító telepek korszerűsítése.
Eredmény	A fejlesztéseknek köszönhetően a szennyvíz biológiailag megtisztítása mellett, a szennyvíztisztító telepeken magas szervesanyag-tartalmú hulladékok fogadásával és feldolgozásával további megújuló energia előállítása is kivitelezhető.
Minimális projektméret	10.000.000 Ft
Maximális projektméret	250.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	350.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**Nem UMVP *(Gépek, technológiai berendezések beszerzése)***
HVS fő célkitűzés	**Gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**Gazdasági Környezet Fejlesztése**
HPME kódja	**HPME 33 (6965)**
Helyzet/adottság	A Vasi Őrtorony LEADER HACS területén sokan dolgoznak a mezőgazdaságban, de technológiai feltételek nem a XXI. századnak megfelelőek.
Probléma/lehetőség	A technológiai feltételek hiánya miatt a mezőgazdasági szereplők nem versenyképesek, ezáltal termékeik piacra juttása nem garantált.

Megoldási javaslat	A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése a mezőgazdasági gép-állomány bővítése, környezetbarát (energiatakarékos) gépek és technológiai berendezések beszerzése révén.
Eredmény	Gépek technológiai berendezések beszerzésével fejlődő, versenyképes mezőgazdaság a Vasi Őrtorony LEADER HACS területén!
Minimális projektméret	5.000.000 Ft
Maximális projektméret	60.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	150.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**Nem UMVP** *(Környezet és Energia Operatív Program)*
HVS fő célkitűzés	**Vasi életminőség fejlesztés**
HVS intézkedés	**Települési Infrastruktúra fejlesztés**
HPME kódja	**HPME 34 (6974)**
Helyzet/adottság	Szerte a térségünkben „ müködnek” illegális szemétlerakó helyek, melyeket megszüntetni ezidáig nem sikerült.
Probléma/lehetőség	Illegális szemétlerakó helyek a sorozatos szemétszedések, és lomta-lanítások ellenére sem szűnek meg, a szemét folyamatosan újra termelődik és ezáltal generálja a további szemetet.
Megoldási javaslat	Települési szilárdhulladék gazdálkodási rendszerek kialakítása, Szelektív hulladék gyűjtök kialakítása.
Eredmény	A hatékony, térségi szintű hulladékgazdálkodási rendszerek kialakításával, szelektív hulladékgyűjtök elhelyezésével biztosítani lehet az uniós előírások által meghatározott országos célkitőzések elérését.
Minimális projektméret	20.000.000 Ft
Maximális projektméret	100.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	250.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

ÚMVP jogcím	**Nem UMVP** *(Környezet és Energia Operatív Program)*
HVS fő célkitűzés	**Gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**Települési Infrastruktúra fejlesztés**

HPME kódja	HPME 35 (6969)
Helyzet/adottság	Az elmúlt évtizedekben az energiaellátása, jelentős részben a fosszilis energiahordozókra állt át. Mind a lakosság, mind a vállalkozások küzdenek az emelkedő energiaárakkal, érzékelik egy esetleges energiahiány fenyegetését.
Probléma/lehetőség	Az energia árak töretlen emelkedése, az ellátás potenciális bizonytalansága problémát jelent, melyet saját anyagi és szellemi erőforrásaikból nem képesek megoldani sem a közszféra, sem a civilszféra de a vállalkozoi réteg sem. Adott a lehetőség megújuló energiaforrások kisléptékű felhasználására.
Megoldási javaslat	Ösztönözni a decentralizált, környezetbarát megújuló energiaforrást hasznosító rendszerek elterjedését napkollektorok, napelemek, biomasszakazánok, hőszivattyúk telepítését. Támogatni az épületek energia hatékonyságának növeléséhez kapcsolódó, fejlesztéseket.
Eredmény	A helyileg megtermelt energia csökkenti a helyi közösségek és vállalkozások költségeit. Az energia helyi részleges függetlenséget biztosít a változó külső tényezőktől. A beruházások hozzájárulnak a zöldgazdaság fejlesztéséhez.
Minimális projektméret	1.000.000 Ft
Maximális projektméret	50.000.000 Ft
Megoldási javaslat összes becsült költsége	130.000.000 Ft
Jogosult települések	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülései

3.4. A HVS-ben megjelenő környezeti, gazdasági és társadalmi szempontok

A HVS intézkedéseiben a környezeti, gazdasági és társadalmi szempontok érvényesítése érdekében beépítésre került a LEADER Intézkedési Terv támogatási kritériumai közé, hogy a projektnek figyelembe kell vennie ezen elvárásokat a fejlesztés tárgyához illeszkedően. Az alábbi szempontokra alapul az egyes projektek intézkedésekhez való igazodásának vizsgálata.

3.4.1. A HVS-ben megjelenő környezeti szempontok

Természetmegőrző vidékfejlesztés: Egyértelműen támogatnia kell a természeti értékek, a biológiai sokféleség, a genetikai állomány és a természetes térszerkezet megőrzését;

Ökologikus vidékfejlesztés: A gazdálkodási tevékenységek, valamint a föld- és tájhasználat során az erőforrás-igény és környezethasználat vegye figyelembe a környezet korlátozott eltartóképességét és a helyi természeti adottságokat;

Szennyezés megelőzés, minimalizálás: Törekedjen a szennyezések és a hulladékok kibocsátásának megelőzésére, illetve ahol ez nem lehetséges, e kibocsátások minimalizálására (a helyi környezetet csak az eltartó-képességéig terheli);

Tovagyűrűző negatív hatások minimalizálása: Mérsékelnie kell a mezőgazdaság okozta kedvezőtlen környezeti hatásokat; különösen nem erősítheti az elsivatagosodás, az éghajlatváltozás, a szélsőséges vízjárás, a talajpusztulás kedvezőtlen környezeti hatásait, továbbá nem vezethet a különböző környezeti rendszerek közötti szennyezés-átterhelésekhez;

Dematerializáció: A felhasznált ipari nyersanyagok (pl. műtrágya, növényvédő szer, agrotechnika) és energiahordozók mennyiségét, a szállítási és raktározási igényeket minimalizálni kell;

Újrahasznosítás: Az intézkedéseknek elő kell segíteniük a szennyvizek, a hígtrágyák és a hulladékok, mezőgazdasági melléktermékek újrahasznosítását;

Takarékosság a kimerülő készletekkel: A meg nem újuló természeti erőforrások és lételemek igénybevételét minimálisra kell szorítani;

Értékvédő gazdálkodás a megújuló erőforrásokkal: A feltételesen megújuló természeti erőforrások és környezeti elemek készleteit, állapotát és önszabályozó képességét fenn kell tartani és ezeket csak megújuló képességük mértéke és üteme figyelembevételével lehet igénybe venni ;

Ágazati integráció: Segítse elő a fenntartható közlekedéspolitika, fenntartható energiapolitika, az ökológiai szemléletű tájgazdálkodás érvényre juttatását.

3.4.2. A HVS-ben megjelenő gazdasági szempontok

Prosperáló vidéki gazdaság: Segítse elő a magas hozzáadott értéket előállító gazdálkodást, a mezőgazdasági ágazat tőkehiányának mérséklését, a gazdálkodás stabilitását és kiszámíthatóságát;

Integrált termékpolitika: Segítse elő az integrált termékpolitika érvényesülését azáltal, hogy a termelői és fogyasztói mintázatok átalakításának iránya az anyag és energia intenzív termékek és szolgáltatások körétől, az anyag és energia szegény, inkább tudás és kultúra alapú termelés és fogyasztás irányába mutasson;

Decentralizált vidékfejlesztés: Nem vezethet a mezőgazdasági vállalkozások indokolatlan koncentrációjához, és elő kell segítenie a vállalkozások sokszínűségét, versenyegyenlőségét ;

„Termelj helyben, fogyassz helyben”: Segítse elő a helyi piacra jutást, a közösségi önellátást, támogassa a helyi élelmiszer-termelést és forgalmazást;

„Dolgozz helyben”: Segítse elő a helyben foglalkoztatást, a helyi kisvállalkozások fejlődését, a családi, kisközösségi gazdálkodási formák elterjesztését, támogassa a falusi életmód, a hagyományokon alapuló megélhetési formák térnyerését;

Minőségi termékek, innováció: Segítse elő a mezőgazdaságban az innovációt, az innovatív gazdálkodási technikák elterjesztését és a minőségi agrártermelést;

Diverzifikált vidéki termék kínálat: Segítse elő a sajátos értékesítésű, egyedi minőségű termékek (pl. hungarikum) előállítását;

Térségen belüli termelési együttműködések: Erősítse a térségen, településen belüli termék feldolgozási láncolat kialakítását, a termelők, gyártók egymásközti kereskedelmi kapcsolatainak javítását.

3.4.3. A HVS-ben megjelenő társadalmi szempontok, kritériumok

Helyi ökoszociális érdekeltség és társadalmi felelősség vállalás: Segítse elő, hogy az erőforrások használata felelősségtudatos körülmények között történjen, és a helyi közösségek érdekeit szolgálja.

Társadalmi méltányosság: Járuljon hozzá a vidéken élők megélhetésének javításához, a szegénység leküzdéséhez, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkózásához;

Tudásalapú vidékfejlesztés: Segítse elő a mezőgazdaságban dolgozók képzését, hozzáférését az információhoz és a tudáshoz, segítse a gazdálkodást támogató helyi szellemi kapacitások, szolgáltatások kiépítését;

Társadalmi kohézió: Segítse, hogy a vidéki közösségek kitalálják saját jövőképüket, identitásukat, továbbá támogassa a térségek, települések társadalmi probléma importjának kikerülését (pl. városról kiköltözők vidéki szegregációja);

Szolidaritás, területi kohézió: Segítse elő az élelmiszertermelő és fogyasztó egymásra utaltságának felismerését, valamint a gazdaközösségek és a helyi társadalom kapcsolatának javítását;

Nemzedékek közötti igazságosság és társadalmi esély egyenlőség: Az erőforrások értékvédő, takarékos, hosszú távú szempontokat szem előtt tartó gazdálkodását kell megvalósítani, oly módon, hogy a nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők esélyegyenlősége is biztosított legyen;

Társadalmi részvétel: Segítse a gazdatársadalom és az érintett helyi közösségek, civil és szakmai szervezetek részvételét a vidékfejlesztési döntésekben, támogassa a vidéki civil társadalom önszerveződését és fejlődését;

3.5. Forrásallokáció

1. Forrással párosított HPME-k

LEADER:

1. HPME Közösségi kezdeményezések támogatása
2. HPME Helyben elérhető szolgáltatások színvonalának javítása és bővítése
3. HPME Vidéki turisztikai szolgáltatásfejlesztés
4. HPME Térségi rendezvény megvalósítása

összes forrás Ft	245.520.876	100%
gazdaságfejlesztés	151.390.567	61,7%
szolgátatás fejlesztés	94.130.309	38,3%

2. Forrással nem párosított HPME-k

a) ÚMVP Leader Helyi vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása

Köztisztasági fürdők és mosodák létrehozása, működtetése
Közösségi helyek és szolgáltatások fejlesztése
Rendezett helyi porták
Programok a minőségi szabadidő eltöltés és az életminőség javítása érdekében
Vasi örökség bemutatóhelyei
Települési és településeket összekötő gyalogos túraútvonalak felújítása, új út-vonalak kialakítása
Falusi szálláshelyek fejlesztése
Tradicionális vidéki gazdasági tevékenységek és helyi termék előállítás támogatása
Helyi vállalkozások kis értékű fejlesztései
Helyi turisztikai, vendéglátó és kereskedelmi szolgáltatások fejlesztése

b) ÚMVP III. tengely:

Falumegújítás és -fejlesztés
Vidéki örökség megőrzése
Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése
Turisztikai tevékenységek ösztönzése

c) Egyéb, nem ÚMVP programokhoz kapcsolódó HPME-k

KEOP
GOP
ÚMVP III. IKSZT
ÚMVP III. Tanyabusz
ÚMVP I. tengely

4 A HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁVAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

4.1. Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés

A HVS felülvizsgálat folyamata során széles társadalmi párbeszéd megteremtésére törekedtünk. Honlapunkon (www.vasiortorony.kx.hu) létrehoztuk a HVS felülvizsgálat 2011-2013 menüpontot, ahol elhelyeztük a HVS felülvizsgálatáról szóló IH közleményt és a projektötletek benyújtására szolgáló adatlapot. Honlapunk nyitólapján hívtuk fel a figyelmet a HVS felülvizsgálatára, melynek menetéről, a projektötletek benyújtásának módjáról és végső benyújtási határidejéről szóló tájékoztatást akciócsoportunk tagjai, 82 települési önkormányzat, térségi vállalkozók és civil szféra képviselői számára e-mailen keresztül is megküldtünk.
A LEADER pályázatok III. körének meghirdetésével, valamint a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatával-, projektötletek benyújtásával kapcsolatos tájékoztató fórumot két helyszínen tartottunk. A fórumokon a LEADER támogatások III. körének meghirdetésével, a HVS felülvizsgálatával, projektötletek benyújtásával kapcsolatos feladatok kerültek ismertetésre. Felhívás hangzott el a projektötletek benyújtására, elhangzott, hogy a benyújtott projektötletek a LEADER Terv elkészítésének alapját képezik. Ismertetésre került a projektjavaslatok benyújtásának módja és a projektjavaslat adatlap elérhetősége is.
A fórumokon tájékoztattunk arról, hogy a jövőben nagyobb lesz a helyi döntési kompetencia, egyszerűbb lesz az eljárás. HVS alapú döntéshozatal, lehetővé teszi a térségi igényeknek megfelelő döntések meghozatalát. Megerősített döntési kompetenciát kap a Helyi Bíráló Bizottság, melynek minden döntése visszavezethető a HVS-re. A HBB döntéseiben megjelenik a HVS-re alapuló mérlegelési lehetőség. Egyszerűsödik a pályázati dokumentáció, kevesebb lesz a csatolandó dokumentum. Kétfordulós pályázati kör lesz, ahol első körben bárki benyújthatja projektjavaslatát, amelynek HVS-hez való illeszkedéséről a HBB Támogató vagy elutasító nyilatkozatot állít ki, és ez ad jogosultságot ad az ügyfélnek ahhoz, hogy pályázatot nyújtson be. Az elutasított projektjavaslat átdolgozás után újra benyújtható.
A benyújtott pályázatok nem pontozás alapján, hanem beérkezési sorrend szerint kapnak támogatást.
Személyes konzultációs lehetőséget biztosított ügyfélszolgálatunk, amely lehetőséggel számos ügyfél élt.
Tervezést Koordináló Csoport nem került felállításra. Két alkalommal tartott az elnökség tanácskozást a munkaszervezet részvételével, amelynek során megismerték a korábbi intézkedéseket, pályázati eredményeket, megosztották javaslataikat és megfogalmazták a követendő irányokat. A közgyűlés megvitatta, majd elfogadta az összeállított HVS-t.
HVS felülvizsgálat kommunikációjának köszönhetően március 31-i benyújtási határidő előtt 114 db projektötlet érkezett. 72 db- e-mailen keresztül érkezett, 42 db-ot személyesen nyújtottak be a projektgazdák.
Mikrovállalkozások 22 db projektötletet nyújtottak be, melyből 5 db turisztikai célú fejlesztést, 8 db építés jellegű fejlesztést és 9 db eszközbeszerzést tartalmazott. A projektjavaslatok egy része marketing tevékenységet és képzésen való részvételi igényt is tartalmazott. A beérkezett projektjavaslatok összes forrásigénye 199,7 M Ft.
Önkormányzatoktól 40 db projektötlet érkezett 535 M Ft forrásigénnyel. A projektötletek egy része, összetett, több elemet is tartalmaz. Közösségi épület felújítására 16 db, tájház, fa-

lumúzeum kialakítására 3 db, köztéri szobor és kereszt felújítására 5 db, temetői ravatalozó felújítására és fejlesztésére 1 db, játszótér kialakításra 1 db, közutak felújítására 1 db, köztérparkosításra 2 db, rendezvények szervezésére 2 db, eszközbeszerzésre 2 db, könyvkiadásra 2 db és szociális gazdaság indításához terület rendbetételére és kerítésépítésre 1 db projektötlet érkezett.

Civil szervezetektől 48 db projektötlet érkezett 542 M Ft forrásigénnyel.

Közösségi épület felújítására 8db, tájház, falumúzeum kialakítására 2 db, köztéri szobor és kereszt felújítására 2 db, temetői ravatalozó felújítására és fejlesztésére 1 db, játszótér kialakításra 1 db, Sportpályaépítés 4 db, sporteszköz beszerzésre 2 db, köztérparkosításra 5 db, rendezvények szervezésére 8 db, képzésre 4 db, eszközbeszerzésre 14 db, térfigyelő kamerák beszerzésére 1 db projektötlet érkezett.

Egyházak részéről 4 db projektötlet érkezett, melyből 2 db nemzetiségi tájház kialakítására, 1 db családi értékek megőrzését célzó rendezvény rendezésére és 1 db templomfelújításra irányul. A projektjavaslatok összes forrásigénye 50 M Ft.

4.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása

A HVS-t végrehajtó Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület működését a Leader 7 alapelvének megfelelve végzi.

Területalapú megközelítés: A működés során a MI tudat és erősítése kiemelt szempont, a motiváció hatékonyan mozgósítja és értékesíti a helyi kezdeményezéseket és erőforrásokat. A stratégiaalkotás az érintettek közt bejáratódott, működőképes módszertant kínált a tervezett működéshez.

Az alulról építkező megközelítés: kialakult a párbeszéd a szférák képviselői között, fejlesztési elképzelések álltak elő, melyek a stratégiában köszönnek vissza és várhatóan konkrét projektek formájában valósulnak meg. A gyakorlatban kialakult metódusok és elvek közül a jövőben is hangsúlyos lesz a széleskörű partnerség, a hálózatelvű működés, az intenzív interperszonalitás és a hatékony kommunikáció. Az alulról építkezés (bottom-up megközelítés) a helyben lakók helyismeretéből és igényeiből kiinduló kezdeményezések valóban releváns, ismert, a valós problémákkal és lehetőségekkel összefüggő kezdeményezésekhez vezetnek. A széleskörű partnerség és multi-szektoralitással elkerülhető, hogy bizonyos nézőpontok és/vagy érdekek dominánssá váljanak.

Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek: 5 kistérségből a közösség különös figyelmet fordított arra, hogy a vezetőségben a társadalmi szférák megfelelő arányán túl a földrajzi területek képviselve legyenek. A közvetlen kapcsolatokon belül nagy hangsúly kerül a csoportmunkára, melynek előnyei a stratégia-alkotási folyamatban is igazolódtak. A személyes kapcsolatokon és belső fórumokon keresztül zajló belső kommunikáció mellett nagy figyelmet kell fordítani a külső kommunikációra is, melyhez a rendezvények (is) jó alapot nyújtanak.

Vasi Őrtorony innovativitás: Vitathatatlan, újszerű, az ötletre, kezdeményezésre, együtt megvalósítani kívánt projektekre alapuló integrált vidékfejlesztési stratégia létrejötte. Újszerű a konfliktusokkal is teli érdekegyeztető párbeszéd, amely a HVS-t segített létrehozni.

Partnerség: Szakmai szervezetek bevonásával széles nyilvánosság mellet zajlik. Biztosítani kell (fórumokkal, az elektronikus és nyomtatott média által) az információhoz jutás, az érdekartikuláció és a fejlesztési kezdeményezések és a nyilvánossági kontroll lehetőségét a maximális közösségi elkötelezettség és forrás felhasználási hatékonyság érdekében. Partnerkapcsolatok: az integrált megközelítést értő irányítás a közösségen belül kialakult és a működés során ez csak erősödni fog. A hálózatelvű működés keretében azok a formális és informális közösségek és érdekcsoportok (szakmai szerveződések, mikrotérségi platformok, tematikus együttműködések) tudják szempontjaikat és érdekeiket érvényesíteni, megoldásokat körvonalazni. Az interperszonalitás, szemtől-szembe kapcsolatok, a belső információáramlás, kölcsönös bizalom és a fejlesztéspolitikai innováció minősége szempontjából lényeges.
Hálózatépítés, nemzetközi együttműködés: A közösség belső hálózatépítése sikeresen megtörtént. Kialakultak a megfelelő kommunikációs csatornák.

5 MELLÉKLETEK

5.0 LEADER Intézkedési Terv

Intézkedések a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület
LEADER Helyi Akciócsoport
Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében

1. számú intézkedés

1.1. HVS intézkedés megnevezése:	Közösségi kezdeményezések támogatása

1.2.Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Életminőség javítás

1.3.HVS intézkedés leírása:	Az intézkedés célja, olyan közösségi kezdeményezés támogatása, amely hozzájárul ahhoz, hogy a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülésein magas színvonalú közösségi szolgáltatás és infrastruktúra jöjjön létre, amelynek köszönhetően lehetőség teremtődik a szabadidő hasznos eltöltésére, ismeretszerzésre, a közösség tagjaival való találkozásra, helyi értékek megőrzésére és bemutatására. A pályázó szervezet a tevékenységének fejlesztésén túl a projekt tárgyához, céljához kapcsolódóan olyan kezdeményezést valósít meg, amely egy konkrét célcsoport felkarolását, összefogását célozza meg. Támogatás vehető igénybe a nonprofit szervezetek, egyházak, valamint önkormányzatok, önkormányzati társulások tulajdonában, vagy használatában lévő ingatlanok és közösségi szolgáltató helyek épített infrastruktúrájának kialakítására, meglévő épített infrastruktúrájának felújítására, valamint közösségi szolgáltatáshoz kapcsolódó eszközök beszerzésére, marketing kiadásokra, rendezvény megvalósítására, képzés megvalósítására és kapcsolódó egyéb költségekre. A fejlesztéssel érintett tevékenység megismertetése céljából a pályázó marketing tevékenységet folytat, vagy rendezvényt/képzést valósít meg.

1.4. Fogalom magyarázat:
közösségi kezdeményezés: olyan egy vagy több alkalmas program, programsorozat, képzés, vagy olyan rendszeresen nyújtott szolgáltatás, amely bevonva a helyi lakosság érintett tagjait egy konkrét térségi probléma kezelésére irányul (foglalkoztatás, környezetterhelés, hátrányos helyzetűek felkarolása, életmódjavítás, identitáserősítés, ismeretterjesztés). *közösségi szolgáltatás és infrastruktúra:* gép, eszköz, épület épületrész, építmény, sportpálya, és az ezekhez kapcsolódó szabad tér, parkoló és egyéb szabad tér, gyalogos túraútvonal.

1.5. Támogatási kritériumok:

-	Nem támogatható az új épületek építése, helyi vagy országos védelem alatt álló épület vagy építmény felújítása, tanulmányok készítése, továbbá az Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér címbirtokos szervezet által benyújtani kívánt pályázat.
-	A pályázó vállalja, hogy a fejlesztés által érintett település(ek) lakosságát és a szolgáltatásának vonzáskörzetében élőket tájékoztatja a projekt megvalósulásáról, az igénybe vehető szolgáltatás jellemzőiről, elérhetőségéről, kiadványban, médiában való megjelenés, vagy rendezvény keretében történő bemutatás útján, vagy képzés szervezésével, amely tételekre a pályázatban költséget is számol el. A pályázónak a vállalt kötelezettséget az erre a célra fordított költségek részletezésével együtt a projekt adatlapon is be kell mutatnia. A Helyi Bíráló Bizottság által vizsgált támogatási kritérium a megfogalmazott tevékenységek hozzájárulásának elégségessége a jelen intézkedés által elérni kívánt célokhoz.
-	A Helyi Bíráló Bizottság jelen intézkedés keretében településenként legfeljebb egy szervezet projektjavaslatát támogatja. Önkormányzat pályázó esetén a támogató nyilatkozat megszerzéséhez a fejlesztés megvalósításáról szóló képviselő testületi határozat, egyéb pályázó esetében a települési önkormányzat hivatalos képviselő-jének támogató nyilatkozata szükséges.
-	A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatás-ban.
-	A projektgazda köteles a projekt adatlapon részletesen kifejteni és indokolni, hogy milyen tevékenységeket tervez az életminőség javítására, a szabadidő hasznos eltöltésére, az ismeretszerzésre, a közösség tagjaival való találkozásra, vagy a helyi értékek megőrzésére és bemutatására irányulóan megvalósítani. Továbbá, hogy mely konkrét célcsoport felkarolását, összefogását célozza meg kez-deményezésével, és milyen módon kívánja őket bevonni a cél elérésének érdeké-ben. A Helyi Bíráló Bizottság által vizsgált támogatási kritérium a megfogalmazott tevékenységek hozzájárulásának elégségessége a jelen intézkedés által elérni kívánt célokhoz.
-	A Helyi Bíráló Bizottság támogató nyilatkozatának kiállítási dátuma és a KR do-kumentum ügyfél általi benyújtási napja között legfeljebb 30 naptári nap telhet el.

	A határidő túllépése esetén a támogató nyilatkozat érvényét veszti, ugyanakkor az érintett ügyfél a projektjavaslat ismételt benyújtására jogosult.
	A pályázó vállalja, hogy a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesülettel a kötelező működtetési időszakban együttműködik és a helyi adottságok felmérése, bemutatása érdekében szervezett programok megvalósításához adatokkal vagy aktív tevékenységgel hozzájárul. A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület által szervezett térségi rendezvényeken tevékenységét bemutatja.
-	Kizárólag rendezvény, marketing vagy képzés megvalósítására és kapcsolódó 2000. évi C Törvény 80.§ (2) bekezdése szerinti kis értékű eszközök beszerzésére vagy kizárólag ezek kombinációjára irányuló pályázat nem támogatható. Rendezvény és képzés kiadásaira együttesen az intézkedésen belül legfeljebb a teljes elszámolni kívánt kiadás 30%-ának megfelelő, de maximum 1.000.000 Ft összegű támogatás igényelhető. Marketing kiadásokra az intézkedésen belül legfeljebb 500.000 Ft összegű támogatás igényelhető.
-	A Helyi Bíráló Bizottság az intézkedés keretében 10-15 db 2.000.000 Ft alatti támogatásigényű, 10-15 db 2.000.0000 Ft feletti támogatásigényű projektjavaslat támogatását tervezi beérkezési sorrend alapján. A támogatni tervezett projektszám elérését követően beérkező projektjavaslatot a Helyi Bíráló Bizottság elutasíthatja.

1.6. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
☐Vállalkozásfejlesztés ☒Közösségi célú fejlesztés

1.7. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	500.000 Ft
Maximum támogatási összeg:	5.000.000 Ft

1.8. Ügyfélkör:	
-	nonprofit szervezet
-	települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező önkormányzati társulás
-	egyház
1.9.Támogatható települések köre:	

Acsád, Balogunyom, Bozzai, Bucsu, Csákánydoroszló, Csempeszkopács, Daraboshegy, Dozmat, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőcsatár, Felsőjánosfa, Felsőmarác, Gencsapáti, Gyanógeregye, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentjakab, Hegyhátszentmárton, Horvátlövő, Ivánc, Ják, Kám, Katafa, Kemestaródfa, Kerkáskápolna, Kisrákos, Kisunyom, Kondorfa, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Meszlen, Molnaszecsőd, Nádasd, Nárai, Narda, Nagykölked, Nagymizdó, Nagyrákos, Nemesbőd, Nemeskolta, Nemesrempehollós, Őrimagyarósd, Pankasz, Perenye, Pinkamindszent, Pornóapáti, Rábagyarmat, Rábatöttös, Rádóckölked, Rátót, Rum, Salköveskút, Sárfimizdó, Sé, Sorkifalud, Sorkikápolna, Sorokpolány, Söpte, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Szentpéterfa, Szőce, Tanakajd, Táplánszentkereszt, Torony, Vasalja, Vasasszonyfa, Vaskeresztes, Vassurány, Vasszécseny, Vasszilvágy, Vát, Vép, Viszák, Zsennye

1.10. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
Építés, felújítás, eszközbeszerzés vagy gépbeszerzés esetén részletes műszaki leírás; szolgáltatás igénybevétele esetén annak tartalmát részletező leírás/részletes árajánlat
Együttműködési szándéknyilatkozat a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesülettel (formanyomtatvány)
Önkormányzat pályázó esetén a fejlesztés megvalósításáról szóló képviselő testületi határozat
Nonprofit szervezet és egyház pályázata esetén a települési önkormányzat támogató nyilatkozata

2. számú intézkedés

2.1. HVS intézkedés megnevezése:	Helyben elérhető szolgáltatások színvonalának javítása és bővítése

2.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés megnevezése:	Gazdaságfejlesztés

2.3. HVS intézkedés leírása:	Támogatás vehető igénybe vállalkozási tevékenység ellátásához szükséges eszközbeszerzéshez, infrastruktúra- és telephelyfejlesztéshez, marketing költségekhez és a fejlesztés által érintett tevékenységet bemutató rendezvényhez, valamint egyéb költségekhez, amennyiben a projekt a pályázó jövedelemtermelő- vagy a közösségért nyújtott tevékenységének fejlődését, vagy új vállalkozások piacra jutását illetve a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület tagtelepülésein a szolgáltatások helybeni elérhetőségét segíti elő. A fejlesztéssel érintett tevékenység megismertetése céljából a pályázó marketing tevékenységet folytat vagy rendezvényt valósít meg.

2.4. Fogalommagyarázat:
- megújuló energia: olyan energiaforrás, amely természeti folyamatok során folytonosan rendelkezésre áll (szélenergia, napenergia, geotermikus energia, fa, biomassza) kivéve a 2000. évi C. Tv. 80. § (2) által meghatározott kis értékű eszköz
- energiahatékonysági korszerűsítés: az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI.30.) Korm. rendelet szerinti energetikai minősítés javul

2.5. Támogatási kritériumok:
- A pályázó vállalja, hogy a fejlesztés által érintett település(ek) lakosságát és a szolgáltatásának vonzáskörzetében élőket tájékoztatja a projekt megvalósulásáról, az igénybe vehető szolgáltatás jellemzőiről, elérhetőségéről, kiadványban, médiában való megjelenés, vagy rendezvény keretében történő bemutatás útján, amely tételekre a pályázatban költséget is számol el. A pályázónak a vállalt kötelezettséget az erre a célra fordított költségek részletezésével együtt a projekt adatlapon is be kell mutatnia. A Helyi Bíráló Bizottság által vizsgált támogatási kritérium a megfogalmazott tevékenységek hozzájárulásának elégségessége a jelen intézkedés által elérni kívánt célokhoz.
- Nem támogathatóak a turisztikai szolgáltatások és szálláshelyek kialakítására és fejlesztésére, tanulmányok készítésére, a pályázó által szervezett képzés előkészítésére és megvalósítására irányuló beruházások.
- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.
- A pályázó vállalja, hogy a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesülettel a kötelező működtetési időszakban együttműködik és a helyi adottságok felmérése, bemutatása érdekében szervezett programok megvalósításához adatokkal vagy aktív tevékenységgel hozzájárul. A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület által szervezett térségi rendezvényeken tevékenységét bemutatja.
- A Helyi Bíráló Bizottság támogató nyilatkozatának kiállítási dátuma és a KR dokumentum ügyfél általi benyújtási napja között legfeljebb 30 naptári nap telhet el. A határidő túllépése esetén a támogató nyilatkozat érvényét veszti, ugyanakkor az érintett ügyfél a projektjavaslat ismételt benyújtására jogosult.

-	5-10.000.000 Ft közötti támogatás esetén a pályázó vállalja, hogy az utolsó kifizetési kérelem benyújtásának időpontjában meglévő munkahelyek számát a kötelező működtetési időszak alatt fenntartja. 10.000.000 Ft feletti támogatás esetén a pályázó vállalja, hogy az utolsó kifizetési kérelem benyújtásának időpontjára legalább 1 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott (beleértve az önfoglalkoztatás lehetőségét is), számára új munkahelyet létesít, amelyet a kötelező működtetési időszak alatt fenntart. A vállalások teljesítése legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásakor, valamint évente, a monitoring benyújtásakor kerül ellenőrzésre.
-	Marketing kiadások az intézkedésen belül önállóan nem támogathatóak és legfeljebb a teljes elszámolni kívánt nettó kiadás 50%-ának megfelelő, de maximum 2.000.000 Ft összegű támogatás igényelhető erre a célra.
-	Rendezvény kiadások az intézkedésen belül önállóan nem támogathatóak és legfeljebb a teljes elszámolni kívánt nettó kiadás 30%-ának megfelelő, de maximum 2.000.000 Ft összegű támogatás igényelhető erre a célra.
-	10.000.000 Ft feletti támogatásigényű építés, felújítás célú projekt során energiahatékonysági korszerűsítés vagy megújuló energia hasznosítása szükséges a beruházás tárgyához kapcsolódóan, amelynek megvalósítása legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásakor kerül ellenőrzésre. A pályázónak a vállalt kötelezettséget az erre a célra fordított költségek részletezésével együtt a projekt adatlapon is be kell mutatnia.
-	A Helyi Bíráló Bizottság az intézkedés keretében 10-12 db 5.000.000 Ft alatti támogatásigényű, valamint 5-6 db 5.000.0000 Ft feletti támogatásigényű projektjavaslat támogatását tervezi beérkezési sorrend alapján. A támogatni tervezett projektszám elérését követően beérkező projektjavaslatot a Helyi Bíráló Bizottság elutasíthatja.

2.6. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
☒ Vállalkozásfejlesztés ☐ Közösségi célú fejlesztés

2.7 Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	200.000 Ft
Maximum támogatási összeg:	15.000.000 Ft

2.8.Ügyfélkör:
induló és működő mikro-, kis- és középvállalkozás, természetes személy, önálló

tevékenységet végző magánszemély

2.9.Támogatható települések köre:
Acsád, Balogunyom, Bozzai, Bucsu, Csákánydoroszló, Csempeszkopács, Daraboshegy, Dozmat, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőcsatár, Felsőjánosfa, Felsőmarác, Gencsapáti, Gyanógeregye, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentjakab, Hegyhátszentmárton, Horvátlövő, Iváncsa, Ják, Kám, Katafa, Kemestaródfa, Kerkáskápolna, Kisrákos, Kisunyom, Kondorfa, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Meszlen, Molnaszecsőd, Nádasd, Nárai, Narda, Nagykölked, Nagymizdó, Nagyrákos, Nemesbőd, Nemeskolta, Nemesrempehollós, Őrimagyarósd, Pankasz, Perenye, Pinkamindszent, Pornóapáti, Rábagyarmat, Rábatöttös, Rádóckölked, Rátót, Rum, Salköveskút, Sárfimizdó, Sé, Sorkifalud, Sorkikápolna, Sorokpolány, Söpte, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Szentpéterfa, Szőce, Tanakajd, Táplánszentkereszt, Torony, Vasalja, Vasasszonyfa, Vaskeresztes, Vassurány, Vasszécseny, Vasszilvágy, Vát, Vép, Viszák, Zsennye

2.10.Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
Építés, felújítás, eszközbeszerzés vagy gépbeszerzés esetén részletes műszaki leírás; szolgáltatás igénybevétele esetén annak tartalmát részletező leírás/részletes árajánlat
10.000.000 Ft feletti támogatásigényű építés, felújítás célú projekt során az energia hatékonysági korszerűsítésre, vagy a felhasznált megújuló energiára vonatkozó műszaki leírás vagy építész nyilatkozata
Együttműködési szándéknyilatkozat a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesülettel (formanyomtatvány)

3. számú intézkedés

3.1. HVS intézkedés megnevezése:	Vidéki turisztikai szolgáltatásfejlesztés
3.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés megnevezése:	Gazdaságfejlesztés
3.3. HVS intézkedés leírása:	Az intézkedés a térség turisztikai potenciáljának fejlesztése érdekében támogatást nyújt olyan szálláshely és hozzá kapcsolódó fejlesztések megvalósításához, illetve egyéb turisztikai szolgáltatás nyújtásához, amelynek köszönhetően a szálláshelyek száma, minősége, turisztikai szolgáltatások száma és minősége emelkedik. Új szálláshely kialakítása kizárólag 6 fő férőhely alatti szálláshely vonatkozásában lehetséges. 6 fős vagy afeletti

	férőhely kapacitással rendelkező szálláshelyek esetében csak a kiegészítő turisztikai szolgáltatások fejlesztése támogatható, mint ajándéktárgy és helyi termék bemutatása, értékesítése, kóstoltatása, étkezéshez kapcsolódó vendéglátás, szabadidő eltöltés, tájékoztatás és egyéb kényelmi funkciókat biztosító szolgáltatás. A fejlesztés kizárólag a projekt tárgyát népszerűsítő marketing vagy rendezvény megvalósításával, és kiegészítő szolgáltatás nyújtásával együtt támogatható.

3.4.	**Fogalommagyarázat**:
-	Vidéki turisztikai szolgáltatás: a vidéki térségekben nyújtott szállás, vendéglátás, program, vagy turisztikai információk biztosítására vonatkozó szolgáltatás, amely a helyi kulturális, gasztronómiai vagy természeti értékekre épül.
-	Kiegészítő szolgáltatás: a helyi lakosság vagy a turisták számára a fejleszteni kívánt alaptevékenységen felül nyújtott szolgáltatás, amely lehet: internet sarok kialakítása, ruhatisztítás, vasalás, helyi termék sarok, tájékoztatás prospektusok, katalógusok segítségével, szabadidő eltöltésére irányuló szolgáltatások – játékok, foglalkozások, előadások vagy egyéb hasonló szolgáltatások – amelyek a nyitvatartási időben állandóan igénybe vehetőek.
-	megújuló energia: olyan energiaforrás, amely természeti folyamatok során folytonosan rendelkezésre áll (szélenergia, napenergia, geotermikus energia, fa, biomassza) kivéve a 2000. évi C. Tv. 80. § (2) által meghatározott kis értékű eszköz
-	energiahatékonysági korszerűsítés: az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI.30.) Korm. rendelet szerinti energetikai minősítés javul
3.5.	**Támogatási kritériumok:**
-	A pályázó vállalja, hogy a fejlesztés által érintett célközönséget tájékoztatja a projekt megvalósulásáról, az igénybe vehető szolgáltatás jellemzőiről, elérhetőségéről, kiadványban, médiában való megjelenés, vagy rendezvény keretében történő bemutatás útján, amely tételekre a pályázatban költséget is számol el. A pályázónak a vállalt kötelezettséget az erre a célra fordított költségek részletezésével együtt a projekt adatlapon is be kell mutatnia. A Helyi Bíráló Bizottság által vizsgált támogatási kritérium a megfogalmazott tevékenységek hozzájárulásának elégségessége a jelen intézkedés által elérni kívánt célokhoz.

-	A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.
-	A pályázó vállalja, hogy a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesülettel a kötelező működtetési időszakban együttműködik és a helyi adottságok felmérése, bemutatása érdekében szervezett programok megvalósításához adatokkal vagy aktív tevékenységgel hozzájárul. A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület által szervezett térségi rendezvényeken tevékenységét bemutatja.
-	A pályázó köteles a projekt adatlapon kifejteni, hogy milyen kiegészítő szolgáltatást tervez nyújtani a projekt tárgyához kapcsolódóan. A vállalások teljesítése legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásakor, valamint évente, a monitoring benyújtásakor kerül ellenőrzésre.
-	A Helyi Bíráló Bizottság támogató nyilatkozatának kiállítási dátuma és a KR dokumentum ügyfél általi benyújtási napja között legfeljebb 30 naptári nap telhet el. A határidő túllépése esetén a támogató nyilatkozat érvényét veszti, ugyanakkor az érintett ügyfél a projektjavaslat ismételt benyújtására jogosult.
-	5.000.000 Ft feletti támogatás esetén a pályázó vállalja, hogy az utolsó kifizetési kérelem benyújtásának időpontjában meglévő munkahelyek számát a kötelező működtetési időszak alatt fenntartja. A vállalások teljesítése évente, a monitoring benyújtásakor kerül ellenőrzésre.
-	Nem támogathatóak a pályázó által szervezett képzések megvalósítására, tanulmányok készítésére irányuló beruházások.
-	Marketing kiadások az intézkedésen belül önállóan nem támogathatóak és legfeljebb a teljes elszámolni kívánt nettó kiadás 50%-ának megfelelő, de maximum 2.000.000 Ft összegű támogatás igényelhető erre a célra.
-	Rendezvény kiadások az intézkedésen belül önállóan nem támogathatóak és legfeljebb a teljes elszámolni kívánt nettó kiadás 30%-ának megfelelő, de maximum 2.000.000 Ft összegű támogatás igényelhető erre a célra.
-	10.000.000 Ft feletti támogatásigényű építés, felújítás célú projekt során energiahatékonysági korszerűsítés vagy megújuló energia hasznosítása szükséges a beruházás tárgyához kapcsolódóan, amelynek megvalósítása legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásakor kerül ellenőrzésre. A pályázónak a vállalt kötelezet-

	tséget az erre a célra fordított költségek részletezésével együtt a projekt adatlapon is be kell mutatnia.
-	A Helyi Bíráló Bizottság az intézkedés keretében 4-5 db 5.000.000 Ft alatti támogatásigényű, valamint 1-3 db 5.000.0000 Ft feletti támogatásigényű projektjavaslat támogatását tervezi beérkezési sorrend alapján. A támogatni tervezett projektszám elérését követően beérkező projektjavaslatot a Helyi Bíráló Bizottság elutasíthatja.

3.6. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
☒ Vállalkozásfejlesztés ☐ Közösségi célú fejlesztés

3.7 Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	200.000 Ft
Maximum támogatási összeg:	15.000.000 Ft

3.8.Ügyfélkör:
induló és működő mikro-, kis- és középvállalkozás, természetes személy, önálló tevékenységet végző magánszemély

3.9.Támogatható települések köre:
Acsád, Balogunyom, Bozzai, Bucsu, Csákánydoroszló, Csempeszkopács, Daraboshegy, Dozmat, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőcsatár, Felsőjánosfa, Felsőmarác, Gencsapáti, Gyanógeregye, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentjakab, Hegyhátszentmárton, Horvátlövő, Ivánc, Ják, Kám, Katafa, Kemestaródfa, Kerkáskápolna, Kisrákos, Kisunyom, Kondorfa, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Meszlen, Molnaszecsőd, Nádasd, Nárai, Narda, Nagykölked, Nagymizdó, Nagyrákos, Nemesbőd, Nemeskolta, Nemesrempehollós, Őrimagyarósd, Pankasz, Perenye, Pinkamindszent, Pornóapáti, Rábagyarmat, Rábatöttös, Rádóckölked, Rátót, Rum, Salköveskút, Sárfimizdó, Sé, Sorkifalud, Sorkikápolna, Sorokpolány, Söpte, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Szentpéterfa, Szőce, Tanakajd, Táplánszentkereszt, Torony, Vasalja, Vasasszonyfa, Vaskeresztes, Vassurány, Vasszécseny, Vasszilvágy, Vát, Vép, Viszák, Zsennye

3.10.Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
Építés, felújítás, eszközbeszerzés vagy gépbeszerzés esetén részletes műszaki leírás; szolgáltatás igénybevétele esetén annak tartalmát részletező leírás/részletes árajánlat
10.000.000 Ft feletti támogatásigényű építés, felújítás célú projekt során az energia hatékonysági korszerűsítésre, vagy a felhasznált megújuló energiára vonatkozó műszaki leírás vagy építész nyilatkozata
Együttműködési szándéknyilatkozat a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesülettel (formanyomtatvány)

4. számú intézkedés

4.1. HVS intézkedés megnevezése:	Térségi rendezvény megvalósítása

4.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés megnevezése:	Társadalmi tőke erősítése

4.3. HVS intézkedés leírása:	A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület területén megvalósított 1-3 napos rendezvény, amely lehetővé teszi a helyi vállalkozások termékeinek, szolgáltatásainak, a civil szervezetek tevékenységének, turisztikai látványosságok, közösségi helyek és szolgáltatások, valamint egyéb helyi értékek szélesebb körben való megismertetését a közösségépítés, az identitástudat erősítés, az értékőrzés, a tudásátadás, valamint a gazdaságösztönzés érdekében. A program Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület Helyi Akciócsoport általi megvalósítását indokolja, hogy a szervezet a rendezvény során összefogni kívánt térséget megfelelően ismeri, a működő szervezetekkel (természetes személyekkel, magánszemélyekkel, vállalkozásokkal, nonprofit szervezetekkel, egyházakkal, önkormányzatokkal) kapcsolatban áll, és alaptevékenységéhez szorosan kapcsolódik ezeknek a szervezeteknek a támogatása, segítése.

4.4. Támogatási kritériumok:
- A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró projektjavaslatot részesítheti támogatásban.
- A pályázó vállalja, hogy a fejlesztés által érintett település(ek) lakosságát és a szolgáltatásának vonzáskörzetében élőket a szervezés megkezdésétől fogva tájékoztatja a projekt megvalósításáról, amely tételekre a pályázatban költséget is számol el. A pályázónak a vállalt kötelezettséget az erre a célra tervezett költségek, és intézkedések részletezésével együtt a projekt adatlapon is be kell mutatnia. A Helyi Bíráló Bizottság által vizsgált támogatási kritérium a megfogalmazott tevékenységek hozzájárulásának elégségessége a jelen intézkedés által elérni kívánt célokhoz.

- A Helyi Bíráló Bizottság az intézkedés keretében 1 db projektjavaslat támogatását tervezi beérkezési sorrend alapján. A támogatni tervezett projektszám elérését követően beérkező projektjavaslatot a Helyi Bíráló Bizottság elutasíthatja.

4.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
☐ Vállalkozásfejlesztés ☒ Közösségi célú fejlesztés

4.6 Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	500.000 Ft
Maximum támogatási összeg:	6.000.000 Ft

4.7.Ügyfélkör:
Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület

4.8.Támogatható települések köre:
Acsád, Balogunyom, Bozzai, Bucsu, Csákánydoroszló, Csempeszkopács, Daraboshegy, Dozmat, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőcsatár, Felsőjánosfa, Felsőmarác, Gencsapáti, Gyanógeregye, Halastó, Halogy, Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentjakab, Hegyhátszentmárton, Horvátlövő, Ivánc, Ják, Kám, Katafa, Kemestaródfa, Kerkáskápolna, Kisrákos, Kisunyom, Kondorfa, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Meszlen, Molnaszecsőd, Nádasd, Nárai, Narda, Nagykölked, Nagymizdó, Nagyrákos, Nemesbőd, Nemeskolta, Nemesrempehollós, Őrimagyarósd, Pankasz, Perenye, Pinkamindszent, Pornóapáti, Rábagyarmat, Rábatöttös, Rádóckölked, Rátót, Rum, Salköveskút, Sárfimizdó, Sé, Sorkifalud, Sorkikápolna, Sorokpolány, Söpte, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Szentpéterfa, Szőce, Tanakajd, Táplánszentkereszt, Torony, Vasalja, Vasasszonyfa, Vaskeresztes, Vassurány, Vasszécseny, Vasszilvágy, Vát, Vép, Viszák, Zsennye

4.9.Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
Építés, felújítás, eszközbeszerzés vagy gépbeszerzés esetén részletes műszaki leírás; szolgáltatás igénybevétele esetén annak tartalmát részletező leírás/részletes árajánlat

PROJEKT ADATLAP

A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület LEADER HACS-hoz
a LEADER jogcím keretében tervezett projektjavaslat benyújtásához

1. Ügyfél adatai:

Ügyfél neve:	
Képviseletre jogosult neve:	
Ügyfél székhelye/lakcíme:	
Ügyfél adószáma:	
MVH regisztrációs szám:	
Kapcsolattartó neve:	
Kapcsolattartó telefonszáma:	

1.1. Ügyfél minősítési kódja:

☐ 1 - Belföldi természetes személy;
☐ 2 - Mikrovállalkozás;
☐ 3 - Kisvállalkozás;
☐ 4 - Középvállalkozás;
☐ 5 - 1-4-be nem tartozó vállalkozás;
☐ 6 - Nonprofit szervezet államháztartáson belül;
☐ 7 - Nonprofit szervezet államháztartáson kívül.

1.2. Ügyfél által választott értesítési mód:

(Az elektronikus értesítés kézbesítési ideje a munkaszervezet általi kiküldés idő-pontja.)

	Postai levelezési címre:	
	Elektronikus postafiókba:	

(Kizárólag csak egy értesítési mód választható!)

2. Projektjavaslatra vonatkozó információk:

2.1. Fejlesztés megnevezése*(projekt javaslat címe):*

2.2.HVS cél megjelölése: *(kizárólag egy cél választható a LEADER Tervben feltüntetettek szerint)*

☐ Életminőség javítás
☐ Értékőrzés, alkotás *(intézkedéssel nem párosított)*
☐ Gazdaságfejlesztés
☐ Társadalmi tőke erősítése *(HACS projekt esetén választható)*

2.3.HVS intézkedés megjelölése: *(kizárólag egy cél választható)*

☐ Közösségi kezdeményezések támogatása
☐ Helyben elérhető szolgáltatások színvonalának javítása és bővítése

☐ Vidéki turisztikai szolgáltatásfejlesztés
☐ Térségi rendezvény megvalósítása

2.4.Támogatható tevékenységek megjelölése: *(Több tevékenység is bejelölhető a projektjavaslat alapján.)*

☐ építés
☐ gépbeszerzés
☐ eszközbeszerzés
☐ rendezvény előkészítése és megvalósítása
☐ képzés előkészítése és megvalósítása
☐ tanulmánykészítés
☐ marketing
☐ egyéb

2.5.Megvalósítás tervezett helyszíne: *(Minden érintett helyszín felsorolása szükséges!)*

2.6.A tervezett projekt célja: *(max. 500 karakter):*

2.7.A tervezett fejlesztés részletes, tényszerű bemutatása, szükségességének indoklása: *(max. 2000 karakter)*

2.8. A tervezett fejlesztés Helyi Vidékfejlesztési Stratégiához és a konkrét intézkedéshez való illeszkedésének ismertetése: *(max. 2000 karakter)*
(Az intézkedésben előírt minden vállalás kifejtése is itt szükséges!)

2.9. A tervezett fejlesztés által elérni kívánt eredmények: *(max. 1000 karakter)*

2.10. Költségvetés: *(a sorok igény szerint bővíthetőek)*

Kiadástípus (tételenként és azon belül a tartalom felsorolásszerű bemutatása)	**Mennyiségi egység és mérték egység**	**Egységár (Ft)**	**Nettó összköltség (Ft)**	**Bruttó összköltség (Ft)**	**Megvalósítási hely (cím és hrsz.)**	**Megvalósítás tervezett időpontja**
Építés						

Gépbeszerzés						
Eszközbeszerzés						
Rendezvény						
Képzés						
Tanulmánykészítés						
Marketing						
Egyéb						
Összesen elszámolni kívánt költség						

(1) Az ügyfél típusának meghatározása:

	ÁFA körbe tartozó (a támogatás kiszámításának alapja a nettó érték)
	nem ÁFA körbe tartozó (a támogatás kiszámításának alapja a bruttó érték)
	Önkormányzat (a támogatás kiszámításának alapja a nettó érték)

(2) A támogatás intenzitásának megjelölése:

	60% - nem hátrányos helyzetű településen megvalósuló fejlesztés esetében - mikro-, kis- és közép vállalkozás, természetes személy, önálló tevékenységet végző magán-személy
	65% - hátrányos helyzetű településen megvalósuló fejlesztés esetében - mikro-, kis- és közép vállalkozás, természetes személy, önálló tevékenységet végző magán-személy
	100% - nonprofit szervezet, egyház, települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező önkormányzati társulás

(3) Összesített adatok:

A projekt teljes tervezett elszámolni kívánt költsége:

……Ft

(Az ügyféltípusra vonatkozó támogatási alap figyelembevételével.)

A projekt megvalósításához igényelt támogatás:

……Ft

(A kiválasztott támogatásintenzitással összhangban kiszámítva.)

A Helyi Bíráló Bizottság támogató nyilatkozatának kiállítási dátuma és a KR dokumentum ügyfél általi benyújtási napja között legfeljebb 30 naptári nap telhet el*. A határidő túllépése esetén a támogató nyilatkozat érvényét veszti, ugyanakkor az érintett ügyfél a projektjavaslat ismételt benyújtására jogosult.*

A Helyi Bíráló Bizottság által támogató nyilatkozattal ellátott pályázat által jelölt költségvetése a záradékolásra benyújtott pályázat költségvetésének a maximuma *(negatív irányban ettől eltérni 20%-ban lehetséges.)*

Az adatlap elválaszthatatlan mellékleteit képezik az INTÉZKEDÉSI TERVBEN megadott*, adott intézkedésre vonatkozó,* ***csatolandó mellékletek listájában nevesített dokumentumok****. A Helyi Bíráló Bizottság döntéshozatalának nem képezik tárgyát a pályázó által kötelezően csatolandó mellékleteken túl benyújtott dokumentumok. Azokat a Bizottság a bírálat során nem veszi figyelembe.*

Hivatalos képviselő neve:

Hivatalos képviselő aláírása: .....

p.h.

Dátum: _____

* A nyilatkozattételi és az adatszolgáltatási kötelezettség a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 6. és 7. §-on alapul

a LEADER jogcím keretében tervezett projektjavaslat benyújtásához

1. <u>Ügyfél adatai:</u>

Ügyfél neve: Cég, szervezet hivatalos neve, természetes személy esetén a teljes név.
Képviseletre jogosult személy neve: Az ügyfél képviseletére a létesítő okirat alapján jogosult neve.
Ügyfél székhelye/lakcíme: Az ügyfél bírósági bejegyzésében szereplő székhelye, magánszemély esetén az állandó lakcím.
Ügyfél adószáma: Adószámmal nem rendelkező természetes személy esetén nem releváns.
MVH regisztrációs száma: Amennyiben rendelkezik az ügyfél MVH regisztrációs számmal, abban az esetben kell kitölteni.
Kapcsolattartó neve: A projekt kapcsán felelős kapcsolattartó személy neve.
Kapcsolattartó telefonszáma: A projekt kapcsán felelős kapcsolattartó személy telefonszáma.

1.1. Ügyfél minősítési kódja: Tegyen X-et a kiválasztott minősítési kód előtti négyzetbe!

1.2. **Ügyfél által választott értesítési mód:** Tegyen X-et a kiválasztott értesítési mód előtti négyzetbe! Az elektronikus értesítés kézbesítési ideje a munkaszervezet általi kiküldés időpontja. Kérjük ezt figyelembe venni az értesítés módjának kiválasztásánál. Kizárólag egy értesítési cím jelölhető be. Amennyiben mindkét cím feltüntetésre kerül, úgy az elektronikus cím alkalmazandó kapcsolattartásra.

2. <u>Projektjavaslatra vonatkozó információk:</u>

2.1. Fejlesztés megnevezése: A tervezett fejlesztés rövid, átfogó megnevezése (projekt címe).

2.2. HVS cél megjelölése: A HVS-ben a LEADER HACS által meghatározott célkitűzés megnevezése. Tegyen X-et a kiválasztott HVS cél előtti négyzetbe! *(kizárólag csak egy cél választható)*

2.3. HVS intézkedés megjelölése: A HVS-ben a LEADER HACS által, a célkitűzések elérése céljából megfogalmazott intézkedés megnevezése. Tegyen X-et a kiválasztott HVS intézkedés előtti négyzetbe! *(kizárólag csak egy cél választható)*

2.4. Támogatható tevékenységek megjelölése: A LEADER rendeletben felsorolt tevékenységek közül kell kiválasztani a fejlesztés keretében tervezett tevékenységeket. Több tevékenység is megjelölhető az egyes intézkedéseken belül megjelölt korlátozások figyelembevételével.

2.5. Megvalósítás tervezett helyszíne: A LEADER HACS illetékességi területén található település megnevezése, ahol a projektjavaslatban szereplőfejlesztést megvalósítják. Település, utca, házszám, hrsz. *(több helyszín is megjelölhető)*

2.6.A tervezett projekt célja: Annak rövid bemutatása, hogy a fejlesztés, illetve program megvalósításával milyen célokat kívánnak elérni és ez közvetve hogyan segíti elő a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület LEADER HACS által meghatározott célkitűzések elérését.

2.7.A tervezett fejlesztés részletes, tényszerű bemutatása, szükségességének indoklása: A jelenlegi helyzet (meglévő eszközök, épületek stb.), a konkrét fejlesztés (eszközbeszerzés, új építés, program stb.) és a projektkörnyezet bemutatása, a fejlesztés indokolása, amely alátámasztja az intézkedés által megjelölt problémák kezelését.

2.8. A tervezett fejlesztés Helyi Vidékfejlesztési Stratégiához és a konkrét intézkedéshez való illeszkedésének ismertetése: A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület LEADER HACS Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájához való kapcsolódás bemutatása. Minden olyan vállalás kifejtése, amelyet az adott intézkedés támogatási kritériumként sorol fel.

Közösségi kezdeményezések támogatása elnevezésű intézkedés esetében:

- Költséghatékonyság, valamint gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság bemutatása.
- Az életminőség javítására, a szabadidő hasznos eltöltésére, az ismeretszerzésre, a közösség tagjaival való találkozásra, vagy a helyi értékek megőrzésére és bemutatására irányuló tevékenység. Továbbá annak a konkrét célcsoportnak a megnevezése, amelynek felkarolását, összefogását célozza meg kezdeményezésével, és annak kifejtése, hogy módon kívánja őket bevonni a cél elérésének érdekében.
- A fejlesztés által érintett település(ek) lakosságát és a szolgáltatásának vonzáskörzetében élők a projekt megvalósulásáról szóló tájékoztatása céljából, az igénybe vehető szolgáltatás jellemzőiről, elérhetőségéről, kiadványban, médiában való megjelenés, egyéb marketing tevékenység, vagy rendezvény keretében történő bemutatásának, vagy képzés általi megismertetésének tervezett módja.

Helyben elérhető szolgáltatások színvonalának javítása és bővítése elnevezésű intézkedés esetében:

- Költséghatékonyság, valamint gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság bemutatása.
- A fejlesztés által érintett település(ek) lakosságát és a szolgáltatásának vonzáskörzetében élők a projekt megvalósulásáról szóló tájékoztatása céljából, az igénybe vehető szolgáltatás jellemzőiről, elérhetőségéről, kiadványban, médiában való megjelenés, egyéb marketing tevékenység, vagy rendezvény keretében történő bemutatásának tervezett módja.
- Amennyiben a támogatásigény alapján releváns, úgy a munkahelymegőrzésre és munkahelyteremtésre vonatkozó vállalás megerősítése, konkrét megvalósításának rövid ismertetése.
- Amennyiben a támogatásigény és a fejlesztés célja (építés, felújítás) alapján releváns, úgy az alkalmazni kívánt energiahatékonysági korszerűsítés vagy megújuló energia bemutatása.

Vidéki turisztikai szolgáltatásfejlesztés elnevezésű intézkedés esetében:

- Költséghatékonyság, valamint gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság bemutatása.
- A fejlesztés által érintett célközönség a projekt megvalósulásáról szóló tájékoztatása céljából, az igénybe vehető szolgáltatás jellemzőiről, elérhetőségéről, kiadványban, médiában való megjelenés, egyéb marketing tevékenység, vagy rendezvény keretében történő bemutatás tervezett módja.
- A projekt tárgyához kapcsolódó tervezett kiegészítő szolgáltatás leírása.
- Amennyiben a támogatásigény alapján releváns, úgy a munkahelymegőrzésre és munkahelyteremtésre vonatkozó vállalás megerősítése, konkrét megvalósításának rövid ismertetése.

- Amennyiben a támogatásigény és a fejlesztés célja (építés, felújítás) alapján releváns, úgy az alkalmazni kívánt energiahatékonysági korszerűsítés vagy megújuló energia bemutatása.

Térségi rendezvény megvalósítása elnevezésű intézkedés esetében:

- Költséghatékonyság, valamint gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság bemutatása.
- A fejlesztés által érintett település(ek) lakossága és a szolgáltatásának vonzáskörzetében élők tájékoztatása a szervezés megkezdéséről, valamint a megvalósításban való részvétel biztosításának tervezett módja.

2.9. A tervezett fejlesztés által elérni kívánt eredmények:

A projekt megvalósításától elvárt hatás. Az egyes tevékenységek eredménye, hozzájárulása a projekt céljaihoz.

2.11. Költségvetés

A projektjavaslathoz kapcsolódó valamennyi elszámolni kívánt kiadási tételmegnevezéssel és a tartalom részletezésével. Az építési beruházásokat létesítményenként, a többi kiadást tételenként szükséges kifejteni. Az összes elszámolni kívánt költség az igényelt támogatást és a saját forrást is tartalmazó nettó, illetve bruttó összeg. Minta:

Kiadástípus (tételenként és azon belül a tartalom felsorolásszerű bemutatása)	**Mennyiségi egys. és mértékegys.**	**Egységár (Ft)**	**Nettó összköltség (Ft)**	**Bruttó összköltség (Ft)**	**Megvalósítási hely (cím és hrsz.)**	**Megvalósítás tervezett időpontja**
Építés						
pavilon (építmény kialakítása, 4 szék, 2 asztal)	1 db	1.000.000	1.000.000	1.270.000	Felsőmarác, Fő u. zzzz. xxx hrsz.	2014. március
Gépbeszerzés						
Eszközbeszerzés						
laptop (főbb műszaki paraméterek)	2 db	200.000	400.000	508.000	Felsőmarác, Fő u. zzzz. xxx hrsz.	2014. január
Rendezvény						
Kiss Katalin előadó (ismeretterjesztő előadás egészséges életmód témában, 1 óra időtartamban)	1 alkalom	50.000	50.000	63.500	Felsőmarác, Fő u. zzzz. xxx hrsz.	2014. május 15.
Képzés						
számítástechnikai képzés/nyelvi képzés (létszám, oktató képzettsége, képzés időtartama, kiállított oklevél típusa, stb.)	5 alkalom	100.000	500.000	635.000	Felsőmarác, Fő u. zzzz. xxx hrsz.	2014. március - augusztus
Tanulmánykészítés						
Marketing						
katalógus készítése (túraútvonal bemutatása, 6 oldalas, 4+4 szín, stb.)	1000 db	50	50.000	63.500	Felsőmarác, Fő u. zzzz. xxx hrsz.	2014. március
újsághirdetés (helyi lap, felület nagysága, stb.)	1 alkalom	100.000	100.000	127.000	Felsőmarác, Fő u. zzzz. xxx hrsz.	2014. március
Egyéb						
Összesen elszámolni kívánt költség			2.100.000	2.667.000		

(1) Az ügyfél típusának meghatározása:

A pályázó szervezet Áfa körbe való besorolásának alapján, x-el szükséges jelölni a megfelelő választ.

(2) A támogatás intenzitásának megjelölése:

A pályázó szervezet 1.1. pontban jelölt ügyfél kategóriája, valamint a megvalósítás helyének meghatározását követően, x-el szükséges jelölni a megfelelő választ. A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület területén Pankasz, Halogy, Kondorfa és Nagykölked minősül hátrányos helyzetű településnek.

(4) Összesített adatok:

A projekt teljes tervezett elszámolni kívánt költsége: A projekt teljes költsége az igényelt támogatással és saját forrással számítottan. A (1) illetve a (2) bekezdésben megállapított támogatási intenzitásnak megfelelően.
A projekt megvalósításához igényelt támogatás: A projekt teljes költségvetésén belül a LEADER forrásból igényelt támogatás összege.

Képviselő neve, aláírás: Az ügyfél cégbejegyzés szerinti hivatalos képviselőjének neve és aláírása.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI SZÁNDÉKNYILATKOZAT
A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület LEADER HACS és a pályázó által
a LEADER jogcím keretében tervezett együttműködésről

1. **Pályázó adatai:**

Ügyfél neve:	KORMORÁN ÖKO KFT
Képviseletre jogosult neve:	Halas Tibor
Ügyfél székhelye/lakcíme:	8000 Székesfehérvár, Havranek József út 13.
Ügyfél adószáma:	
MVH regisztrációs szám:	
Kapcsolattartó neve:	
Kapcsolattartó telefonszáma, email címe:	

2. **A pályázó által vállalt kötelezettség:** *(a megfelelő HVS intézkedés aláhúzandó)*

A pályázó vállalja, hogy a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület LEADER Intézkedési tervében megjelölt Közösségi kezdeményezések támogatása / Helyben elérhető szolgáltatások színvonalának javítása és bővítése / Vidéki turisztikai szolgáltatásfejlesztés elnevezésű HVS intézkedésre benyújtott pályázat támogatásának elnyerése esetén a kötelező működtetési időszakban együttműködik a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesülettel és a helyi adottságok felmérése, bemutatása érdekében szervezett programok megvalósításához adatokkal vagy aktív tevékenységgel hozzájárul. A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület által szervezett térségi rendezvényeken tevékenységét bemutatja.

3. **A LEADER HACS által vállalt kötelezettség:**

A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület LEADER HACS vállalja, hogy a tevékenységi területén a pályázó szervezet számára bemutatkozási lehetőséget biztosít rendezvények, kiadványok, elektronikus adatbázisok vagy egyéb népszerűsítést, összefogást célzó tevékenységek által.

4. **Az együttműködés időtartama:**

A Felek az együttműködési szándéknyilatkozatot határozatlan időtartamra kötik, és kifejezik azon szándékukat, hogy a támogatás elnyerése esetén a fent nevezett célok érdekében legalább a kötelező működtetési időszak végéig együttműködnek.

Jelen együttműködési szándéknyilatkozatot a Felek elolvasás és egységes értelmezés után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag írták alá.

Dátum: _____

pályázó hivatalos képviselőjének aláírása és bélyegzője (amennyiben használ)

LEADER HACS hivatalos képviselőjének aláírása és bélyegzője

5.1. A HVS FELÜLVIZSGÁLAT SORÁN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGEK

HVS felülvizsgálat 2013			
Egyeztetések napja	**Egyeztetések témája**	**Egyeztetések helyszine**	**Résztvevők száma**
2013.03.20	HVS felülvizsgálat indító hír feltöltése honlapra	---	---
2013.03.22.	Saját weboldalon elhelyezett hír HVS felülvizsgálat témájú fórumokról	---	---
2011.03.25.	E-mailen kiküldött meghívó fórumokra	---	---
2013.03.28.	Tájékoztató és projektötlet gyűjtő fórum	IKSZT Pinkamindszent	14 fő
2013.03.28.	Tájékoztató és projektötlet gyűjtő fórum	Művelődési Ház és Könyvtár Vép	13 fő
2013.03.25.	Weboldalon közétett meghívó rendkívüli elnökségi ülésre - Körmend	---	---
2013.03.26.	E-mailen kiküldött meghívó közgyűlésre	---	---
2013.03.27.	Elnökségi ülés - Egyeztetés a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálati folyamatáról és a Helyi Bíráló Bizottság alapításával kapcsolatos teendőkről	Munkaszervezeti Iroda Körmend	13 fő
2013.04.08	Elnökségi ülés – tanácskozás a LEADER tervezett intézkedésekről	Munkaszervezeti Iroda Körmend	11 fő
2013.04.10.	Közgyűlés - Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatához kapcsolódó beszámoló, és a HVS elfogadása, a 2013. évi Helyi Vidékfejlesztési Stratégia LEADER tervének végrehajtása érdekében Helyi Bíráló Bizottság alapításával kapcsolatos kérdések	IKSZT Nádasd	23 fő

5.2. FORRÁSALLOKÁCIÓ

Összesítő adatlap

LEADER HACS neve: Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület

HVS címe: Emberközpontú vidék az Őrségtől Kőszeg-hegyaljáig

Fő célkitűzések megnevezése:

1) Életminőség javítás

Célkitűzésekhez tartozó intézkedések megnevezése

1.1.) Közösségi kezdeményezések támogatása

2) Gazdaságfejlesztés

Célkitűzésekhez tartozó intézkedések megnevezése

2.1.) Helyben elérhető szolgáltatások színvonalának javítása és bővítése

2.2.) Vidéki turisztikai szolgáltatásfejlesztés

3) Társadalmi tőke erősítése

Célkitűzésekhez tartozó intézkedések megnevezése

3.1.) Térségi rendezvény megvalósítása

Gazdaságfejlesztésre allokált forrás: 151.390.567 forint

Szolgáltatásfejlesztésre allokált forrás: 94.130.309 forint

5.3. A NYILVÁNOSSÁGI INTÉZKEDÉSEKRE VONATKOZÓ IGAZOLÓ DOKUMENTUMOK

1. Saját weboldalon elhelyezett hír 2013. évi HVS felülvizsgálatról

2013.03.20

Tisztelt Érdeklődők!
Megjelent a z EMVA társfinanszírozású intézkedések Irányító Hatóságának 16/2013. (III. 6.) számú Közleménye, amely a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák felülvizsgálatáról szól a LEADER Program 2013-as harmadik pályázati köréhez kapcsolódóan.
Az EMVA társfinanszírozású intézkedések Irányító Hatóságának 16/2013 (III. 6.) közleménye
A közlemény intézkedései alapján a Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata, aktualizálása 2013. március 21 – április 12. között történik. A IV. tengelyes LEADER támogatások következő körének meghirdetése a térség jelenlegi igényeinek figyelembe vételével valósul meg.
Segítse munkánkat projekt ötleteinek benyújtásával. Önkormányzatok, non-profit szervezetek, vállalkozások, őstermelők nevezhetik meg azokat a fejlesztési elképzeléseiket, amelyekre a későbbiekben pályázni kívánnak. Az ötletek megküldése nem jelent támogatási kérelem-benyújtást és nem jelent kötelezettséget a későbbi pályázati kiírásokban való részvételre sem. Továbbá azok a térségi pályázók is nyújthatnak be kérelmet a hamarosan megnyíló támogatási lehetőségekre, akik projektötlettel nem járultak hozzá a tervezési folyamatokhoz. Javaslataikat az alábbi témákkal kapcsolatosan nyújthatják be:

- életminőség javítása
- értékőrzés, alkotás
- gazdaságfejlesztés
- társadalmi tőke erősítése

A „Projektötlet adatlap 2013 elnevezésű formanyomtatvány” a **HVS felülvizsgálat 2011, 2013** menüpont alatt, az alábbi linkre kattintva közvetlenül érhető el.
http://vasiortorony.kx.hu/index.php?ugras=adatlap&lapszam=352
Az adatlapok benyújtási határideje 2013. március 31. A benyújtás módja: e-mailben a vasiortorony@indamail.hu címre, vagy személyesen a Körmend, Rákóczi F. u. 38. szám alatti irodánkban, nyitvatartási időben.

A HVS felülvizsgálatához kapcsolódóan Egyesületünk két fórumot tart márciusban:
Március 28. csütörtök 13:00 Pinkamindszent IKSZT
Március 28. csütörtök 16:00 Vép Művelődési Ház és Könyvtár
A fórumok témája:
- A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálata
- Az új LEADER támogatási kör várható lehetőségei
- Projektötlet gyűjtés
- Információk a projektek előfinanszírozásával kapcsolatban
- Egyéb kérdések

A vonatkozó rendeleteket és útmutatókat a közzétételüket követően azonnal elérhetővé tesszük honlapunkon. A LEADER pályázatokat várhatóan 2013. június 3-tól lehet beadni.

Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület munkaszervezete

2. Az egyesület Elnöksége, Felügyelő Bizottsága részére, e-mailen kiküldött tájékoztató, a HVS felülvizsgálatáról 2013.03.22.

Tisztelt Elnökségi és Felügyelő Bizottsági Tag!

Ezúton tájékoztatom, hogy a LEADER támogatási lehetőségek kiírásának alapját képező Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálata március 21-ével megkezdődött. A munka elvégzésének határideje 2013. április 12., amely időpontra a közgyűlés által véleményezett stratégiával és intézkedés tervezettel kell rendelkezni.

A következő felkészülési hetekben, valamint az azt követő benyújtási időszakban (várhatóan május elejétől) az elnökség tagjaiból alapított Helyi Bíráló Bizottság szerepe megnő, ülésezési rendszeresek lesznek. A vonatkozó előírások, rendeletek, útmutatók végleges verziói még nem jelentek meg. A rendelkezésre álló tervezetek a megfelelő felkészülési lehetőség érdekében csatolásra kerültek.

Kérem, hogy a munka fontosságára tekintettel lehetőségei szerint vegyen részt az elnökségi ülésen.

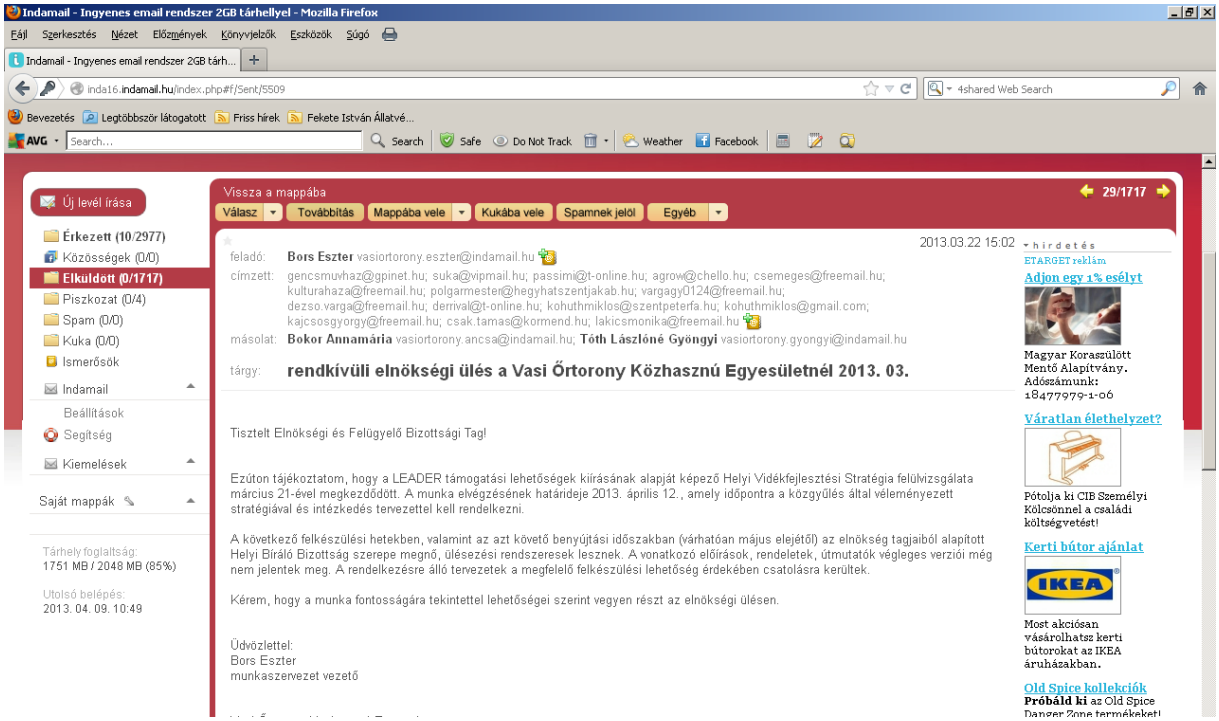

3. Saját weboldalon elhelyezett hír HVS felülvizsgálat témájú tájékoztató fórumokról 2013. 03.22.

4. E-mailen kiküldött Meghívó Tájékoztató Fórumra - Pinkamindszent
2013.03.25.

Meghívó

A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület munkaszervezete
2013. március 28-án (csütörtökön) 13 órától
tájékoztató fórumot tart

Helyszín: Pinkamindszent, IKSZT

Téma:

- Az ÚMVP LEADER támogatások III. körének meghirdetésével, valamint a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatával kapcsolatos tájékoztatás
- Projektötletek benyújtása
- Fejlesztési források a Magyar Fejlesztési Banktól
- Egyéb kérdések

A fórumon a részvétel ingyenes. Előzetes regisztrációját kérjük március 27-én 16 óráig e-mailben vagy telefonon adja le. Részvételére feltétlenül számítunk!

Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület
munkaszervezete

5. E-mailen kiküldött Meghívó Tájékoztató Fórumra – Vép
2013.03.25.

Meghívó

A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület munkaszervezete
2013. március 28-án (csütörtökön) 16 órától
tájékoztató fórumot tart

Helyszín: Vép Művelődési Ház

Téma:

- Az ÚMVP LEADER támogatások III. körének meghirdetésével, valamint a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatával kapcsolatos tájékoztatás
- Projektötletek benyújtása
- Egyéb kérdések

A fórumon a részvétel ingyenes. Előzetes regisztrációját kérjük március 27-én 16 óráig e-mailben vagy telefonon adja le. Részvételére feltétlenül számítunk!

Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület
munkaszervezete

---

6. Weboldalon közétett meghívó rendkívüli elnökségi ülésre - Körmend
2013.03.25.

A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület elnöksége 2013. március 27-én, szerdán 15 órától rendkívüli elnökségi ülést tart.
Helye: Körmend, Rákóczi F. u. 38.

Napirendi pontok:

1. Tájékoztatás az új LEADER támogatási kör várható kiírásáról, valamint egyeztetés a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálati folyamatáról

2. Helyi Bíráló Bizottság alapításával kapcsolatos teendők

3. A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület térségére készíthető helyi energiastratégiára vonatkozó lehetőségek és elképzelések ismertetése

4. Egyebek

A rendkívüli ülés megtartására a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsálatának és az azon alapuló LEADER támogatási lehetőségek kialakításának rövid határideje miatt kerül sor.

7. E-mailen kiküldött Meghívó Közgyűlésre – Nádasd

2013.03.26.

Tisztelt Egyesületi Tag!

A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület 2013. április 10-én (szerdán) 15:30 órai kezdettel közgyűlést tart.
A közgyűlés helyszíne: Nádasd, Vasút utca 7. – Művelődési ház

Napirendi pontok:

1. Beszámoló a 2012. évi Falumegújítás és Vidék örökség jogcímek kérelem feldolgozási eredményeiről
2. A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület ÚMVP LEADER támogatásainak III. körét megelőző Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatához kapcsolódó beszámoló, és a HVS elfogadása
3. A 2013. évi LEADER támogatási kör várható fejlesztési lehetőségeinek ismertetése
4. A 2013. évi Helyi Vidékfejlesztési Stratégia LEADER tervének végrehajtása érdekében Helyi Bíráló Bizottság alapításával kapcsolatos kérdések
5. A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület 82 településére vonatkozó helyi energiastratégiára vonatkozó elképzelések ismertetése
6. Egyebek

Határozatképtelenség esetén a közgyűlés fél órával későbbi időpontban **2013. április 10-én (szerdán) 16:00 órakor kerül megtartásra.**

Az ülésre mimndenkit tisztelettel meghívunk.

Kelt: Körmend, 2013. március 25.

Sütő Kálmán
elnök sk.

8. Weboldalon közétett meghívó elnökségi ülésre - Körmend

2013.04.04.

A Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület elnöksége **2013. április 8-án (hétfőn) 15 órától** elnökségi ülést tart **az egyesület munkaszervezeti irodájában** (9900 Körmend, Rákóczi F. u. 38.).

Napirendi pontok:
1. Tanácskozás a 2013. évi LEADER támogatási kör tervezett intézkedéseiről
2. Egyebek

Kelt: Körmend, 2013. március 27.

5.4. TÉRKÉPEK

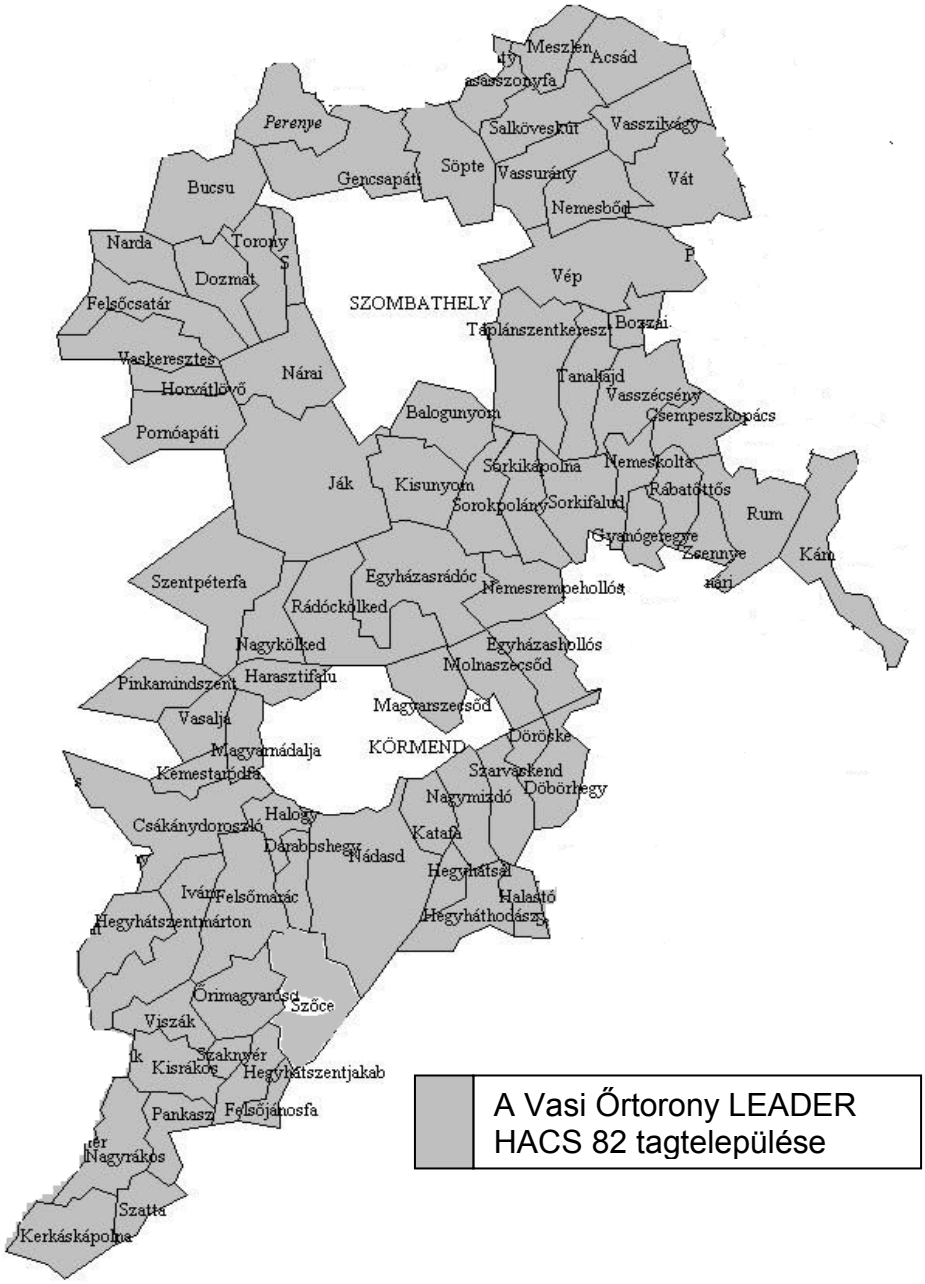

Acsád, Balogunyom, Bozzai, Bucsu, Csákánydoroszló, Csempeszkopács, Daraboshegy, Dozmat, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Egyházasrádóc, Felsőcsatár, Felsőjánosfa, Felsőmarác, Gencsapáti, Gyanógeregye, Halastó, *Halogy,* ***Harasztifalu, Hegyháthodász, Hegyhátsál, Hegyhátszentjakab*** **,** ***Hegyhátszentmárton, Horvátlövő, Iváncsa, Ják, Kám, Katafa, Kemestaródfa, Kerkáskápolna, Kisrákos, Kisunyom,*** *Kondorfa,* ***Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Meszlen, Molnaszecsőd, Nádasd, Nárai, Narda,*** *Nagykölked,* ***Nagymizdó, Nagyrákos, Nemesből, Nemeskolta, Nemesrempehollós, Őrimagyarósd,*** *Pankasz,* ***Perenye, Pinkamindszent, Pornóapáti, Rábagyarmat, Rábatöttös, Rádóckölked, Rátót, Rum, Salköveskút, Sárfimizdó, Sé, Sorkifalud, Sorkikápolna, Sorokpolány, Söpte, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Szentpéterfa, Szőce, Tanakajd, Táplánszentkereszt, Torony, Vasalja, Vasasszonyfa, Vaskeresztes, Vassurány, Vasszécseny, Vasszilvágy, Vát, Vép, Viszák, Zsennye***

5.5. TÁBLÁZATOK

Táblázatok (statisztikai adatok összefoglaló táblázatai)

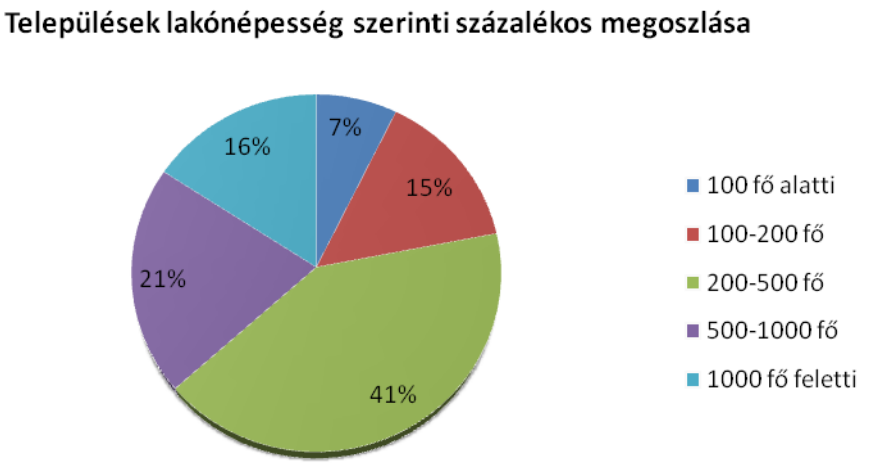

1. ábra

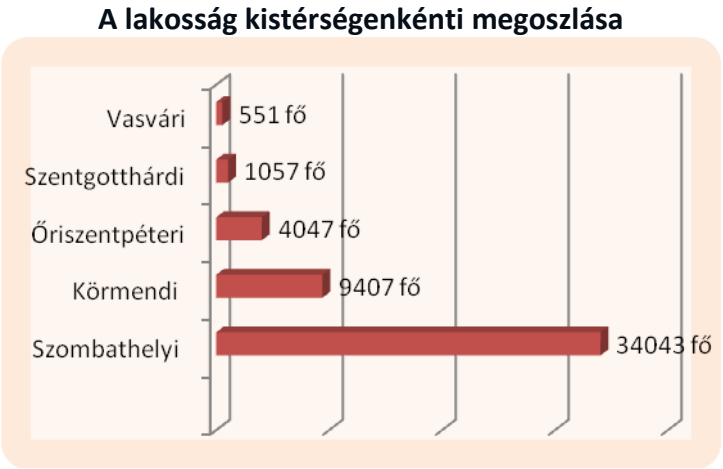

2. ábra

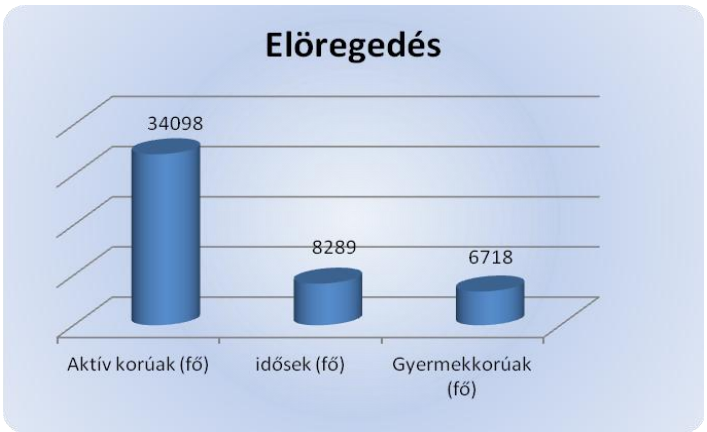

3. ábra

Népességcsökkenés

Település neve	Lakosságszám 2006.	Lakosságszám 2013.	Változás (fő)	Település neve	Lakosságszám 2006.	Lakosságszám 2013.	Változás (fő)
Acsád	713	661	-52	Nagyrákos	303	319	16
Balogunyom	1 273	1 193	-80	Nárai	1 136	1 083	-53
Bozzai	326	307	-19	Narda	532	517	-15
Bucsu	606	600	-6	Nemesbőd	655	637	-18
Csákánydoroszló	1 818	1 785	-33	Nemeskolta	389	374	-15
Csempeszkopács	333		-333	Nemesrempehollós	310	299	-11
Daraboshegy	98	105	7	Őrimagyarósd	248	258	10
Dozmat	219	179	-40	Pankasz	477	485	8
Döbörhegy	176	202	26	Perenye	687	669	-18
Döröske	105	115	10	Pinkamindszent	170	147	-23
Egyházashollós	603	580	-23	Pornóapáti	390	384	-6
Egyházasrádóc	1 364	1 355	-9	Rábagyarmat	844	886	42
Felsőcsatár	475	474	-1	Rábatöttös	240	245	5
Felsőjánosfa	214	213	-1	Rádóckölked	294	278	-16
Felsőmarác	290	317	27	Rátót	263	259	-4
Gencsapáti	2 534	2 665	131	Rum	1 111	1 280	169
Gyanógeregye	178	148	-30	Salköveskút	476	432	-44
Halastó	114	131	17	Sárfimizdó	102	108	6
Halogy	304	311	7	Sé	1 373	1 156	-217
Harasztifalu	181	181	0	Sorkifalud	703	676	-27
Hegyháthodász	184	183	-1	Sorkikápolna	265	266	1
Hegyhátsál	173	171	-2	Sorokpolány	858	842	-16
Hegyhátszentjakab	299	294	-5	Söpte	812	821	9
Hegyhátszentmárton	67	71	4	Szaknyér	65	73	8
Horvátlövő	216	206	-10	Szarvaskend	239	240	1
Ivánc	706	709	3	Szatta	86	79	-7
Ják	2 536	2 442	-94	Szentpéterfa	1 054	1 049	-5
Kám	437	478	41	Szőce	396	424	28
Katafa	396	400	4	Tanakajd	764	734	-30
Kemestaródfa	250	238	-12	Táplánszentkereszt	2 491	2 402	-89
Kerkáskápolna	95	108	13	Torony	1 709	1 604	-105
Kisrákos	242	234	-8	Vasalja	364	341	-23
Kisunyom	403	373	-30	Vasasszonyfa	381	387	6
Kondorfa	584	642	58	Vaskeresztes	358	356	-2
Magyarnádalja	218	192	-26	Vassurány	871	885	14
Magyarszecsőd	489	485	-4	Vasszécseny	1 457	1 403	-54
Meszlen	242	232	-10	Vasszilvágy	424	407	-17
Molnaszecsőd	442	435	-7	Vát	697	688	-9
Nádasd	1 350	1 337	-13	Vép	3 555	3 546	-9
Nagykölked	152	152	0	Viszák	280	287	7
Nagymizdó	129	143	14	Zsennye	97	102	5

5.6. A TÉRSÉGRE VONATKOZÓ EGYÉB STRATÉGIÁK LISTÁJA

Vas megye Terület Rendezési terv (2010. júniusi módosítással)
Elérhető: www.vasmegye.hu
Vas megye turisztikai továbbfejlesztésének lehetőségei 2007-2013
Elérhető: http://www.vasmegye.hu/turizmus/
Alsó – Pinka menti Natúrpark Értékfeltáró és hasznosítási tanulmány
Elérhető: www.szentpéterfa.hu
A gazdaság fejlesztési lehetőségei a Vasi Őrtorony területén összegző tanulmány
Elérhető: www.vasiortorony.kx.hu

A Vasi Őrtorony 82 településére vonatkozó fejlesztési tervek

Csákánydoroszló	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Csákánydoroszló Fő u. 39.
Nádasd	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Nádasd, Kossuth u. 101 www.nadasd.hu
Daraboshegy	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Nádasd, Kossuth u. 101
Halogy	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Nádasd, Kossuth u. 101
Hegyhátsál	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Nádasd, Kossuth u. 101
Hegyháthodász	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Nádasd, Kossuth u. 101
Katafa	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Nádasd, Kossuth u. 101
Döbörhegy	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Szarvaskend, Fő u. 32.
Döröske:	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Szarvaskend, Fő u. 32.
Halastó:	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Szarvaskend, Fő u. 32.
Egyházasrádóc:	Településrendezési terv Környezetvédelmi Program Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Egyházasrádóc, Kossuth Lajos utca 91.

Nemesrempehollós	Településrendezési terv Környezetvédelmi Program Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Egyházasrádóc, Kossuth Lajos utca 91.
Egyházashollós:	Településrendezési terv Környezetvédelmi Program Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Egyházashollós, Arany J. u. 2
Rádóckölked:	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Rádóckölked Fő u. 131.
Pinkamindszent	Településrendezési terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Vasalja, Deák Ferenc u. 1.
Molnaszecsőd	Településrendezési terv Környezetvédelmi Program Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Molnaszecsőd, Petőfi út 86
Magyarszecsőd	Településrendezési terv Környezetvédelmi Program Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Molnaszecsőd, Petőfi út 86
Nagyrákos	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Őriszentpéter, Városszer 106.
Szatta	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Őriszentpéter, Városszer 106.
Ivánc	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Ivánc, Kossuth Lajos utca 76.
Felsőmarác	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Ivánc, Kossuth Lajos utca 76.
Hegyhátszentmárton	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Ivánc, Kossuth Lajos utca 76.

Hegyhátszentjakab	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Iváncz, Kossuth Lajos utca 76. www.hegyhatszenjakab.hu
Felsőjánosfa	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Iváncz, Kossuth Lajos utca 76.
Szaknyér	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Iváncz, Kossuth Lajos utca 76.
Kerkáskápolna	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Bajánsenye, Vörösmarty u. 13/a
Kisrákos	Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Pankasz, Fő u. 64.
Viszák	Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Pankasz, Fő u. 64.
Pankasz	Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Pankasz, Fő u. 64.
Kondorfa	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Csörötnek, Vasúti út 5.
Rábagyarmat	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Rátót, Ady E. u 6.
Rátót	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Rátót, Ady E. u 6.
Sárfimizdó	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Gersekarát, Béke u. 12..
Kám	Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Kám, Kossuth L. u. 26.

Szőce	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Szőce, Kölcsey, u. 66
Őrimagyarósd	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv Környezetvédelmi Program
Elérhető:	Polgármesteri Hivatal, Szőce, Kölcsey, u. 66
Vép	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	www.vep.hu és a Jegyzőségen: 9751 Vép, Rákóczi F.u. 8.
Bozzai	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9751 Vép, Rákóczi F.u. 8.
Acsád	Településrendezési terv
Elérhető:	9746 Acsád, Béke u. 10.
Meszlen	Településrendezési terv
Elérhető:	9746 Acsád, Béke u. 10.
Balogunyom	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9771 Balogunyom, Rákóczi Ferenc utca 3
Kisunyom	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9771 Balogunyom, Rákóczi Ferenc utca 3
Bucsu	Településrendezési terv
Elérhető:	9794 Felsőcsatár, Petőfi Sándor utca 74
Felsőcsatár	Településrendezési terv
Elérhető:	9794 Felsőcsatár, Petőfi Sándor utca 74
Narda	Településrendezési terv
Elérhető:	9794 Felsőcsatár, Petőfi Sándor utca 74
Dozmat	Településrendezési terv
Torony	Településrendezési terv
Elérhető:	9791 Torony, Rohonczi 6.

Csempeszkopács	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9763 Vasszécseny, Petőfi Sándor utca 11.
Vasszécseny	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9763 Vasszécseny, Petőfi Sándor utca 11.
Tanakajd	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv Elérhető: 9763 Vasszécseny, Petőfi Sándor utca 11.
Gencsapáti	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9721 Gencsapáti, Hunyadi út 229
Gyanógeregye	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9774 Sorkifalud, Kossuth Lajos utca 30
Sorkifalud	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9774 Sorkifalud, Kossuth Lajos utca 30
Nemeskolta	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9774 Sorkifalud, Kossuth Lajos utca 30
Horvátlövő	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9796 Pornoapáti, Körmendi utca 27.
Pornóapáti	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9796 Pornoapáti, Körmendi utca 27.
Vaskeresztes	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9796 Pornoapáti, Körmendi utca 27.
Ják	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv

Nárai	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9797 Nárai, Petőfi Sándor utca 41
Nemesbőd	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9749 Nemesbőd, Kossuth 15
Perenye	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9722 Perenye, Béke 34
Rábatöttös	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9766 Rum, Béke utca 22
Rum	Települési rendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9766 Rum, Béke utca 22
Zsennye	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9766 Rum, Béke utca 22
Salköveskút	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9743 Söpte, Petőfi Sándor utca 61
Söpte	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9743 Söpte, Petőfi Sándor utca 61
Vasasszonyfa	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9743 Söpte, Petőfi Sándor utca 61
Vassurány	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9743 Söpte, Petőfi Sándor utca 61
Sé	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9789 Sé, Szabadság u. 29.

Sorkikápolna	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9774 Sorkikápolna, Alkotmány u. 1.
Sorokpolány	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9774 Sorkikápolna, Alkotmány u. 1.
Szentpéterfa	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9799 Szentpéterfa, Alkotmány u. 91.
Táplánszentkereszt	Településrendezési terv Hulladékgazdálkodási terv
Elérhető:	9761 Táplánszentkereszt, Rákóczi Ferenc utca 1.
Vasszilvágy	Településrendezési terv
Elérhető:	9747 Vasszilvágy, Rákóczi F. u. 25.
Vát	Településrendezési terv Környezetvédelmi terv Hulladékgazdálkodási terv

5.7. FENNTARTHATÓSÁGI ALAPELVEK

A Vasi Őrtorony Leader HACS Vidékfejlesztési Stratégiájának „Emberközpontú vidék az Őrségtől-Kőszeg-hegyaljáig” jelmondata magában hordozza azoknak az értékeknek a megőrzését, melyek nélkül az életminőség fenntarthatósága rövid és hosszú távon nem lehetséges, ezért a stratégiákban megfogalmazott fő célkitűzések elérését szolgáló intézkedésekben a környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóság alapvető elemként jelenik meg.

A környezeti fenntarthatóságnak való megfelelés biztosítja a természeti erőforrások hosszú távú fennmaradását. A Stratégia célkitűzéseiben alapfeltételként jelennek meg a térség termék, nyersanyag, energia behozatal kiváltására, a természeti értékek, a biológiai sokféleség, a természetes térszerkezet megőrzésére, a megújuló, környezetkímélő energia hasznosítására irányuló intézkedések.

A gazdasági fenntarthatóság alapja a térség sajátosságaihoz, hagyományaihoz, évszázados munkakultúrájához igazodó megoldási javaslatok megfogalmazása, amelyek a térség szereplőinek igényei, tervei alapján kerültek összeállításra. Az intézkedések elősegítik a · helyben meglévő alapanyagokból, helyi munkaerő által előállított termékek, helyi szinten történő fogyasztását. „Termelj helyben, fogyassz helyben” „Dolgozz helyben” jelszavak érvényre jutását, elősegíti a helyben foglalkoztatást, a helyi kisvállalkozások fejlődését, a családi, kisközösségi gazdálkodási formák elterjesztését, támogatja a falusi életmód, a hagyományokon alapuló megélhetési formák térnyerését

A társadalmi fenntarthatóságot a térségi szereplők közszféra, vállalkozói szféra és a civil szféra közötti kommunikáció, együttműködés és a kölcsönös előnyökön alapuló közös intézkedések és projektek megvalósítása biztosítja.